

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2023

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.; Л. О. Матвійчук, ст. наук. співр.,
канд. соц. ком; М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 29 (73)

(огляд матеріалів ЗМІ за 17 – 23 липня 2023 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	23
Міжнародна підтримка України	26
<i>Політико-правова допомога</i>	26
<i>Військова допомога</i>	32
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	35
Плани врегулювання. Переговорний процес	41
Плани повоєнного відновлення України	44
Коментарі європейських та американських політиків	48
Реакція представників української громадськості	69
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	72
Експертні оцінки	75
Додатки	85
<i>Додаток 1</i>	85
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №432/2023	85
<i>Додаток 2</i>	89
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №433/2023	89
<i>Додаток 3</i>	97
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №434/2023	97
<i>Додаток 4</i>	100
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №435/2023	100
<i>Додаток 5</i>	104
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №436/2023	104
<i>Додаток 6</i>	109
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №437/2023	109
<i>Додаток 7</i>	113
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №438/2023	113
<i>Додаток 8</i>	117
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №440/2023	117

Офіційна діяльність Президента України

Навіть без РФ треба робити все, щоб «зерновий коридор» і далі діяв – Президент України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Домовленість між Україною, Туреччиною та Організацією Об'єднаних Націй щодо Чорноморської зернової ініціативи залишається в силі, тож наша держава готова до продовження роботи «зернового коридору». Про це заявив Президент Володимир Зеленський у понеділок, під час інтерв'ю представникам африканських ЗМІ.

«У нас було дві угоди: Україна, Туреччина, ООН, інша угода – Росія, Туреччина, ООН. Тому, коли Росія каже, що вона зупиняє (угоду. – Ред.), вона зриває свої домовленості з Генсеком ООН Гутеррішем і з Президентом Ердоганом. Не з нами. У нас із ними не було жодних домовленостей», – зазначив Глава держави.

Президент наголосив, що Україна зі свого боку не зривала домовленостей. Він висловив переконання, що навіть без участі РФ треба забезпечити роботу «зернового коридору».

«Навіть без РФ треба робити все, щоб ми могли використовувати цей коридор. Ми не боїмося. До нас звернулися компанії, які є власниками кораблів. Вони сказали, що якщо Україна відпустить, а Туреччина пропускатиме, то всі готові продовжувати постачання зерна», – розповів Володимир Зеленський.

«Я дав розпорядження нашому Міністерству закордонних справ – після офіційного сигналу Російської Федерації – підготувати наші офіційні сигнали до Організації Об'єднаних Націй і до Туреччини для того, щоб вони мені відповіли як Президенту України, що вони готові продовжувати нашу ініціативу», – зазначив він.

Глава держави наголосив, що Росія блокує роботу Чорноморської зернової ініціативи з метою тиску на світовий ринок аграрної продукції.

«Для Росії це формат демпінгу на ринку зерна, агропродукції для того, щоб блокувати Україну й бути єдиним великим експортером із цього регіону. Абсолютно зрозуміло: щоб розв'язувати свої політичні питання – тиск, і щоб саме їхні компанії заробляли гроші. Тиснути на країни Африки, Азії, Європейського континенту. Те ж саме було в них з енергетикою: з газом, з енергетичними ресурсами, з нафтою», – додав Президент.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Перше. Я провів сьогодні селектор. Грунтовні доповіді. Фронт, безпека, постачання снарядів. Командувачі, керівник СБУ, керівники розвідки – ГУР та зовнішньої розвідки. Міністр внутрішніх справ,

Міноборони. Детально й щоденно робимо все, щоб наші воїни мали все необхідне для активних дій.

Друге. Я дякую кожному нашому рятувальнику, кожному поліцейському, кожному волонтеру, кожному лікарю, які рятують наших людей після російських обстрілів. Сьогоднішні удари терористів по Сумщині, по Харківщині, по Донбасу, по Херсонщині, по Запоріжжю точно не залишаться без відповіді від наших воїнів.

Третє. Продовольча безпека. Готуємо розмову з паном Генсеком ООН.

Позиція України завжди була й буде максимально чіткою: ніхто не має права руйнувати продовольчу безпеку будь-якого народу. Якщо купка людей десь там у Кремлі вважає, що вони нібито мають право вирішувати, чи буде їжа на столах у різних державах: Єгипті або в Судані, у Ємені або в Бангладеш, у Китаї, в Індії, у Туреччині, в Індонезії, то світ має змогу показати, що шантаж не дозволений нікому.

Від першого дня повномасштабної агресії Росія зруйнувала вільне мореплавство в Чорному та Азовському морях. Росія била ракетами й дронами по наших портах, по зернових терміналах, навіть по елеваторах біла. Єдиний можливий наслідок цього – це дестабілізація продовольчих ринків, соціальний хаос у країнах, які критично залежать від імпорту продовольства. Українське продовольство – це базова безпека для 400 мільйонів людей.

Торік світ відреагував правильно на російську загрозу продовольчій безпеці – разом із Туреччиною та ООН ми запустили Чорноморську зернову ініціативу. Її результати красномовні: майже 33 мільйони тонн агропродукції було експортовано до 45 держав світу. 60% обсягів пішли в країни Африки та Азії. Зокрема, це Алжир, Туніс, Лівія, Єгипет, Кенія, Ефіопія, Сомалі, Судан, а також пішли і в Китай, і в Індію, і в Бангладеш, в Індонезію, в Пакистан, Ірак, Ліван, Ємен. (...).

Окрім експортної, ми запустили й гуманітарну ініціативу «Зерно з України». До неї долучилися 34 держави-донори – і я дякую кожному донору! – які допомогли врятувати від голоду людей передусім у країнах Африки.

Всі мають право на стабільність. Африка має право на стабільність. Азія має право на стабільність. Європа має повне право на стабільність. А отже, ми всі повинні дбати про безпеку – про захист від російського божевілья. І Чорноморська зернова ініціатива може й повинна працювати й надалі – якщо без Росії, то без Росії. Угода щодо експорту зерна – це угода з Туреччиною та ООН – залишається чинною. Єдине, що зараз потрібно, це її акуратне виконання та рішучий тиск світу на державу-терориста.

Я направив офіційні листи Президенту Туреччини Ердогану і Генсеку ООН Гутеррішу з пропозицією продовжити роботу Чорноморської зернової ініціативи чи її аналога в тристоронньому форматі – так, як це найнадійніше. Україна, ООН і Туреччина спільно можуть забезпечити роботу продовольчого коридору та інспектування суден. Це потрібно для всіх у світі.

І кожен, хто підтримає, стане рятівником життя на величезному просторі від Марокко до Китаю, від Індонезії до Лівану.

(...). Хочу особливо подякувати Швеції. Наші шведські друзі затвердили стратегію допомоги Україні, зокрема з відбудовою. Стратегію до 27-го року. Це дуже важливо – сигнали довгострокової підтримки. Підтримки життя, відновлення життя, підтримки того, що російський терор однозначно програє. Пане Прем'єр-міністре Крістерссон, увесь уряд Швеції, кожен і кожна у Швеції – я дякую вам дуже! (...).

Важливо, щоб Україна та держави Африканського континенту спілкувалися без посередників – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський наголошує на важливості налагодження прямого діалогу між Україною та державами Африканського континенту для об'єктивного сприйняття подій у нашій державі та розуміння наслідків російської агресії. Про це він заявив у понеділок, під час інтерв'ю представникам африканських ЗМІ.

«Важливо, щоб ми спілкувалися з керівництвом тих чи інших держав. Важливо, щоб ми дивилися один одному в очі. Тому що важливо побачити на власні очі те, що тут відбувається, наслідки війни. Послухати, почути не телефоном, не через медіа, не через Лаврова», – сказав Президент.

Як наголосив Володимир Зеленський, неправильно отримувати інформацію про Україну за посередництва Росії, адже саме РФ напала на нашу державу та розв'язала неспровоковану війну.

«Я хотів би, щоб ви сприймали інформацію про Україну через себе. Навіть не через наші офіційні представництва. Якщо не довіряєте комусь із нас – сприймайте через себе, через своїх журналістів», – зауважив Глава держави.

Президент подякував присутнім представникам африканських ЗМІ за те, що вони прибули до України для отримання об'єктивної інформації безпосередньо на місці подій. В інтерв'ю з Головою Української держави взяли участь провідні журналісти, які представляють ключові видання семи країн: Південно-Африканської Республіки, Нігерії, Кенії, Уганди, Гани, Кот-д'Івуару та Беніну. Загалом у цих країнах проживає майже 445 млн людей. Зокрема, до розмови долучилися журналісти газети City Press (ПАР), панафриканського видання The Continent, видання Premium Times (Нігерія), телеканалу KTN News (Кенія), телевізійних новин Media General (Аккра, Гана), телеканалу La Nouvelle Chaîne Ivoirienne (Кот-д'Івуар), радіостанції Vir radio (Бенін), журналісти-розслідувачі та громадські активісти.

Володимир Зеленський також відзначив нещодавній візит в Україну делегації на чолі з лідерами п'яти африканських країн: ПАР, Союзу Коморських Островів, Сенегалу, Замбії та Єгипту. Він наголосив, що під час цієї зустрічі безпосередньо спілкувався з лідерами африканських держав про

причини та наслідки цієї війни, і вони змінили свою думку стосовно деяких речей, що відбуваються в Україні. (...).

На переконання Володимира Зеленського, у деяких питаннях Україна та країни Африки почули одна одну.

Він висловився за розширення формату таких зустрічей. Зокрема, за його словами, очікуються візити у нашу країну лідерів іще деяких африканських держав.

Президент України також розповів, що хотів би зустрітися з усіма лідерами країн Африканського континенту.

«Щоб це була моя зустріч на території будь-якої держави Африканського континенту, куди можуть приїхати лідери. Тому що важливо, щоб суспільства ваших держав бачили нас, чули нас, могли запитати, отримати відповідь. Не через засоби масової інформації, а безпосередньо поспілкувалися, потім проаналізували, що відбувається. І потім знайшли в собі сили приїхати в Україну й побачити, що тут відбувається, та зробити висновки», – розповів Глава держави.

Володимир Зеленський зустрівся з президентом Японського агентства міжнародного співробітництва ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з президентом Японського агентства міжнародного співробітництва (ЛІСА) Акіхіко Танакою, який прибув із візитом до нашої країни.

Глава держави високо оцінив активну взаємодію з Японією та лідерство Токіо в підтримці України за головування Японії в «Групі семи» (G7). Володимир Зеленський відзначив плідний діалог із Прем'єр-міністром Фуміо Кішидою, зокрема під час візиту до Хіросіми в травні.

«Ми багато говорили з паном Кішидою про відбудову та відновлення України. Я дуже радий, що під час головування Японії в G7 були підтримані безпекові гарантії для України. Безпека вкрай важлива для відбудови», – зазначив він.

Володимир Зеленський подякував за практичну допомогу, яку агентство ЛІСА надає у відновленні України, і за реалізацію проектів на підтримку ключових секторів національної економіки. Загалом із початку повномасштабної російської агресії фінансова підтримка, отримана Україною від ЛІСА, перевищила 1,1 млрд доларів США.

Під час зустрічі Володимир Зеленський та Акіхіко Танака обговорили пріоритетні напрями діяльності агентства ЛІСА в Україні. Зокрема, Глава держави наголосив на залученні Японії до виробництва обладнання для розмінування, розбудови мережі реабілітаційних центрів для ветеранів та військових, а також виробництва енергетичного обладнання.

Президент України також підкреслив важливість подальшої реалізації започаткованих інфраструктурних проектів за участю агентства ЛІСА, а саме модернізації Бортницької станції аерації в Києві.

Окрему увагу під час зустрічі приділили перспективам залучення технологічного потенціалу Японії для повоєнної відбудови України за такими напрямками, як виробництво енергетичного обладнання, літєвих акумуляторів, водню й автомобілів.

Володимир Зеленський подякував за готовність агентства ЛСА активно долучитися до підготовки Конференції з питань відновлення України, яка відбудеться в Токіо на початку 2024 року.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів засідання Ставки. Основні питання – це захист наших портів, продовження продовольчого експорту морем. Це стратегічно важливе питання. І не лише для нашої держави.

Торік завдяки нашій Чорноморській зерновій ініціативі вдалося запобігти цінній кризі на глобальному продовольчому ринку. За цінним вибухом неминуче почалися би й політичні та міграційні кризи, зокрема в африканських та азійських країнах. Очевидно, російське керівництво зараз таки намагається спровокувати ці кризи. Без нашого експорту дефіцит на глобальному ринку буде, на жаль, дуже відчутним. І не лише для найбідніших країн. Різні країни відчують: від Лівії та Єгипту до Бангладеш і Китаю. Ми працюємо з нашими партнерами, щоб запобігти цьому.

Зі свого боку розробляємо варіанти дій, домовленостей для того, щоб зберегти і українську глобальну роль гаранта продовольчої безпеки, і наші морські виходи на світовий ринок, і робочі місця для українців у портах та аграрній індустрії. Боремось і за світову безпеку, і за нашого українського фермера.

До речі, напередодні зустрівся з представниками африканських ЗМІ – друкованих видань, радіо, телебачення – з Південно-Африканської Республіки, з Нігерії, Кенії, Уганди, Гани, Беніну, Кот-д’Івуару. Вони були не лише в Києві – вони відвідали і Херсонщину, і Бучу, спілкувалися з рідними жертв цієї війни. Щоразу, коли журналісти з інших країн приїжджають в Україну та на власні очі бачать наслідки російської агресії, вони повертаються додому з правдою про цю війну. І ми говоримо з ними під час інтерв’ю не англійською чи французькою мовами – ні, ми говоримо мовою правди, і це дуже допомагає нам тримати та збільшувати увагу світу до України, до нашої боротьби за свободу. Ми говорили з африканськими медійниками, зокрема, про ситуацію із зерновим експортом, російською агресією проти глобальної продовольчої стабільності. Я вдячний кожному й кожній у світових ЗМІ, хто чесно розповідає своїй аудиторії про побачене в нашому регіоні, в нашій країні.

Звичайно, на Ставці були доповіді військових, розвідки, Служби безпеки, МВС. Питання зрозумілі – ситуація на передовій, усі гарячі напрямки – від Куп’янського до Херсонщини, Донецька область, південні

райони Запорізької області. Розглянули питання щодо постачання боєприпасів і захисту від російських ракетних та дронів ударів.

Я хочу подякувати нашим Повітряним силам та всім захисникам, захисницям неба з інших видів і родів військ. Дякую за кожну збиту російську ракету, за кожен збитий «Шахед», за врятовані життя наших людей й інфраструктуру, зокрема в Одесі та області. Особливо вдячний 160-й Одеській та 208-й Херсонській зенітним ракетним бригадам, 302-му зенітному ракетному Харківському полку і воїнам 14-ї радіотехнічної бригади імені Богдана Хмельницького за своєчасне виявлення цілей. Дякую!

А кожен факт використання компонентів із країн вільного світу для виробництва зброї російських терористів, зокрема, ракет і «Шахедів»... Кожен такий факт буде нашим аргументом, що наявних санкцій, тиску проти Росії недостатньо. Світ повинен настільки обмежити торговельні відносини з державою-терористом, щоб жодного компонента з вільного світу не можна було використати для терору.

Я провів сьогодні важливу нараду щодо духовної незалежності України, наших подальших кроків для захисту прав і законних інтересів громадян України у сфері релігійних відносин. Невдовзі будуть новини.

Продовжуємо роботу і над підготовкою Доктрини України, над нашою повоєнною трансформацією та вже сьогоднішніми рішеннями заради допомоги нашим людям. Міністр охорони здоров'я та міністр соціальної політики представили мені концепцію створення мережі реабілітаційних центрів в Україні. Різний рівень і функціонал, але абсолютно необхідні послуги реабілітації. Вже почалася реалізація. Міністри представлять усі деталі.

Зустрівся з керівником Японського агентства міжнародного співробітництва. Це одна з найбільших у світі інституцій підтримки економічного та соціального розвитку. Її робота схожа з роботою, приміром, американського USAID, яку в Україні вже знають. Японське агентство зараз реалізовує програму екстреного відновлення в Україні, а обсяг програми – півмільярда доларів. А загалом за час від початку повномасштабної агресії це Японське агентство вже надало Україні підтримки на понад мільярд доларів. І в нас є потенціал для збільшення співпраці – саме про це говорили: розмінування, енергетика, проекти в інфраструктурі, освіта. Дуже важливо – будівництво реабілітаційних центрів для подолання наслідків війни.

(...). Підписав укази про нагородження наших воїнів. Сім указів. Загалом 1255 воїнів. Бойові бригади та підрозділи. Різні ділянки фронту. Однаково найвища хоробрість! З 24 лютого державними нагородами відзначені майже 51 тисяча українських воїнів.

Я дякую всім, хто бореться заради України! (...).

Я дякую всім у світі, хто допомагає! І дякую всім партнерам за сьогоднішній «Рамштайн», а особливо – міністру оборони США Остіну за дуже чіткі, недвозначні й потужні заяви. Подолати російську агресію,

покарати Росію за терор – це історичне завдання сучасного покоління лідерів світу. І світ виконає це завдання. Перемога України буде! (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №432/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №433/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №434/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №435/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №436/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №437/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 6)

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №438/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 7)

Про внесення змін до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України: Указ Президента України №439/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(повний текст указу – за наведеним посиланням)

Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром Ірландії в Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із Прем'єр-міністром Ірландії Лео Варадкар, який прибув до нашої країни з візитом.

Глава Української держави відзначив, що тішок Ірландії та його команда розпочали свій візит в Україну з відвідання Мощуна, Бучі, Романівського мосту на Київщині й на власні очі побачили наслідки російської агресії.

Президент висловив подяку всьому народу Ірландії за прихисток українців, які рятувалися від війни.

«Це відчутний крок моральної підтримки нашого народу. Ірландія прихистила 86 тисяч українців, надала їм допомогу з житлом, фінансами, доступом до освіти й медицини, і це дуже важливо», – сказав Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ за результатами зустрічі з Лео Варадкар у Києві.

На переговорах Глава держави поінформував Прем'єр-міністра Ірландії про нещодавні російські удари по Україні, зокрема по Одесі.

«Цієї ночі російські ракети були спрямовані проти української портової інфраструктури, яка використовується для експорту української агропродукції. І такі удари російських терористів – не лише по нашій країні, а й по глобальній стабільності. І надзвичайно важливо, щоб кожна країна світу, яка прагне миру, захисту нормального життя на всіх континентах, чітко й недвозначно засуджувала російський терор і брала участь у спільних зусиллях для подолання агресії. Власне, так, як, зокрема, Ірландія бере участь у таких спільних зусиллях», – наголосив Президент.

Під час зустрічі сторони також обговорили безпекову й політичну взаємодію, спільні кроки, які могли б посилити Україну в захисті від агресії Росії.

«Ірландія вже надала нам нелетальну допомогу на понад 170 мільйонів євро – дуже дякую пану тішоку, активно включилася в процес розмінування – це також один із наших сьогоднішніх пріоритетів», – зазначив Володимир Зеленський.

Крім того, співрозмовники зосередили увагу на реалізації Формули миру. (...).

«Сьогодні я запропонував пану тішоку приєднатися також до наших зусиль із підготовки Глобального саміту миру», – повідомив Глава Української держави.

Президент України та Прем'єр-міністр Ірландії обговорили питання створення справедливого компенсаційного механізму, який дав би змогу

спрямувати активи російського агресора на компенсацію завданої Україні шкоди.

Володимир Зеленський також подякував Ірландії за підтримку нашої країни на шляху європейської інтеграції й наголосив на важливості початку вже цього року переговорів щодо майбутнього членства України у Європейському Союзі.

Співрозмовники обговорили наступний, 12-й пакет санкцій ЄС проти Росії, пріоритетом якого має стати позбавлення агресора можливості продовжувати виробництво ракет, а також персональні санкції проти представників керівництва «Росатома».

Лідери розглянули питання відбудови України, економічної стійкості нашої держави, а також можливість долучення Ірландії до патронату над одним з українських містечок.

Під час переговорів значну увагу було приділено темі продовольчої безпеки.

«Ірландія підтримала Чорноморську зернову ініціативу й нашу гуманітарну ініціативу «Зерно з України», яка реально допомогла країнам Африки, що найбільш критично залежать від імпорту продовольства. Маємо разом зробити все можливе, щоб глобальний продовольчий ринок залишився стабільним попри очевидні намагання Росії спровокувати нові кризи й використати як зброю голод і дестабілізацію», – наголосив Президент.

Зі свого боку Лео Варадкар запевнив, що Ірландія допомагатиме Україні стільки, скільки буде потрібно, і далі надаватиме фінансову, практичну й політичну допомогу.

«Україна переможе, Україна відновиться й відбудується. Ми надаватимемо практичну й дипломатичну допомогу Україні для реалізації її цілей, а також для реалізації мирного плану», – сказав він.

Прем'єр-міністр Ірландії висловив переконання, що майбутнє України – у Європейському Союзі, і відзначив прогрес нашої держави на шляху євроінтеграції.

Володимир Зеленський: Необхідно посилювати захист українських міст і портів за допомогою нових сучасних систем ППО ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Україна потребує більше сучасних систем протиповітряної оборони для захисту своїх міст, у яких розташована стратегічно важлива інфраструктура, зокрема й та, що забезпечує експорт аграрної продукції на світовий ринок. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час зустрічі з представниками ЗМІ після переговорів із Прем'єр-міністром Ірландії Лео Варадкаром у Києві.

Глава держави зауважив, що сьогодні Росія атакує ракетами й дронами українські порти та іншу інфраструктуру.

Як наголосив Президент, потрібно забезпечити повітряний захист усіх українських міст, насамперед тих, які забезпечують військових, через які

проходять головні логістичні коридори, у яких зосереджена стратегічна інфраструктура, ядерні об'єкти.

Володимир Зеленський переконаний, що захист портової інфраструктури України здатні забезпечити такі системи, як SAMP-T і Patriot. Їх можуть надати відповідні держави.

«Я домовлявся з Еммануелем Макроном і Джорджею Мелоні, є системи SAMP-T. Вони чудово працюють. Якби в нас були додаткові системи, то вони захистили б інфраструктуру Одеси, і не лише портову. Або це системи Patriot», – розповів він.

Відповідаючи на запитання журналістів, Глава держави повідомив, що після виходу Росії з угоди щодо функціонування Чорноморської зернової ініціативи, яку вона раніше уклала з ООН і Туреччиною, Україна почала працювати на різних рівнях щодо продовження дії «зернового коридору».

Володимир Зеленський зазначив, що планує обговорити питання функціонування «зернового коридору» з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом.

Володимир Зеленський провів зустріч з адміністратором USAID Самантою Пауер ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з адміністратором Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Самантою Пауер, яка перебуває з візитом у нашій країні.

Глава держави подякував Саманті Пауер за візит і безпрецедентну підтримку, яку надають Україні Сполучені Штати й Агентство зокрема.

«Щиро вдячні США, Президенту Байдену, Конгресу, вам особисто й усім американцям за безпрецедентну підтримку України. Для нас украй важливо мати такого надійного союзника. Ціную, що вчора ви побували в Одесі. Навіть попри те, що місто зазнає цими днями посиленого ракетного терору РФ. Надзвичайно важливо особисто бачити, що відбувається сьогодні в Україні», – зазначив Володимир Зеленський.

Глава держави високо оцінив активну взаємодію з USAID і відзначив важливу роль Агентства в консолідації допомоги нашій країні.

Сторони також зосередили увагу на обговоренні подальших спільних кроків для забезпечення першочергових потреб України в умовах продовження агресії Росії, зокрема у сферах соціального захисту населення, охорони здоров'я та освіти.

Президент наголосив на важливості наданої через Агентство фінансової та гуманітарної допомоги Україні й висловив подяку за внесок USAID у забезпечення продовольчої безпеки та за нещодавні ініціативи й рішення стосовно виділення додаткової підтримки для малого й середнього бізнесу в Україні.

Окремо було обговорено питання подальших спільних дій після одностороннього виходу Росії з Чорноморської зернової ініціативи, а також розвитку додаткових маршрутів експорту української агропродукції.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Протягом усього дня – максимум уваги ліквідації наслідків удару російських терористів по Одесі, по громадах в області, по Чорноморську, по наших портах. Це була чи не найбільша за весь час повномасштабної війни спроба Росії завдати болю Одесі. Дякувати ППО й усім нашим захисникам неба, наслідки цього удару все ж менші, ніж могли б бути. З кожним таким ударом ми звертаємося до партнерів знову й знову: повітряний щит України потребує посилення.

Цей удар терористів доводить, що їхня мішень – не лише Україна, і не лише життя наших людей. У портах, які були атаковані сьогодні, зберігається близько мільйона тонн продовольства. Саме той обсяг, який уже давно мав би бути доставлений у країни-споживачі в Африці, в Азії. В портовому терміналі, який цієї ночі найбільше постраждав від російського терору, зберігалися 60 тисяч тонн агропродукції, що призначалися для відправки в Китай. Тобто всіх це зачіпає – російський терор. Кожен у світі має бути зацікавлений у притягненні Росії до відповідальності за терор.

Я вдячний усім нашим воїнам, які захищають нашу державу від таких ударів. Вдячний усім рятувальникам, медичним працівникам, працівникам комунальних підприємств, місцевій владі, волонтерам, які допомагають нашим людям долати наслідки терору. Одещина, Херсонщина, Житомирщина, Кіровоградська область. Запоріжжя, Харківщина, Донеччина. Всюди, де були обстріли, ракетні та дроніві удари. Я хочу подякувати кожному й кожній, хто допомагає рятувати життя!

Сьогодні вранці на селекторі мені доповідали і військові, і МВС, інші урядовці, профільний заступник керівника Офісу з регіональної політики. У громадах, які постраждали від ударів цієї ночі, вже почалися першочергові ремонтні роботи.

Провів сьогодні переговори з головою уряду Ірландії – він був в Україні з візитом. Ірландія – один із найбільш енергійних наших партнерів у Європі. І хоч країна нейтральна, ірландці не залишаються нейтральними до моральних викликів. В умовах такої агресії вони чітко – на світлому боці історії і допомагають нам як політично, так і безпеково, економічно, санкціями. Дуже важлива гуманітарна підтримка. Сьогодні ми обговорили наші подальші спільні кроки, зокрема те, що стосується Формули миру, Глобального саміту миру. Дякую Ірландії за підтримку нашої позиції і щодо зернової ініціативи.

Провів зустріч і з керівницею USAID, Агентства з міжнародного розвитку Сполучених Штатів, Самантою Пауер. Напередодні вона була в Одесі й абсолютно розуміє і значення наших портів для продовольчої безпеки світу, і російську загрозу світовій стабільності. Ми детально обговорили сьогодні можливості захисту нашої інфраструктури, нашу глобальну роль. І дуже важливо, що USAID готове й надалі працювати з

Україною для підтримки економічної активності в нашій країні, розвитку підприємств, підтримки робочих місць. Вдячний за цю підтримку!

(...). Вже активно готуємося до міжнародних заходів, які заплановані на серпень і вересень. Зокрема, провів сьогодні велику нараду щодо підготовки саміту Кримської платформи рівня лідерів держав і парламентського рівня. Точно знаємо, що саміт буде змістовним і Крим стане ще ближчим до повернення у вільний світ, ще ближчим до звільнення від окупації. Уся українська земля і всі українські люди мають бути вільними. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №440/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 8)

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №441/2023 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу»:
8 прикордонний загін Державної прикордонної служби України;
9 прикордонний загін імені Січових Стрільців Державної прикордонної служби України. (...).

Президент України провів першу в історії двосторонніх відносин телефонну розмову з Прем'єр-міністром Ефіопії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів першу в історії двосторонніх відносин телефонну розмову з Прем'єр-міністром Ефіопії Абієм Ахмедом Алі.

Глава держави поінформував співрозмовника про односторонній вихід Росії з Чорноморської зернової ініціативи, незаконне блокування судноплавства, обстріли портової та енергетичної інфраструктури України.

Володимир Зеленський зазначив, що в межах Чорноморської зернової ініціативи Україна доправила до Ефіопії майже 300 тис. тонн продовольства і ще 90 тис. тонн зерна – в межах гуманітарної ініціативи Grain from Ukraine.

Президент наголосив, що Україна готова й надалі залишатися гарантом світової продовольчої безпеки та зацікавлена в розвитку двосторонніх відносин з Ефіопією у сферах безпеки, цифровізації тощо.

Глава держави також акцентував на необхідності створення майданчика для діалогу з країнами Африки. (...).

Співрозмовники обговорили підготовку до Глобального саміту миру. Президент запросив Абія Ахмеда Алі відвідати Україну.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Перше – хочу подякувати всім, хто допомагає нашим людям, нашим містам подолати наслідки російських ударів. Одеса й область, Миколаїв, Запоріжжя, Житомирщина, Харків, прикордонні області, Донеччина...

Я дякую всім рятувальникам, лікарям, медичним сестричкам, волонтерам, поліцейським, місцевій владі. Дякую всім, хто працює заради людей та України. Постраждалим від російських ударів надається необхідна допомога. Знову й знову дякую працівникам наших портів, загалом транспортної інфраструктури, хто робить усе, щоб зберегти український експортний потенціал, наші виходи в глобальну економіку.

Тільки за чотири дні цього тижня, з понеділка, російські терористи вже застосували проти нашої держави й значною мірою – саме проти Одеси та Одещини, Миколаєва, інших наших південних міст і громад... Застосували майже 70 ракет різних типів, майже 90 «Шахедів».

Звичайно, нашим воїнам вдалося збити частину ворожих ракет і дронів, і я дякую за це кожному нашому захиснику неба... Але, на жаль, потужностей української ППО поки не вистачає, щоб дати захист усьому українському небу... Ми максимально активно працюємо з партнерами заради додаткових комплексів ППО, які можуть дати спокій і безпеку і нашій Одесі, і всім іншим містам, громадам нашої країни.

Хочу сьогодні подякувати кільком державам, які посилили санкції проти російських суб'єктів, різних суб'єктів, які так чи інакше допомагають Росії вести цю людиноненависницьку агресію. Я дякую Сполученим Штатам, Канаді, Європейському Союзу. Сотні нових санкційних цілей успішно реалізовані. Росія та кожен у цьому світі, хто наважується допомагати терористам, повинні відчувати постійне зростання санкційного тиску – чи то фізичні особи, чи то компанії, чи то країни.

Сьогодні є й важливе рішення Національного банку України щодо фінансової установи, яка працює в нашій країні та яка належить російським олігархам – вони під санкціями в різних юрисдикціях... Були застосовані санкції РНБО. І тепер буде правильно, щоб Кабінет Міністрів України невідкладно розглянув відповідні пропозиції Нацбанку України та підтримав їх щодо цієї фінансової установи. В інтересах вкладників, заради фінансової стабільності та елементарної справедливості.

Говорив сьогодні з Прем'єр-міністром Шмигалем і щодо іншого питання, яке варто розглядати, зокрема, через призму справедливості. Бюджетні видатки. У час такої війни максимум державної уваги, а отже, і державних ресурсів має йти на оборону. Очевидна річ. А кожен проект, який

може бути реалізований коштом позабюджетних ресурсів, має бути реалізований коштом саме позабюджетних ресурсів. Це стосується різних сфер, зокрема галузі культури. Музеї, культурні центри, символи, серіали – усе це важливо, але зараз інші пріоритети. Знаходьте позабюджетні кошти. Не державні. Отже, я запропонував голові уряду два кроки. Перший – знайти позабюджетні кошти на проекти, які зараз справді потрібні. У світі є люди, які можуть допомогти. А друге: попросив Прем'єр-міністра розглянути заміну міністра культури та інформаційної політики України.

Окремо хочу звернутися до всіх представників місцевої влади в нашій країні: люди мають відчувати, що ресурси бюджетів використовуються справедливо й правильно. Кожен розуміє, про що йдеться. Бруківка, прикрашання міст, фонтани – почекають. Спочатку перемога.

(...). Продовжуємо працювати, щоб мобілізувати світ для захисту продовольчої безпеки й нормального життя. Сьогодні вперше в історії відносин між нашими державами говорив із Прем'єр-міністром Ефіопії, зокрема, про спробу Росії зруйнувати наш зерновий експорт. Зараз у Ефіопії близько 20 мільйонів людей – на межі голоду. Одна з найкритичніших ситуацій у світі. Торік український експорт врятував життя щонайменше мільйона громадян Ефіопії – саме стільки продовольства вдалося спрямувати в цю країну, майже 300 тисяч тонн. І якби не російська агресія, то вдалось би врятувати значно більше життів – дати значно більше безпеки. Впевнений, що цього року можемо це зробити – всі разом, увесь світ. Ніхто в світі не зацікавлений у тому, щоб Росії вдалося зруйнувати глобальний продовольчий ринок. І, до речі, ми вже почали готуватися до запланованого на завтра засідання Ради Безпеки ООН – саме щодо цього питання, продовольчої безпеки. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Ще двох дітей сьогодні вбила Росія. Удар російської артилерії по селищу Дружба, Торецька громада Донецької області. Загинули дівчинка 2007 року народження і хлопчик – 2013-го. Чернігівська область, селище Гончарівське – влучання ракети. Дві жінки вбиті, триває розбір завалів... Пошкоджені будинки культури, школа, житлові будинки. Мої співчуття рідним і близьким загиблих!

Сьогодні ж російські ракети й дрони знову били по Одесі, по наших південних районах.

Загалом від початку тижня лише на території Одеської області від російського терору постраждали понад 20 людей. Серед них двоє дітей. Лише абсолютне зло може завдавати таких ударів. Буде відповідь. Окрім цього, буде ще більше консолідації світу для захисту й для спільних дій, ще більше енергії заради перемоги, ще більше прагнення справедливості, справедливого покарання Росії за всі злочини цієї війни. І таке покарання буде.

Провів засідання Ставки. Тривале.

Детально розібрали питання захисту наших міст і громад, наших портів від російських ударів. Якщо хтось там у Росії сподівається, ніби вони зможуть зробити Чорне море простором свавілля й тероризму, то в них це не вийде. Знаємо, як захиститись, бачимо у світі готовність працювати разом і надалі – і більш активно, – щоб дати спокій цьому регіону.

Сьогодні ввечері планую провести перемовини з Президентом Туреччини Ердоганом. Чорноморський регіон, продовольча безпека, інші важливі теми.

Як і завжди, на Ставці були детальні доповіді військових, розвідок, прикордонників щодо наявної ситуації на передовій. І не лише на ключових напрямках активних дій, але й загалом щодо кордону, щодо ймовірного розвитку ситуації.

Забезпечення боєприпасами – тема постійної уваги. Звичайно, і наше виробництво снарядів і дронів, а не тільки постачання від партнерів. Щотижня фіксуємо більші результати, зростання наших можливостей.

Провів сьогодні й ґрунтовну нараду щодо одного з найважливіших компонентів державної політики України – політики героїв. Політики щодо наших воїнів, щодо ветеранів. Україна не лише переможе в цій війні, а й виграє таке життя, яке буде гідним героїв, які за нього борються. Це дуже важливо, щоб наш устрій – державний, суспільний, економічний, культурний – був саме таким, про який можна буде сказати, що він справді заснований на повазі. На повазі до України та кожного й кожної, хто спрямував своє життя, свою хоробрість, свою силу заради того, щоб Україна вистояла проти зла й перемогла російський терор. Вдячний усім, хто вже почав розробляти разом із нами деталі української трансформації після цієї війни.

(...). Я дякую нашим воїнам. Кожному й кожній, хто захищає українське небо по всій країні. Повітряним силам, нашим льотчикам і зенітникам, мобільним вогневим бригадам. Кожному підрозділу ППО усіх родів та видів військ. Дякую вам!

Бахмутський напрямок... 5-та окрема штурмова бригада, 24-та окрема механізована бригада, 28-ма окрема механізована бригада. Дякую вам, воїни, за вашу відвагу та вміння бити по ворогу так, щоб навіть ворог – якщо виживе – розумів, що Україна завжди буде вільною!

128-ма окрема гірсько-штурмова Закарпатська бригада, морпіхи 35-ї та 36-ї окремих бригад, артилеристи 55-ї бригади, 79-та окрема бригада ДШВ та 110-та окрема механізована бригада. Дякую вам, воїни, за вашу влучність, за вашу здатність повертати Україні своє! (...).

Володимир Зеленський обговорив із Президентом Туреччини розблокування «зернового коридору» та реалізацію Формули миру ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президентом Туреччини Реджепом Таїпом Ердоганом.

Глава Української держави подякував лідеру Туреччини за плідну зустріч у Стамбулі, яка відбулася 7 липня, а також відзначив принципову позицію Турецької Республіки щодо підтримки майбутнього членства України в НАТО.

Сторони скоординували зусилля щодо відновлення роботи Чорноморської зернової ініціативи. Розблокування «зернового коридору» Президент України назвав абсолютним пріоритетом.

«Через дії Росії світ знову опинився на порозі продовольчої кризи. Загроза голоду нависла загалом над 400 мільйонами людей у багатьох країнах Африки та Азії. Спільними зусиллями ми маємо відвернути глобальну продовольчу катастрофу», – наголосив Володимир Зеленський.

Крім того, співрозмовники торкнулися питань, пов'язаних із реалізацією Української формули миру.

Президент України закликав Реджепа Таїпа Ердогана сприяти поверненню утримуваних Росією українських полонених та політичних в'язнів, зокрема кримських татар.

Чорне море не належить Росії, тож Україна спільно з Туреччиною та ООН працює над розблокуванням судноплавних шляхів – Президент ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Країни Чорноморського регіону, зокрема Україна й Туреччина, підтримують одна з одною конструктивні та предметні відносини, і лише Росія безпідставно прагне панувати в акваторії Чорного моря. Про це заявив Президент Володимир Зеленський, беручи онлайн-участь у 14-му щорічному Аспенському безпековому форумі (Aspen Security Forum).

Під час заходу Глава держави відповів на запитання журналіста CNN, впливового політичного аналітика й експерта в галузі міжнародних відносин Фаріда Закарії та заступниці Прем'єр-міністра Канади Христі Фріланд.

«Усім нам треба не забувати: Чорне море – це море всіх наших держав і людей. Воно не належить Російській Федерації. Там є Україна, є Туреччина, Румунія, Болгарія. Ми розмовляємо з усіма країнами Чорноморського узбережжя – предметні прагматичні людські відносини і, що дуже важливо, правові відносини. А Росія вважає, що Чорне море – суто російське», – сказав Глава держави.

Володимир Зеленський наголосив, що Україна докладає зусиль задля розблокування роботи «зернового коридору» та сподівається на досягнення результату в цьому питанні.

«Ми шукаємо вихід. Ми зверталися до Генерального секретаря ООН Антоніу Гутерріша, я з ним особисто говорив. Я розмовляв із Президентом Ердоганом. Говорячи про цю кризу, ми бачимо певні шляхи виходу. Якщо вдасться нам, вдасться Ердогану, якщо ООН буде ще міцнішою – я думаю, у нас усе вийде», – сказав Володимир Зеленський.

Президент також зауважив, що російське суспільство не бачить жодних перемог Росії ні на полі бою, ні в економіці. (...).

Володимир Зеленський наголосив, що сьогодні, коли Росія втратила внутрішню єдність, країни-партнери мають продемонструвати всебічну підтримку України. (...).

Він зазначив, що Україна потребує великої кількості далекобійної зброї, артилерії, щоб вийти в паритет із російською стороною.

«Хотілося б, щоб ми були в артилерії як мінімум однакові, а бажано, щоб були кращими. Зразки західної зброї, зброї НАТО кращі, але її в нас менше. І якщо її менше, то повинен бути хоча б баланс далекобійності. Цього нам не вистачає», – сказав Володимир Зеленський.

За словами Глави держави, країни-партнери мають також розв'язати питання постачання Україні сучасних військових літаків.

«Нам не вистачає сучасних літаків. Я кажу не лише про якість, а й про кількість. Ми дуже вдячні, що світ розблокував питання тренувальних місій. У серпні почнемо. Але дуже важливо, щоб, крім тренування, була сьогодні впевненість, що ми отримаємо ці літаки у відповідній кількості», – наголосив Президент.

Відповідаючи на запитання Христі Фріланд, Володимир Зеленський нагадав, що спілкувався з нею в ті дні, коли російські війська намагалися окупувати Київ, і навіть у той важкий момент він був упевнений, що Україна здобуде перемогу над ворогом.

«Тому що правда – на нашому боці. Наші сім'ї – на нашому боці, наші діти, яких ми любимо. Це життя. Тому життя – на нашому боці. І я впевнений, що світ, його єдність – також на нашому боці. Тому я впевнений, що ми переможемо», – резюмував Глава держави.

Президент та Генеральний секретар НАТО обговорили ситуацію в Чорному морі та євроатлантичну інтеграцію України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом.

Глава Української держави та Генеральний секретар НАТО обговорили реалізацію домовленостей, досягнутих під час Вільнюського саміту Альянсу 12 липня.

Співрозмовники поділилися оцінками нинішньої ситуації в Чорному морі та ризиків, які вона створює для глобальної продовольчої безпеки.

Володимир Зеленський і Єнс Столтенберг визначили першочергові та майбутні кроки, необхідні для розблокування та сталого функціонування чорноморського «зернового коридору». Президент України та Генеральний секретар НАТО обговорили подальші дії щодо інтеграції України до НАТО.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Звіт за цей день.

Перше. Правоохоронці доповіли мені сьогодні про ситуацію з колишнім одеським «військкомом». Йому повідомлено про підозру за фактами незаконного збагачення та порушення порядку несення військової служби. Логічно, що самим лише звільненням ця історія не мала завершитися. Державне бюро розслідувань, Офіс Генерального прокурора продовжують необхідні слідчі та процесуальні дії. Усі деталі, які можна оприлюднити, правоохоронці обов'язково представляють суспільству. Їй загалом триває перевірка територіальних центрів комплектування, тобто «військкоматів». І кожне таке «кабінетне» порушення десь у військовій ієрархії, будь-яка спроба якось там збагатитись принижує наших воїнів, наших героїв. Відповідальність за порушення – неминуча.

Друге. Сьогодні завершилася процедура щодо одного із системних банків, який належав російським олігархам. Тепер у ньому державний менеджмент. Гарантовані і права вкладників, і стабільність банківського сектору. Надалі цей банк працюватиме у звичайному режимі. Я дякую команді Національного банку України, дякую Кабінету Міністрів і Фонду гарантування вкладів за швидкі та ефективні кроки в межах законної процедури. Ще один актив російських олігархів, які досі продовжують працювати в межах наявної в Росії системи, контролюється нашою державою.

Третє. Говорив із Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом. Тематика очевидна. Це виконання домовленостей, яких ми досягли на саміті Альянсу у Вільнюсі. Пріоритет незмінний: це якнайшвидший вступ у НАТО, коли дадуть змогу безпекові умови. Лише це надійно гарантуватиме безпеку та мир усій Європі. Говорили і про безпекову ситуацію нині, зокрема про російські агресивні кроки в Чорному морі. Будь-яка дестабілізація в цьому регіоні та зрив роботи наших експортних шляхів означатимуть проблеми з відповідними наслідками для всіх у світі. Цінова криза – найменший із можливих наслідків.

Обговорили з паном Столтенбергом наші кроки щодо розблокування і забезпечення сталої роботи «зернового коридору». У нашій співпраці ми перейшли на новий, вищий рівень – рівень Ради Україна – НАТО. І цей механізм може спрацювати. Я звернувся до Єнса з пропозицією невідкладно скликати таку Раду для відповідних кризових консультацій. Днями зустріч відбудеться. Безпекову кризу в Чорному морі ми можемо подолати.

Четверте. Хочу подякувати всім країнам, які цього тижня ухвалили нові рішення на підтримку нашої держави, наших людей, наших військових, всіх громадян.

Республіка Корея анонсувала збільшення допомоги Україні. Дякую!

Азербайджан – гуманітарна допомога в галузі енергетики та розмінування. Дякую!

Швеція – схвалено програму допомоги нашому відновленню. Стратегія до 2027 року. Дуже дякую!

Японія – підписано угоду між Світовим банком та Україною про позику в розмірі 1,5 млрд доларів під гарантії Японії. Дякую!

Австралія, Канада, Британія, США – санкції проти осіб, пов'язаних з агресією. Дякую!

Сполучені Штати – пакет військової допомоги. Артилерія, снаряди, ППО – усе те, що нині так нам потрібно. Дякую!

Німеччина – нове оборонне постачання для наших воїнів: танки, снаряди для артилерії, обладнання. Вдячний!

І звичайно, наші воїни. Кожен і кожна, хто зараз у бою, на бойових постах і бойових завданнях. Я дякую вам! Дякую, що наші Сили кожного дня наращують тиск на окупантів. Особливо відзначу сьогодні наших нацгвардійців – воїнів 15-ї бригади оперативного призначення імені Героя України Богдана Завади. Дуже потужно нищать російське зло на Півдні нашої держави. Дякую, хлопці, за кожну відбиту атаку й за ваше просування вперед! Слава вам!

Окремо хочу відзначити сьогодні і воїнів ГУР, нашої розвідки, – підрозділ Тимура. Дуже круті, хлопці! Молодці! Дякую! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська: Якісна психологічна допомога має з'явитися навіть у сільській амбулаторії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська разом з адміністраторкою Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Самантою Пауер відвідала Михайлівсько-Рубежівську амбулаторію загальної практики сімейної медицини КНП «Ірпінський міський центр первинної медико-санітарної допомоги».

У сучасному форматі амбулаторію було відкрито 1 квітня 2021 року. Станом на сьогодні тут працюють четверо лікарів, три медичні сестри, санітари й технічний персонал. Заклад обслуговує близько 3900 людей. З 28 лютого 2022 року село Михайлівка-Рубежівка перебувало під окупацією. Одразу після звільнення населеного пункту амбулаторія відновила роботу.

Заклад має контракти на три пакети медичних послуг від Національної служби здоров'я (НСЗУ). Це первинна медична допомога, мобільна паліативна допомога й супровід та лікування дорослих і дітей із психічними розладами.

Медичні працівники амбулаторії пройшли навчання за програмою Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) mhGAP, що спрямована для ведення випадків психічних, неврологічних розладів у неспеціалізованих закладах охорони здоров'я. Лікарі й медсестри навчилися надавати допомогу особам із поширеними психічними розладами, ефективно комунікувати з пацієнтом і його близькими, оцінювати пріоритетні розлади, вести такі розлади легкого або помірною ступеня тяжкості, скеровувати пацієнтів до вузькопрофільних фахівців і відповідних служб.

«Головний ресурс країни – здорова й спроможна людина. Раніше послуги психіатричної допомоги надавалися в медичних закладах у великих містах. Але вони несли великий тягар стигматизації. Колись це була каральна й примусова медицина. Маємо змінити ставлення до ментального здоров'я й наблизити послугу до споживача. Амбулаторія, у якій ми зараз, – один із прикладів наближення послуги. Завдання МОЗ України – мати загальний високий рівень надання таких послуг», – зазначила перша леді.

Команда амбулаторії також узяла участь у проекті USAID «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я». За підтримки Агентства в закладі створено кабінет психологічної підтримки «Дбаю про себе», де доступні індивідуальні та групові заняття в комфортних умовах.

У межах цього ж проекту працівники амбулаторії опановують програму навчання та наставництва «Зцілення душі й тіла» Центру психосоматичної медицини. Це програма, розроблена фахівцями з психічного здоров'я Джорджтаунського університету (США). Її мета –

зменшити вплив психотравмувальних чинників, запобігти виникненню тривожних розладів, покращити рівень психологічного комфорту населення.

«Жителям деокупованої Ірпінщини психологічна підтримка особливо потрібна, – наголосила Олена Зеленська. – Рада відвідати амбулаторію разом з очільницею USAID Самантою Пауер, щоб вона могла побачити результати співпраці. USAID – один з основних партнерів України у гуманітарних питаннях, зокрема Всеукраїнській програмі ментального здоров'я, мета якої – щоб у кожній громаді, як тепер у Михайлівці-Рубежівці, у вільному доступі з'явилася психологічна допомога», – розповіла Олена Зеленська.

За сприяння USAID проект «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я», крім Михайлівки-Рубежівки, реалізується ще в 16 громадах восьми областей України: Чернігівської, Київської, Житомирської, Вінницької, Одеської, Тернопільської, Чернівецької та Івано-Франківської.

Перша леді подякувала Саманті Пауер за співпрацю, а також за значну й системну підтримку з боку USAID у багатьох сферах життя України в умовах війни – від енергетики до відновлення інфраструктури й цільової фінансової підтримки фахівців державного сектору.

Дружина Президента також запропонувала новий проект співпраці – міжнародне медичне партнерство задля відновлення потужностей і спроможності української системи охорони здоров'я у подоланні впливу наслідків війни на здоров'я людей.

«Міжнародне медичне партнерство – це також компонент третього Саміту перших леді та джентльменів. Я запрошую вас особисто долучитися до участі в Саміті. Він буде присвячений ментальному здоров'ю та має стати майданчиком для якісної глобальної дискусії топ-експертів галузі та перших леді», – зазначила Олена Зеленська.

Олена Зеленська: Реформа шкільного харчування не лише про їжу, вона й про вміння допомагати і взаємодіяти ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у робочій зустрічі на тему «Реалізація реформи шкільного харчування» під головуванням міністра охорони здоров'я Віктора Ляшка. До заходу також приєдналися міністр освіти і науки Оксен Лісовий, представники профільних міністерств: МОН, Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Міністерства фінансів, Міністерства аграрної політики та продовольства, Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, а також голова правління Національної асоціації громадського харчування Орест Степаняк, представники громадських організацій та міжнародних партнерів.

Учасники обговорили підготовку Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023 – 2024 роках, який розробляє МОЗ у співпраці з фахівцями швейцарсько-українського проекту «Децентралізація

для розвитку демократичної освіти» та Офісом реформи шкільного харчування.

Учасники акцентували: попри те, що офіційно Стратегія та план заходів до неї ще не затверджені, робота в межах реформи триває. Зокрема:

сформована команда проектного офісу реформи шкільного харчування, створеного на базі Міністерства охорони здоров'я за підтримки Дитячого фонду ООН в Україні;

у лютому затверджено меню для шкіл на осінній період;

за технічної підтримки ВООЗ триває робота над верифікацією технологічних карт страв для дітей, які відвідують заклади дошкільної освіти;

триває проект «Кулінарні хаби» щодо навчання кухарів для шкільних їдалень (до кінця року навчання пройдуть 600 кухарів-тренерів, які передадуть знання іншим).

Під час зустрічі відбулася презентація та обговорення каскадного методу обміну досвідом: проводяться локальні форуми реформи шкільного харчування в Одеській, Тернопільській та Полтавській областях.

Олена Зеленська наголосила на важливості реформи в умовах підготовки до нового навчального року.

«Кожен урок – це відвойоване майбутнє. Для дітей і вчителів ми – тил. Маємо забезпечити все необхідне, щоб у воєнному стресі вони не мали думати ще й про те, де взяти сили та енергію. Щоб тоді, коли вони повернуться в класи – а це буде всього за місяць, – вони мали хоча б на один виклик менше. І нам тут немає в кого вчитися – ніхто не проводив таку реформу в умовах війни. Ми, ви – перші», – зазначила дружина Президента.

Вона наголосила на необхідності спільних дій усіх міністерств і відомств, а також громад на місцях як учасників процесу реформування: «Наша реформа – не лише про їжу. Вона ще й про спільні дії. Про вміння допомагати і взаємодіяти. Українці навчилися взаємодіяти як ніхто у світі. Просто перенесімо цей наш досвід на реформу. Нагадаю таку очевидну річ: ми тут розмовляємо не просто про шкільні обіди й калорії. Ми готуємо не їжу, а майбутнє. Наших дітей і своє», – підсумувала перша леді.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Польща викличе російського посла «на килим» після скандальних заяв Путіна ([УНІАН](#)).

Глава польського уряду Матеуш Моравецький:

Посол Російської Федерації у Варшаві Сергій Андреев буде викликаний в МЗС країни після слів Володимира Путіна про те, що Польща нібито «отримала значну частину своїх західних земель завдяки рішення тирана Йосипа Сталіна».

Сталін був військовим злочинцем, винним у загибелі сотень тисяч поляків. Історична правда не підлягає сумніву. Посол Російської Федерації буде викликаний в МЗС.

Уповноважений уряду Польщі з питань безпеки інформаційного простору Станіслав Жарін:

Жалюгідний кремлівський зануда знову повторює брехню про Польщу і намагається фальсифікувати правду про війну проти України.

Американські сенатори запропонували підтримати швидкий вступ України до НАТО ([УНІАН](#)).

Республіканець Ліндсі Грем і демократ Річард Блюменталь представили проект резолюції щодо підтримки Сенатом США швидкого вступу України до НАТО.

Про це повідомила посол України в США Оксана Марченко у Facebook. Вона зазначила, що у документі сенатори закликають американського лідера Джо Байдена співпрацювати з лідерами НАТО для розробки чіткого, комплексного шляху вступу України до Альянсу.

У проекті резолюції наголошується, що Сенат вважає вступ України до НАТО критично важливим для запобігання майбутнім війнам, сприяння миру та забезпечення майбутньої безпеки Європи та світу.

В ООН збирають Радбез через зрив Росією зернової угоди ([УНІАН](#)).

Рада Безпеки ООН проведе брифінг щодо ситуації в Україні, присвячений в першу чергу припиненню «зернової угоди».

Як повідомили журналістам представники британської делегації в ООН, учасники засідання обговорять «гуманітарні наслідки переривання Росією» угоди.

Президент Туреччини Реджеп Ердоган заявив про намір переконати Володимира Путіна відновити участь Росії в «зерновій угоді». Однак Туреччина зараз не входить до складу Радбезу ООН і не зможе взяти участь у сьогоднішньому засіданні.

«Але Росія там буде – вона, звичайно, один з п'яти постійних членів Ради, який зараз очолює Великобританія», – зазначає Sky News.

Країни G7 непохитно підтримуватимуть Україну - міністри фінансів (Укрінформ).

Міністри фінансів країн-членів G7 погодилися й надалі рішуче підтримувати Україну.

Міністр фінансів Японії Шунічі Сузукі після завершення зустрічі із колегами по Групі семи:

Ми підтвердили, що не відмовимося від підтримки України.

Учасники зустрічі обговорили погоджену відповідь Росії, з урахуванням запроваджених раніше санкцій.

Аргентина відмовилася приймати танкер з російським газом: банк відхилив платіж (УНІАН).

Доставка СПГ в Аргентину була зупинена після того, як банк заблокував платіж. Трейдер Gunvor має довгостроковий контракт з російською компанією «Новатек».

Державна енергетична компанія Аргентини Enarsa в останній момент відмовилася прийняти партію зрідженого природного газу з Росії, покупку якої вона раніше погодила, що змусило танкер повернутися в море.

Міністр економіки країни Серхіо Маса:

Влада заблокувала доставку палива через санкції. Однак Аргентина не вводила санкції проти Росії, пише Bloomberg.

Enarsa заблокувала доставку, тому що це порушує контракт, тому що це компанія, що знаходиться під санкціями.

Своєю чергою, трейдер Gunvor Group, який здійснював поставку російського газу, заявив, що відвантаження СПГ нібито було законним і прозорим.

«Угода відповідає всім чинним економічним санкціям, зокрема, Сполучених Штатів і Європейського Союзу. Аргентина не вводила ніяких санкцій проти Росії», – йдеться в заяві Gunvor.

Згідно з даними відстеження суден Bloomberg, 25 червня судно Flex Artemis спочатку завантажило на французькому терміналі Montoir-de-Bretagne скрапленій газ, отриманий від Ямал СПГ, очолюваного російською компанією «Новатек». Потім судно попрямувало до аргентинського СПГ-терміналу в Баїя-Бланка, підійшло до нього 14 липня, а 18 липня розвернулося, не доставивши вантаж.

Причина – відмова банку проводити платіж через санкції:

Європейський суд з прав людини відхилив усі претензії Росії до України (Детектор медіа).

18 липня Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) оголосив своє рішення у справі за скаргою РФ, яку вона подала проти України 22 липня

2021 року. «У сьогоднішньому рішенні ЄСПЛ одностайно вирішив відхилити заявку», — заявили в суді. Про це пише «Європейська правда» із посиланням на заяву Міністерства юстиції України та повідомлення пресслужби ЄСПЛ.

Росія проігнорувала низку запитів від ЄСПЛ і не брала участі у процесі, відколи припинила членство в Раді Європи, йдеться у рішенні суду. Серед іншого, у травні РФ проігнорувала прохання суду надати переклад документів, які надіслала для підтримки своєї заявки. Крім цього, сторона позивача не відповіла на лист, надісланий у листопаді, в якому ЄСПЛ запитував, чи Росія все ще зацікавлена у продовженні розгляду своєї заявки. З огляду на відсутність відповідей суд вирішив, що «влада Росії більше не зацікавлена продовжувати розгляд заявки».

Суд окремо наголосив, що скарга РФ на Україну за всіма ознаками була необґрунтованою.

У своєму рішенні ЄСПЛ зазначає, що «не знайшов підстав, пов'язаних з дотриманням прав людини, як визначено Конвенцією та її протоколами, котрі б вимагали у будь-якому разі продовжувати розгляд справи». У ЄСПЛ також зауважили, що російська скарга значною мірою дублює 8,5 тисяч поданих раніше індивідуальних скарг. За даними журналістських розслідувань, чимала частина цих скарг була «процесуальним спамом», який створювали адвокати, пов'язані з окупаційною владою.

Оприлюднене сьогодні рішення є остаточним, наголосили в ЄСПЛ.

США ввели нові санкції, щоб обмежити доступ Росії до військових поставок, скоротити виручку від енергетики, природних ресурсів ([Голос Америки](#)).

120 осіб та організацій підпали під нові санкції США, запроваджені 20 липня через російську війну в Україні, повідомили в уряді США.

Заступник міністра фінансів США Воллі Адеємо:

Сьогоднішні дії - ще один крок в наших зусиллях із обмеження військової потуги Росії, її доступу до військових поставок, економічної виручки. Поки Росія продовжує вести неспровоковану та жорстоку війну проти України, ми будемо вводити санкції, щоб позбавити Росію необхідній їй технологій і зірвати здатність військового виробництва в Росії поповнювати поставки.

Низка компаній, що підпали під нові санкції, передавали користувачам в Росії компоненти, які знаходили в таких видах зброї, використаної проти України, як крилаті ракети «Калібр», крилаті ракети «Х-101» та БПЛА «Орлан-10», повідомляє Міністерство фінансів США.

Зокрема йдеться про компанії з Киргизії, які часто експортували підконтрольні компоненти електроніки та інші технології до Росії, після початку повномасштабного вторгнення до України. Серед інших компаній, які США звинувачують в обході експортних обмежень та санкцій і постачанні компонентів для російської війни, під санкції потрапили компанії з ОАЕ та Росії.

Окремо США розширили санкції проти підприємств оборонного комплексу Росії, додали до санкційного переліку п'ять російських банків, а також інвестиційний «Фонд розвитку енергетичного комплексу».

Державний департамент також ввів санкції проти низки космічних компаній Росії, приватних військових груп, перевізників енергоресурсів, тощо.

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Санкції обмежать доступ Росії до критично важливих матеріалів, обмежать майбутнє виробництво та експорт енергії, використання міжнародної фінансової системи та покарають співучасників в ухиленні від санкцій.

Депортація українських дітей: Червоний Хрест відреагував на дії білоруського товариства ([УНІАН](#)).

У Міжнародному Червоному хресті стверджують, що нібито не знали про діяльність керівника Білоруського Червоного хреста, і дізналися про це зі ЗМІ.

Міжнародна федерація Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця заявила, що не була проінформована про візит білоруського очільника Дмитра Шевцова до окупованих Росією Луганська і Донецька, і його участі в незаконній депортації українських дітей.

«Ми не були проінформовані про цей візит і не брали участі у пов'язаній з ним діяльності, в тому числі у діяльності, що стосується дітей», – сказано в заяві організації з приводу дій Шевцова.

У федерації кажуть, що дізналися про все із ЗМІ та зазначили, що цей випадок розглядатиме їхній незалежний орган, що розслідує питання порушення добросовісності.

«Надзвичайні обставини цього візиту, зокрема, використання символу (Шевцов носив літеру «Z», якою себе ідентифікують російські окупанти в Україні, – УНІАН) пов'язаного з однією зі сторін міжнародного збройного конфлікту в Україні, зачіпають фундаментальні принципи Міжнародного руху Червоного Хреста та Червоного Півмісяця», – сказано в заяві.

Зазначається, що організація висловила білоруським колегам «серйозне занепокоєння» і закликала припинити будь-яку подібну діяльність у майбутньому. При цьому наголошується, що генеральний секретар Білоруського Червоного Хреста не виступає від імені МФТЧХ і ЧП і його заяви не відображають позиції організації.

В ЄС створили новий санкційний режим проти Ірану ([УНІАН](#)).

Рада Європейського Союзу сьогодні започаткувала новий режим обмежувальних заходів з огляду на воєнну підтримку Іраном агресивної війни Росії проти України.

Про це йдеться у рішенні Ради ЄС. Зокрема, новий санкційний режим забороняє експорт з Євросоюзу до Ірану компонентів, які використовуються у конструюванні і виробництві безпілотних літальних апаратів.

Також цей режим забезпечує правове підґрунтя для запровадження візових заборон і замороження активів тих осіб, які відповідальні за підтримку або залучені до іранської програми з виробництва дронів.

Окрім цього, він доповнює раніше запроваджені три пакети санкцій, пов'язані з постачанням іранських дронів в Росію. Останній такий пакет проти фізичних і юридичних осіб запроваджувався у лютому 2023 року

Крім того, Рада ЄС сьогодні ввела нові санкції проти шести громадян Ірану за підтримку війни Росії проти України (постачання дронів) і підтримку сирійського режиму системами ППО. Активи цих осіб мають бути заморожені, а громадянам і компаніям з Євросоюзу заборонено надавати цим підсанкційним особам кошти. Також підсанкційним особам заборонено в'їзд до ЄС.

Австралія запровадила нові санкції проти РФ: кого торкнуться [\(УНІАН\)](#).

Під санкції потрапили 35 підприємств та 10 фізосіб.

Австралія запровадила адресні санкції відносно 35 організацій оборонного, технологічного та енергетичного секторів Росії та 10 фізичних осіб, включаючи російських міністрів і високопоставлених чиновників, а також високопоставлених військовослужбовців в Білорусі.

В МЗС країни повідомляють, що введені санкції спрямовані проти юридичних та фізичних осіб, що мають економічне й стратегічне значення для Росії, в тому числі:

- російські компанії, що постачають передові технології, електроніку та обладнання для Збройних Сил Росії;
- російські компанії, що займаються атомною енергетикою і видобутком арктичних ресурсів;
- перший віце-прем'єр РФ Белоусов та віце-прем'єр Чернишенко;
- найбільші оборонні підприємства Росії, в тому числі найбільший в Росії виробник військових вертольотів та його генеральний директор;
- високопоставлені білоруські військові, які загрожують суверенітету й територіальній цілісності України.

Нова Зеландія оголосила додаткові санкції проти РФ та Білорусі [\(Укрінформ\)](#).

Уряд Нової Зеландії оголосив про нові санкції проти 23 фізичних і юридичних осіб РФ і Білорусі у зв'язку з російською агресією проти України.

Глава МЗС Наная Махута:

Уряд Нової Зеландії продовжує підтримувати Україну та засуджує фізичних та юридичних осіб, які сприяють огидним діям Росії. Троє росіян,

на яких поширюються ці санкції, нещодавно брали участь у розлученні дітей зі своїми родинами, сприяючи депортації українських дітей до Росії. Нова Зеландія засуджує ці огидні та аморальні дії та закликає Росію негайно припинити насильницький напад на Україну, її народ та дітей.

Зазначається, що нові санкції також торкнулися 14 фізичних та юридичних осіб російського військово-промислового комплексу.

«Вони розробляють, виробляють або закупають зброю, електронні компоненти та технології (такі як мікроелектроніка та напівпровідники), які використовуються Росією для ведення агресивної війни проти України», - додала Махута.

За її словами, Білорусь активно підтримує Росію, продовжуючи порушувати міжнародне право та підривати міжнародний мир і безпеку – саме те, що Росія зобов'язана захищати та підтримувати як член Ради безпеки ООН.

«Шість білоруських організацій, щодо яких застосовано санкції, включають білоруські банки, і це свідчить про те, що Нова Зеландія продовжує засуджувати дії Білорусі», — сказала глава МЗС.

У Польщі викрили шпигунську мережу РФ, яка мала підривати поїзди зі зброєю для України ([УНІАН](#)).

Ця мережа була створена на початку 2023 року.

У Польщі розкрили найбільшу в історії країни розвідувальну мережу РФ. Російські агенти, серед іншого, планували здійснювати диверсії на залізниці проти поїздів, які перевозять зброю та гуманітарну допомогу до України.

Як повідомляє видання Gazeta Polska, серед 66 томів матеріалів розслідування є відповідні вказівки.

«З цієї причини перші арешти були саме у той час, а не якийсь інший. Ризик атак був надто великий для того, щоби продовжувати спостерігати за діями групи», – заявив анонімний співрозмовник.

За даними видання, ця агентурна мережа вважається досить «молодою», бо була створена на початку цього року. Агенти мали прямий зв'язок з Москвою і отримували вказівки з цього джерела. Оплату вони отримували переважно в криптовалюті.

Ліквідована агентурна мережа вважається наймасштабнішою за своїми розмірами в історії Польщі в сучасний період.

Канада розширила санкції проти РФ ([Korrespondent.net](#)).

Канада розширила санкції проти російських фізичних і юридичних осіб за підтримку збройної агресії проти України. Про це йдеться у заяві уряду країни, оприлюдненій 20 липня.

Усього санкційний список поповнився 39 фізичними особами та 25 юридичними особами. Під обмеження попали актори Іван Охлобистін та Дмитро Харатьян, співаки Філіп Кіркоров, Тімати, Олександр Скляр та

Shaman, співачки Валерія та Юлія Чичеріна, музичний продюсер Йосип Пригожин, режисер Микита Міхалков і гендиректор Ермітажу Михайло Піотровський.

Санкції введено проти міністра культури Ольги Любимової та міністра науки та вищої освіти Валерія Фалькова. Під рестрикції потрапили й очолювані ними відомства.

Крім того, санкції торкнулися платіжної системи Мир, банку Тінькофф, Московського товариства козаків та мобільних операторів Мегафон, МТС, Теле2 та Білайн.

Військова допомога

Парламент Болгарії схвалив надання Україні близько 100 БТР ([Укрінформ](#)).

Парламент Болгарії проголосував за відправлення в Україну близько 100 бронетранспортерів разом з озброєнням та запчастинами.

Німеччина передала Україні 10 танків Leopard ([Укрінформ](#)).

Уряд Німеччини передав Україні чергову партію військової допомоги для захисту від агресії Росії.

У новій партії 10 танків Leopard 1A5, 20 кулеметів MG3 для танків Leopard 2, БМП Marder та інженерна броньована машина Dachs.

Також серед нової військової допомоги 1 305 снарядів 155-мм калібру, 2 064 димові боєприпаси 155-мм калібру, одна мостова система та 12 причепів, 4 автомобілі для патрулювання кордону, 10 наземних оглядових радарів, 16 вантажівок Zetros, а також 100 тисяч аптечок.

Велика Британія передала Україні на 184 тисячі артилерійських снарядів більше, ніж планувалося ([УНІАН](#)).

Міністр оборони Бен Уоллес заявив, що Великобританія надала Україні на 184 тисячі артилерійських снарядів більше, ніж планувала рік тому.

Бен Уоллес сказав, що Великобританія «пожертвувала значну кількість військової техніки, боєприпасів і нелетальної допомоги», оскільки українські бійці захищають свою територію і прагнуть вигнати російських загарбників.

За його словами, кількість «критичних» артилерійських снарядів, відправлених до східноєвропейської країни, зросла в 15 разів, оскільки спочатку планувалося відправити 16 000 у 2022 році.

Викладаючи список того, що Лондон надав Україні до 11 липня, Уоллес сказав, що Лондон витратив 2,3 мільярда фунтів стерлінгів на підтримку України в період з квітня 2022 року по березень 2023 року.

Він сказав, що це поставило Великобританію на друге місце після США з точки зору міжнародних донорів військової допомоги Україні, яка в

даний час бере участь в контрнаступальних сутичках, прагнучи повернути свою територію.

ППО та боєприпаси: США оголосили про новий пакет допомоги Україні на \$1,3 мільярда ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони офіційно повідомило про виділення нового пакету військової допомоги Україні, який містить, зокрема, критично важливі засоби протиповітряної оборони та боєприпаси.

«Цей пакет у межах Ініціативи сприяння безпеки України (USAI) підкреслює незмінне зобов'язання США задовольняти нагальні потреби України шляхом забезпечення критично важливих можливостей у ближчій перспективі, а також розбудови стійкої спроможності ЗСУ захищати свою територію та стримувати російську агресію в середній та довгостроковій перспективі», - зауважили в оборонному відомстві США.

Зазначається, що загальна вартість нового пакета становить \$1,3 мільярда. До нього входять, зокрема, чотири зенітно-ракетні системи NASAMS і боєприпаси до них, протитанкові ракети TOW, ударні дрони Phoenix Ghost і Switchblade, засоби протидії БПЛА та радіоелектронної боротьби.

Крім того, пакет включає снаряди калібру 152 мм, обладнання для розмінування, високоточні авіаційні боєприпаси, 150 бензовозів, 115 тактичних тягачів, 50 тактичних ремонтних автомобілів.

До нього входять також захищені системи зв'язку тактичного рівня, обладнання для безпеки портів і гаваней, інше обладнання й техніка.

В Україні уже працюють 16 радарів, придбаних на пожертви литовців ([Укрінформ](#)).

Усі 16 радарів, які були куплені на пожертвуванні литовцями 14 млн євро під час акції Radarom!, уже працюють в Україні, 17-ий радар найближчим часом буде відправлений в Україну.

Україна отримає бронетранспортери M113 від трьох країн ([УНІАН](#)).

Бельгія, Люксембург і Нідерланди передадуть Україні гусеничні бронетранспортери M113 для посилення Збройних сил. Їх мають поставити протягом найближчих місяців.

«Ми підтверджуємо нашу незмінну рішучість підтримувати Україну у відповідь на триваючу неприйнятну російську агресію. Від самого початку ми об'єднали наші зусилля, щоб надати суттєву міжнародну підтримку Україні, зараз і в перспективі Бельгія, Люксембург і Нідерланди (БЕНІЛЮКС) домовилися про спільну фінансову ініціативу, щоб передати відремонтовані M113 із промислових запасів», – йдеться у спільній заяві **міністрів оборони Бельгії Людивіна Дедондера, Нідерландів Кайси Оллонгрена та Люксембургу Франсуа Бауша.**

Зазначається, що Україні поставлять бронетранспортер М113, оснащені системою озброєння з дистанційним керуванням і установкою для кулеметів калібру 7,62 або 12,7 мм протягом найближчих місяців. Водночас кількість БТР, які планують передати, не називається. Також Україна отримає «пакет запчастин».

Луганські прикордонники пройшли навчання зі стрільбами в Іспанії (Укрінформ).

Військовослужбовці Луганського прикордонного загону пройшли п'ятиденний навчальний курс базової військової підготовки у Піхотній академії армії Королівства Іспанія у Толедо.

Програма навчального курсу включала в себе п'ять модулів підготовки: базовий інструктаж, перша медична підготовка в бою, оборона, наступ, бойова стрільба.

Командир зведеного підрозділу Максим Вичавка:

До початку навчання програма підготовки передбачала саме базову. В Іспанії ця програма розрахована на 9 місяців, але у зв'язку з короткими термінами, вона була стиснута максимально. І вже на 3-й день занять інструктори побачили, що рівень підготовки українських прикордонників набагато вищий, аніж передбачає програма, тому під час проведення цих курсів програму змінили.

У ході навчального курсу учасників ознайомили з основними видами озброєння та бойової техніки іспанської армії.

Приймаюча сторона забезпечила особовий склад необхідним одягом, спорядженням та екіпіровкою для якісної підготовки учнів.

«Державна прикордонна служба України реформується та переозброюється за стандартами ЄС та НАТО. За підтримки міжнародних партнерів формує механізми прикордонної безпеки, які відповідають європейським цінностям та стандартам, впроваджує використання сучасних видів озброєння та техніки, має підготований та мотивований персонал, який забезпечує надійний захист кордону», - підкреслили у ДПСУ.

Українські військові тестують дрони для розмінування, які отримали від Данії (Укрінформ).

Держспецтрансслужба Міністерства оборони України у межах пакету допомоги від Королівства Данія отримала сучасні дрони для технічного обстеження територій перед розмінуванням.

Перший заступник міністра оборони Олександр Павлюк:

Своїми сканерами дрони виявляють магнітні аномалії у землі, воді та на її поверхні. Вони здатні «побачити» будь-які металеві предмети на глибині до трьох метрів. Сучасні технічні засоби дають можливість саперам дистанційно сканувати території та визначати місця, де знаходяться вибухонебезпечні предмети, а також інші об'єкти, що несуть ризик життю людей.

За його словами, підготовка розрахунків, що складаються з двох осіб (оператор та пілот) також проходила у Данії. Військовослужбовців навчили технічним складовим комплексу та провели практичні тренування із застосуванням дронів на місцевості.

Нині фахівці та отримані БпЛА вже успішно працюють над виявленням вибухонебезпечних предметів, зазначив перший заступник міністра оборони.

Литва формує коаліцію з розмінування України ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Литви Арвідас Анушаускас:

Ми створюємо коаліцію з розмінування з метою об'єднання та координації поточної і майбутньої підтримки України у цій сфері. Коаліція створюється за принципом підготовки українських військових «навчи та оснасти», яка вже проходить у Литві разом з Фінляндією, Ісландією, Норвегією, Швецією, до неї має намір приєднатися Данія. Ми запрошуємо країни долучитися до цієї коаліції інструкторами та обладнанням.

Також Литва у липні надасть Україні військову підтримку на 24 млн євро.

Південна Корея передасть Україні міношукачі та обладнання для розмінування ([Укрінформ](#)).

Перший заступник директора Ради національної безпеки при президентові Південної Кореї Кім Те Хьо заявив, що Південна Корея надасть Україні міношукачі та обладнання для розмінування в рамках свого пакету допомоги зруйнованій війною країні.

Він зауважив, що найближчим часом Сеул планує розширити поставки такого роду військового обладнання, а в середньостроковій і довгостроковій перспективі розглядає можливість співпраці в оборонних проєктах між Південною Кореєю та Україною.

Гуманітарна та фінансова допомога

Фінляндія передасть Україні нову партію гуманітарної допомоги ([Укрінформ](#)).

Фінляндія готує нову партію гуманітарної допомоги для областей України, постраждалих від підтоплення внаслідок підриву росіянами Каховської ГЕС.

Руйнування Каховської греблі на початку червня призвело до ситуації, коли під загрозою опинилося водопостачання тисяч українців. Україна зробила акцент на необхідності допомоги у сфері водопостачання, і Фінляндія змогла ефективно відреагувати на ці запити, підкреслили в міністерстві.

«Фінляндія відправила в Україну матеріали для очищення води, ємності для води, насоси та установки інтенсивного хлорування. Крім того, готуються поставки матеріалів для забезпечення водопостачання та очищення стічних вод», - йдеться в повідомленні.

Також, за даними МВС, окрім оголошеної допомоги у сфері водопостачання, нещодавно Фінляндія передала Україні генератори, карети «швидкої допомоги» та інші транспортні засоби, лікарняні ліжка та обладнання для захисту культурної спадщини.

Загальний обсяг матеріальної допомоги від Фінляндії у липні перевищив 250 вантажівок, підкреслили в міністерстві.

Норвегія протягом п'яти років надасть Україні допомогу на €7 мільярдів ([Укрінформ](#)).

Посол Королівства Норвегія в Україні Хелене Санд Андресе:

Норвегія протягом п'яти років надаватиме допомогу Україні на суму близько 7 млрд євро.

США передали три резервні генератори для українських АЕС ([Укрінформ](#)).

Міністерство енергетики США передало НАЕК «Енергоатом» три генератори для забезпечення резервного живлення реакторів на українських АЕС.

«Компанії зараз дуже важливі три дизельні генератори потужністю 2,2 МВт, які вже в серпні доправлять на українські атомні станції. Це обладнання буде вкрай необхідним для наших АЕС у разі відключення живлення», - йдеться у повідомленні.

Також резервні генератори можуть використовуватися на Запорізькій АЕС після її декупації.

Міністерка енергетики США Дженніфер Гренхольм:

Міністерство енергетики США робить черговий внесок у безпеку атомних електростанцій України, передаючи Енергоатому три дизельних генератори у зв'язку з агресією Росії.

Притулок у Молдові наразі знайшли майже 65 тисяч українців ([Укрінформ](#)).

За даними Міністерства внутрішніх справ Молдови, наразі майже 65 тисяч громадян України знайшли притулок у цій країні.

«За даними МВС Молдови, наразі майже 65 тисяч громадян України знайшли притулок в Республіці Молдова. Станом на початок липня, офіційно за отриманням тимчасового захисту звернулися 10 535 українців. Ще 3 115 - подали заявки на отримання посвідки на проживання, 2 417 осіб звернулися із заявами про отримання інших форм захисту», - зазначається у повідомленні.

Посол України вручив уряду Туркменістану подяки від дитячих лікарень за гумдопомогу ([Укрінформ](#)).

Посол України Віктор Майко вручив листи вдячності від дитячих лікарень України і висловив особисту подяку **національному лідеру туркменського народу, голові Халк Маслахати Туркменістану Гурбангули Бердимухамедову** за надану навесні 2023 року гуманітарну допомогу майже на суму 600 тис дол.

У диппредставництві нагадали, що у березні Дитячий благодійний фонд імені Гурбангули Бердимухамедова передав на потреби українських дітей гуманітарну допомогу обсягом 19 тонн на суму близько 600 тис дол. США., яка включала лікарські, медичні засоби, продовольчу продукцію, дитячий одяг тощо.

«Україна зараз переживає найскладніший період у своїй історії, багато дітей постраждали, і ця дружня допомога є дуже своєчасною і дуже потрібною. Подяка в серцях українських дітей за ту допомогу, яку вони отримали, роками житиме та розвиватиметься, і вони завжди пам'ятатимуть, що в Туркменістані є друзі, які думають про них», - сказав посол України у виступі на урочистому заході.

Заступник голови Кабінету міністрів, міністр закордонних справ Туркменістану Рашид Мередов:

Надана українським дітям гуманітарна допомога Туркменістану є актом дружби, символом відданості туркменського народу споконвічним гуманним принципам.

У посольстві повідомили, що Туркменістан висловив готовність і надалі надавати гуманітарну допомогу Україні.

Ірландія виділяє ще €5 мільйонів на гуманітарну допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Ірландія виділяє ще 5 млн євро на гуманітарну допомогу Україні і навчатиме українських саперів та військових медиків.

Прем'єр-міністр Ірландії Лео Варадкар:

Сьогодні я засвідчив Президенту Зеленському, що ми будемо продовжувати надавати фінансову, практичну та політичну допомогу Україні. Ми виділяємо ще 5 млн євро на гуманітарну допомогу і ще 2 млн євро через ООН.

Ми також долучаємося до навчальної місії – будемо навчати українських військових у сфері розмінування та військової медицини. Окрім того, ми допомагаємо Україні у сфері інфраструктури – надали певне обладнання для відновлення енергопостачання та очистки води.

Ірландія прихистила 86 тисяч українців ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Ірландія надала прихисток 86 тисячам українців, які змушені були покинути власну домівки через російську повномасштабну агресію. Ірландія

надала їм допомогу з житлом, надала допомогу з фінансами, доступом до освіти і медицини. Це дуже важливо.

Він подякував ірландцям за таку допомогу, відзначивши, що це – «відчутний крок моральної підтримки нашого народу».

США нададуть ще \$250 мільйонів на підтримку агросектора України ([Укрінформ](#)).

Посол США Бріджит Брінк:

Наступного дня після того, як Росія призупинила участь у рятівній Чорноморській зерновій ініціативі, USAID оголосило про виділення додаткових \$250 млн на підтримку аграрного сектора, який є основою економіки України та її майбутнього процвітання.

У пресслужбі USAID повідомили, що кошти виділено в рамках Ініціативи стійкості сільського господарства в Україні (AGRI-Україна). Цей новий внесок збільшить загальний обсяг ресурсів, вкладених урядом США в ініціативу AGRI-Україна, до \$350 млн.

Миколаїв отримав 10 потужних генераторів від міжнародних партнерів ([Укрінформ](#)).

Миколаїв отримав десять потужних генераторів для об'єктів критичної інфраструктури від міжнародних партнерів.

«Миколаїв отримав потужні генератори для об'єктів критичної інфраструктури. Це 10 стаціонарних дизельних генераторів на загальну суму понад 5,16 млн грн, а саме: Genset AGG C88D5 (5 од.), JCB G65QS (2 од.), ATLAS COPCO QAS 110 (3 од.)», - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що обладнання придбане за кошти Фонду Говарда Г. Баффетта та передано Миколаєву від БО «Благодійний фонд «Українська фундація» в межах проекту Агентства США з міжнародного розвитку «Демократичне врядування у Східній Україні» (DG East).

Азербайджан виділив понад \$7,5 мільйонів на гуманітарну допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Президент Азербайджанської Республіки Ільхам Алієв у зв'язку з цим підписав відповідне розпорядження.

Згідно з ним, з передбаченого в державному бюджеті Азербайджанської Республіки на 2023 рік резервного фонду президента Азербайджану міністерству енергетики виділено 7,6 млн. доларів США в манатному еквіваленті на закупівлю та постачання до України електрообладнання для надання їй гуманітарної допомоги.

Сербія надасть Україні гуманітарну допомогу ([УНІАН](#)).

Уряд Сербії передасть Україні гуманітарну допомогу для подолання гуманітарної катастрофи в Херсонській області після підриву Каховської ГЕС.

Як повідомляє РТС, пакет допомоги містить товари та ліки від Республіканської дирекції товарних резервів та товари від Комісаріату у справах біженців та міграції.

Також Белград пропонує тимчасовий прихисток для громадян України, які постраждали внаслідок підриву ГЕС.

Крім того, уряд Сербії виділив кошти для дитячої академії футболу київського «Динамо». Для юнаків облаштують спортивно-реабілітаційний табір з харчуванням, проживанням і можливістю тренуватися.

USAID надає понад \$500 мільйонів додаткової гуманітарної допомоги для України ([Укрінформ](#)).

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) надає Україні понад 500 млн доларів додаткової гуманітарної допомоги та обладнання для ДСНС на 2,3 млн доларів.

Адміністраторка USAID Саманта Пауер:

ДСНС щодня демонструє відвагу і сміливість, якими українці відомі на весь світ. Але разом із навичками і сміливістю ДСНС також потребує обладнання, тому я рада сьогодні оголосити про передачу додаткового обладнання на 2,3 млн доларів, яке допоможе рятувальникам відреагувати на шкоду, завдану критичній інфраструктурі України російськими силами.

Пауер поінформувала, що надається 6 автоцистерн для постачання чистої питної води у громади, які було відрізано від неї, а також 450 потужних насосів для відділень ДСНС на Херсонщині з тим, щоб допомогти подолати наслідки підриву Каховської ГЕС.

Адміністраторка USAID також наголосила, що кошти для ДСНС є «наймудрішим вливанням» USAID, зазначивши, що близько 1,2 млрд доларів прямої бюджетної підтримки, наданої урядові України, пішли на зарплати понад 50 тисячам рятувальників, зокрема тим, хто долав наслідки руйнування Каховської дамби.

«В Україні є гуманітарні потреби, які залишаються, поки президент Путін веде цю війну. Обладнання і підтримка для виплати зарплат рятувальникам допоможе з деякими з цих потреб, але сьогодні я рада оголосити, що США надають понад 500 млн доларів додаткової гуманітарної допомоги нашим партнерам для збільшення їхньої відповіді на передовій», - підкреслила Пауер.

За її словами, Сполучені Штати мають на меті допомагати українцям із потребами, які вони для себе визначають – від підтримки із прихистком для тих, чий дім були зруйновані, до психологічної допомоги тим, кого війна травмувала найбільше.

Вінниця отримала від німецького Мюнстера реабілітаційне обладнання ([Укрінформ](#)).

Вінниця отримала від німецького міста-партнера Мюнстера обладнання для реабілітаційного відділення міської лікарні №1.

«До Вінниці прибув черговий гуманітарний вантаж із німецького міста-партнера Мюнстера. Його мешканці зібрали кошти й придбали обладнання, яким підсилять новостворене реабілітаційне відділення Вінницької міської клінічної лікарні №1», - йдеться у повідомленні.

Зокрема, для лікарні передали ролатори, сучасні тренажери та інші засоби для реабілітації пацієнтів.

Окрім того, компанія BASF Coatings GmbH передала два автомобілі, які й доправили вантаж.

Канада анонсувала нову програму для українських біженців (Укрінформ).

Федеральний уряд Канади анонсував нову імміграційну програму для українських переселенців. Вона дасть змогу возз'єднатися тим сім'ям, які розділені між двома країнами.

Міністр імміграції Канади Шон Фрейзер:

Ми продовжуємо надавати непохитну підтримку сім'ям, розлученим унаслідок цього конфлікту, зокрема через цей шлях возз'єднання сімей, який допоможе українським сім'ям залишатися разом, коли вони відновлюють своє життя у своїх нових спільнотах у Канаді.

За його словами, право на участь у програмі поширюватиметься на українців, які проживають у Канаді з тимчасовим статусом і мають одного або кількох членів сім'ї.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Бербок: Треба дивитися в обличчя реальності - переговори з РФ зараз неможливі ([Еспресо](#)).

Голова МЗС Німеччини Анналена Бербок вважає, що переговори з президентом РФ Володимиром Путіним про припинення війни в Україні зараз неможливі. Натомість її країна продовжує робити все для перемоги України

Міністерка закордонних справ Німеччини зазначила, що її країна робить усе можливе, щоб «спробувати дипломатичними каналами зупинити цю атаку з боку Росії». Зокрема, уряд ФРН постачає озброєння для України.

За її словами, враховуючи свої можливості, Німеччина має спостерігати, в яких сферах може допомогти Україні найефективніше.

Бербок також окремо наголосила, що для успішного наступу ЗСУ необхідне обладнання для розмінування.

За словами Бербок, точаться неопублічні дискусії про те, як розв'язувати цю проблему в Україні.

Переговори з Росією восени? Ілюзія... ([Еспресо](#)).

Журналіст, бізнесмен, народний депутат України Вадим Денисенко:

Реакція на підрив Кримського мосту показала: горизонт планування Кремля - березень-2023. Але в цьому плануванні осінні переговори, про які так багато говорять останнім часом, мають невеликі шанси на втілення

Хочу зразу сказати: я не розглядаю тут модальність чи, тим більше, можливі деталі переговорів. Поки, хочеться проаналізувати саму їх можливість, адже останнім часом дуже багато хто з експертів починає говорити, що восени нас змусять сісти за стіл переговорів (...).

За яких умов можуть теоретично початися такі переговори?

Є два базових варіанти:

- а) політична або фізична смерть Путіна;
- б) спільна жорстка позиція США та Китаю (не поодинці, а саме спільна позиція).

Щодо смерті Путіна, залишимо розмови про це, як про приємного для нас чорного лебедя, адже аналізувати тут нічого. Щодо позицій Китаю і США, то обом країнам нікуди поспішати. Китаю потрібен час, щоб Росія максимально, а в деяких галузях і безповоротно стала залежною від Піднебесної (це станеться не раніше середини наступного року). США не може увійти в вибори, де президента будуть звинувачувати в тому, що він повторив Мюнхен і поділ Чехословаччини.

Тому поки вірогідність початку переговорів можна оцінювати як відносно невисоку. Хоча, звичайно, життя буде вносити свої корективи та базові установки, які є сьогодні, можуть мінятися. Але поки, точно не варто іти за тими, хто безапеляційно заявляє: «на осінь нас посадять за стіл переговорів».

«Він фашист». Зеленський нагадав, чому не хоче вести переговори з Путіним (NV).

Президент України Володимир Зеленський вважає, що війна врешті-решт закінчиться дипломатією. Однак він підкреслив, що не готовий говорити з російським диктатором Володимиром Путіним.

В інтерв'ю африканським журналістам він нагадав, що Росія скоювала і продовжує скоювати військові злочини в Україні, вбиваючи мирних жителів (...).

Президент нагадав, що Росія весь час заявляє про нібито готовність до переговорів. При цьому окупаційні війська захоплюють Запорізьку АЕС і атакують енергетичну інфраструктуру України.

Зеленський зазначив африканським ЗМІ, що, деокупуючи українські міста і села, там знаходять масові поховання закатованих українців. Після цього країн, які хотіли б схилити Україну до перемовин із РФ, стає дедалі менше й менше (...).

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак наголошує, що про якусь дипломатію з Росією можна говорити лише тоді, коли російські війська вийдуть із території України до кордонів 1991 року ([Укрінформ](#)).

(...) Відповідаючи на питання, чи може йти мова про переговори з РФ, якщо буде звільнено Донбас, а до Криму ми ще тільки доходимо, Єрмак заявив, що йдеться про всю територію України, а Крим - це також українська земля.

Кулеба різко засудив «миротворців», які пропонують переговори з РФ (Європейська правда).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба засудив тих, хто пропонує сісти за стіл переговорів з РФ для припинення війни.

Про це український міністр заявив під час виступу на засіданні Генасамблеї ООН.

Також він засудив заяви про те, що це нібито Україна «затягує» війну.

Крім того, глава МЗС розкритикував заклики до припинення військової допомоги Україні і наголосив, що «40-мільйонний народ може відповісти на всі ці пропозиції лише одне: «Ні» (...).

Кулеба раніше говорив, що поки не спостерігає активізації закликів до переговорів із Росією, однак очікує цього до кінця року.

Це буде фатальна помилка: Подоляк пояснив загрозу від переговорів з Росією ([24канал](#)).

Росія вийшла із зернової угоди й своїм злочинним шантажем намагається посадити Україну за стіл перемовин, паралельно підтягнувши інші питання. Така стратегія й справді існує, але відповідь на неї буде фатальною помилкою.

Про це в ексклюзивному інтерв'ю відзначив **радник голови Офісу Президента України Михайло Подоляк**. Він пояснив чи можливі перемовини з Росією і якої стратегії дотримується українська держава (...). Стратегія України, за словами Подоляка, – повернутися до прогнозованого світу і дотиснути Росію. Мається на увазі не лише звільнення українських територій включно з Кримом, але й початок незворотних політичних процесів у країні-агресорці.

Плани повоєнного відновлення України

Hyundai допоможе з відбудовою аеропорту «Бориспіль» після війни ([Укрінформ](#)).

Південнокорейська компанія Hyundai Engineering and Construction допоможе з відбудовою міжнародного аеропорту «Бориспіль» після закінчення російсько-української війни.

Генеральний директор компанії Юн Йонг Джун:

Hyundai E&C співпрацюватиме з Україною для відновлення не лише транспортної інфраструктури країни, включаючи аеропорти та залізниці, але й її енергетичної інфраструктури.

Згідно з угодою, Hyundai E&C відновить посадкові смуги аеропорту та новий вантажний термінал у міжнародному аеропорту «Бориспіль».

Наразі компанія проводить техніко-економічне обґрунтування щодо будівництва вантажного терміналу.

У Hyundai E&C заявили, що використовуватимуть свої технології та досвід, накопичений під час участі в будівельних проєктах у південнокорейському міжнародному аеропорту Інчхон, сингапурському аеропорту Чангі та міжнародному аеропорту Чінчоро в Перу.

Усе будівництво розпочнеться після закінчення російсько-української війни.

На Львівщині презентували польський сервіс відбудови України – проєкт охопить вісім областей ([Укрінформ](#)).

Польський сервіс відбудови України – проєкт, який передбачає низку кроків, покликаних залучати польський бізнес у процеси відбудови України, а також допомагати українському бізнесу і самоврядуванню в пошуках польських партнерів та інвесторів.

В межах пілотного проєкту заходи реалізовуватимуть у восьми західних та центральних областях України. Тут об'єднають польський, український бізнеси та самоврядування, а також наблизатимуть інструменти, які доступні в Польщі для підтримки польсько-української економічної співпраці.

Державний секретар Міністерства розвитку та регіональної політики, уповноважений уряду Республіки Польща у справах польсько-української співпраці у сфері розвитку Ядвіга Емілевич:

Ми намагаємось підготувати для них певну допомогу, яка сприятиме веденню діяльності в країні, де відбуваються військові дії. Тому ми є першою європейською країною, яка підготувала для таких фірм так зване експортне страхування. Це послуга для компаній, які займатимуться тут інвестиційною або торговою діяльністю. Також вони зможуть брати спеціальні кредити, які

будуть гарантовані державою. Таке страхування також буде доступне і для українських компаній. Більше того, українській фірмі для цього не потрібно буде відкривати спеціальну юридичну особу в Польщі, достатньо буде мати просто в Польщі філію або польського бізнес-партнера.

За її словами, польським компаніям не потрібно дуже багато навчатися, щоб працювати в Україні, адже 600 польських фірм уже працюють тут. Передусім вони працюють у західних регіонах.

Також вона додала, що додатково до експортного страхування у вересні почне працювати спеціальний інвестиційний фонд.

«Він передбачатиме надання позик, які матимуть низький процент. Вони також призначатимуться для фірм, які приїжджатимуть в Україну і тут працюватимуть. Ми не чекаємо на кінець війни, ми намагаємось відбудувувати Україну вже сьогодні», – додала Емілевич.

Партнером проєкту є одна з найбільших бізнес-асоціацій Польщі ZPP – Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

На Кіровоградщині реалізують шість проєктів відбудови у співпраці з Європейським інвестбанком ([Укрінформ](#)).

У Кіровоградській області реалізують шість проєктів Програми з відновлення України спільно з Європейським інвестиційним банком, серед яких ремонт медзакладів та шкіл.

«Експертна робоча група з питань ініціювання, підготовки, супроводження та реалізації спільних з Європейським інвестиційним банком проєктів у рамках «Програми з відновлення України» схвалила для фінансування перелік об'єктів у Кіровоградській області. Загалом реконструюють та відремонтують 6 об'єктів у 5 громадах області», - йдеться у повідомленні Кіровоградської обласної ради.

До переліку включили такі проєкти: реконструкція очисних споруд села Катеринівки Кропивницького району; капітальний ремонт дитсадку «Калинонька» Новомиргородської міської ради; реконструкція Новоукраїнської центральної райлікарні; капітальний ремонт Олександрійського колегіуму; капітальний ремонт Олександрійського навчально-виховного комплексу (ЗНЗ I-II ступенів № 17 - ліцей); капітальний ремонт Територіального стоматологічного об'єднання міської ради Кропивницького.

Раніше Європейський інвестиційний банк спільно з Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України оголосив старт відбору проєктів відбудови, реконструкції та капітального ремонту шкіл, дитсадків, адміністративних центрів і об'єктів ЖКГ, а також на забезпечення житлом внутрішньо-переміщених осіб.

На півночі Житомирщини звели тимчасовий міст, що був зруйнований через бойові дії ([Укрінформ](#)).

У Народичах на Житомирщині відкрили тимчасову мостову переправу через річку Уж на місці зруйнованого внаслідок ворожих обстрілів мосту.

«Завершено роботи по будівництву тимчасового мостового переходу (тимчасового мосту). Рух через річку Уж, смт Народичі – с.Базар з 14:00 18.07.2023 року відновлено», - йдеться у повідомленні Народицької селищної військової адміністрації.

Уряд затвердив проєкт відбудови Каховської ГЕС ([Укрінформ](#)).

Кабінет Міністрів затвердив постанову про експериментальний проєкт з початку відбудови Каховської ГЕС, яку підірвали росіяни.

Прем'єр-міністр Денис Шмигаль:

Проєкт розрахований на два роки. На першому етапі спроектуємо всі інженерні конструкції, підготуємо необхідну базу для відновлення. Другий етап розпочнеться після деокупації територій, де розташована ГЕС. Він передбачає власне будівельні роботи.

Координуватиме проєкт Міністерство економіки, а замовником робіт буде державне «Укргідроенерго».

В Укргідроенерго заявили, що ГЕС повністю зруйнована і відновленню не підлягає.

Генеральний директор ПрАТ «Укргідроенерго» Ігор Сирота заявляв, що орієнтовна вартість будівництва нової Каховської ГЕС становитиме \$1-1,2 мільярда, термін відбудови - приблизно сім років.

Відбудова Каховської ГЕС: у проєкті передбачені роботи до і після деокупації ([Укрінформ](#)).

Перший віцепрем'єр-міністр – міністр економіки України Юлія Свириденко зазначила, що внаслідок підриву греблі без джерел води опинилися зрошувальні системи 5,8 тисяч квадратних кілометрів сільгоспугідь, на яких вирощувалось близько 2 млн тонн зерна на рік. Від дефіциту води потерпають й промислові підприємства регіонів. Втрачено 335 МВт потужностей відновлювальної електроенергії. Окрім того, без відновлення Каховського водосховища неможливе повноцінне відновлення роботи Запорізької АЕС після деокупації станції.

«Тому ми маємо розпочати роботи з відновлення Каховського гідровузла та ГЕС невідкладно. Сьогоднішнім рішенням уряд погодив пропозицію «Укргідроенерго» щодо реалізації експериментального проєкту з відновлення, розрахованого на два роки. На першому етапі будуть здійснені проектувальні роботи та будівництво окремих споруд, необхідних для стабільної роботи Дніпровської ГЕС під час подальших відновлювальних робіт на Каховській ГЕС. Другий етап передбачає проектування та роботи безпосередньо на деокупованій території Каховській ГЕС», - зазначила Свириденко.

Перший віцепрем'єр деталізувала, що експериментальний проєкт передбачає, зокрема, на першому етапі: проектування тимчасових гребель

верхнього і нижнього б'єфа Каховського гідровузла, споруди для пропуску будівельних та екологічних витрат Каховського гідровузла, підірної споруди у нижньому б'єфі Дніпровської ГЕС; будівництво підірної споруди у нижньому б'єфі Дніпровської ГЕС.

Під час другого етапу експериментального проєкту, який стартує після відновлення Україною контролю над Каховською ГЕС будуть здійснені: обстеження, демонтаж зруйнованих споруд та конструктивів Каховського гідровузла; розробка проєкту будівництва Каховської ГЕС; будівництво тимчасових гребель верхнього і нижнього б'єфа Каховського гідровузла.

Координуватиме реалізацію експериментального проєкту Міністерство економіки. (...). Замовником робіт, пов'язаних з реалізацією проєкту, буде ПрАТ «Укргідроенерго», а генеральним проєктувальником робіт, пов'язаних з реалізацією експериментального проєкту – ПрАТ «Укргідропроект».

Фінансування проєкту здійснюватиметься за рахунок коштів ПрАТ «Укргідроенерго», кредитних коштів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Мінвідновлення спільно зі Світовим банком працюють над трьома проєктами відбудови ([Укрінформ](#)).

Міністерство відновлення спільно зі Світовим банком працює над відновлення критичної інфраструктури, втілення логістичних проєктів та відбудови житла.

Віцепрем'єр-міністр з відновлення – міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков за результатами зустрічі з делегацією Світового банку на чолі з віцепрезидентом Банку у справах регіону Європи та Центральної Азії Антонеллою Бассані повідомив:

Підтримка Світового банку наразі є критично важливою для стійкості України в умовах війни. Наразі наш акцент — це відновлення критичної інфраструктури, втілення логістичних проєктів та відбудова житла. Серед перспективних напрямків співпраці – реалізація проєкту NOPE, який спрямований на відновлення пошкодженого житла. Розраховуємо, що вже в найближчому майбутньому зможемо укласти грантову угоду та дати старт практичній реалізації проєкту.

Він наголосив, що міністерство та Світовий банк впроваджують три проєкти, які спрямовані на підвищення енергоефективності в секторі централізованого теплопостачання України, підтримку критичної інфраструктури, а також відновлення критично важливої логістичної інфраструктури та мережевого сполучення.

Крім цього, наразі за фінансування Світового банку реалізується програма «Відновлення», яка передбачає надання грошової допомоги на дрібний ремонт пошкодженого житла.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Представниця федерального уряду Німеччини Крістіне Гоффманн:

Ми продовжуємо закликати Росію зробити можливим чергове продовження «зернової угоди» та не перекладати це протистояння на плечі найбільш вразливих на цій планеті.

Депутат Бундестагу від партії «Зелених» Антон Гофрайтер:

Путін постійно намагається шантажувати світ за допомогою політики голоду, а російська пропаганда поширює фейкові новини про те, що Захід, мовляв, не дозволяє експортувати російські сільгосппродукти, зокрема, збіжжя. Але, нагадав політик, така продукція з РФ не підлягає санкціям. Це повинні зрозуміти держави глобального Півдня. Тим часом Захід має допомогти їм не допустити «катастрофи голоду», зокрема, шляхом розширення альтернативних експортних маршрутів.

Говорячи про удар по Кримському мосту та обіцянки Кремля «помститися», депутат нагадав, що Росія місяцями завдає бомбових ударів по українському мирному населенню. Крим – це Україна, а міст є законною військовою цілью для ЗСУ на шляху деокупації півострова, підкреслив Гофрайтер.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Я рішуче засуджую цинічний крок Росії припинити Чорноморську зернову ініціативу, незважаючи на зусилля ООН і Туреччини.

За її словами, ЄС працює над забезпеченням продовольчої безпеки для незахищених верств населення світу. «Коридорами солідарності» Євросоюзу продовжать вивозити агропродовольчу продукцію з України й на світові ринки.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Міністр закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра:

Дуже розчаровує те, що Росія блокує продовження Чорноморської зернової ініціативи. Ця ініціатива важлива для запобігання дестабілізації ринків і зростання цін на продукти харчування в усьому світі.

Для Росії абсолютно аморально використовувати їжу як зброю. Нідерланди закликають Росію невідкладно відновити реалізацію

Чорноморської зернової ініціативи. Ми підтримуємо ООН, Єврокомісію та Туреччину в їхніх зусиллях знайти рішення", – йдеться у повідомленні.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Адміністраторка Агентства США з міжнародного розвитку Саманта Пауер:

Я хочу висловити неймовірне розчарування рішенням РФ вийти з Чорноморської зернової ініціативи. Це безвідповідальне рішення матиме важкі наслідки на долі людей і це ще один приклад російської безсердечності та зневаги до людського життя не лише тут – в Україні – але й всюди у світі.

Вона зазначила, що від початку дії зернового коридору було експортовано понад 32 млн тонн зерна та соняшникового насіння.

«Рішення відмовити в їжі найбільш нужденним є жахливим. Незважаючи на те, що ви почуєте від Москви, чітко усвідомлюйте, чого зернова угода досягла – дві третини експорту через цю ініціативу надходило до країн, що розвиваються; 55% продуктів, які загалом експортувалися через Чорноморську зернову ініціативу, йшли до країн із низькими доходами», – зазначила адміністраторка USAID.

На її переконання, не тільки українські фермери зазнають збитків, але й люди по всьому світу зіткнуться з погіршенням життя.

([УНІАН](#))

Офіційна представниця Держдепартаменту США Андреа Калан:

Я можу просто підтвердити те, про що говорили... Президент Байден сказав, що коли війна закінчується, тоді Україна стане членом НАТО. Я не знаю, як можна бути більш ясним в цьому питанні.

Ми всі маємо намір, щоб Україна стала членом НАТО. Це однозначно. І президент Байден говорив вчора після зустрічі з президентом Зеленським про те, що відразу, коли війна закінчується, тоді починаємо цей процес.

Тільки Україна вирішуватиме, як виглядатиме закінчення цієї війни.

Я хочу сказати, що це не Сполученим Штатам вирішувати, як має виглядати кінець війни, а саме Україні. І ми будемо підтримувати Україну в цьому.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш:

Я глибоко шкодую про рішення Російської Федерації припинити реалізацію Чорноморської ініціативи, що включає скасування російських гарантій безпеки для судноплавства в північно-західній частині Чорного моря.

Він підкреслив, що Чорноморська ініціатива разом із меморандумами про взаєморозуміння щодо сприяння експорту російських продуктів

харчування та добрив «стала рятівним колом для глобальної продовольчої безпеки та маяком надії в неспокійному світі».

Гутерреш наголосив, що сотні мільйонів людей у світі потерпають від голоду, крім того, ще більше споживачів відчувають наслідки глобальної кризи підвищення вартості життя. Натомість, продовжив генсек, Чорноморська зернова угода допомогла знизити ціни на продовольство на понад 23% від початку повномасштабної війни РФ.

Генсек ООН також повідомив, що знає про наявність певних перешкод для продажу російських продуктів харчування й добрив. «І саме цьому я надіслав листа президенту Путіну з новою пропозицією, щоби продовжити дію Чорноморської ініціативи», - зауважив Гутерреш.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд вважає, що Росія вирішила «взяти людство в заручники».

«Поки Росія грає в політичні ігри, страждатимуть реальні люди. Дитина на Африканському Розі потерпатиме від серйозного недоїдання, у матері перестане вироблятися грудне молоко, тому що їй самій бракує їжі - такі наслідки дій Росії», - наголосила Томас-Грінфілд.

Вона підкреслила, що світу потрібна Чорноморська зернова ініціатива, і всі держави-члени мають об'єднатися й закликати Росію скасувати своє рішення, поновити переговори, розширити й повною мірою реалізувати цю ініціативу.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Речник Генерального секретаря ООН Стефан Дюжаррік, відповідаючи на запитання журналістів щодо точного формулювання у листі Росії до Спільного координаційного центру, у якому вона заявила про вихід із угоди, Дюжаррік сказав, що в ньому вжито слово «припинила» участь («terminated»).

Зацитувати «повне речення» він відмовився, зазначивши водночас, що Росія відкликала і свої «гарантії безпеки».

«Це речення, і в ньому також ідеться про відкликання гарантій безпеки для північно-західної частини Чорного моря», – сказав він.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький:

Треба підтримувати західні прагнення України. Вільна та суверенна Україна, а з часом член східного флангу НАТО - саме так ми бачимо майбутнє нашої частини Європи, і це бачення поділяють інші лідери Альянсу.

Водночас він зауважив, що поки триває війна, прийняття конкретних рішень щодо вступу України до НАТО «було би ворожінням на кавовій гущі».

«Стратегічними цілями НАТО в найближчі місяці мають бути не оливкова гілка для Росії, а більше озброєнь для України. (...).

Країни НАТО врешті виходять із тривалого геополітичного сну. Агресія Росії проти України також остаточно завершила епоху періоду після Холодної війни, і сьогодні всім зрозуміло, що захист світопорядку, безпека західної цивілізації і вільного світу вимагає конкретних дій, а не тільки круглого столу», – сказав глава польського уряду.

([ЛІГА.Новини](#))

Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес зазначив, що «жага до виживання» України призвела до того, що офіційний Київ відмовився від норм і правил мирного часу, щоб випробувати/застосувати нове озброєння та його модифікації, запропоновані союзниками.

Він наголосив, що така новація вигідна і союзникам України.

«Їм [українцям] довелося ризикувати та експериментувати з речами, про які вони могли не знати, працюють вони чи ні, – і вони стали бойовою лабораторією для своїх власних сил, і це вказало шлях і нам», – сказав Воллес.

Міністр оборони Британії наголосив, що шкодує про обставини, через які це сталося, «але це показало, як треба діяти у XXI столітті на новому полі битви».

Голова британського Генштабу адмірал Тоні Радакін розповів, що військові інженери та науковці розбирають захоплену на полі бою російську бронетехніку, щоб дізнатися більше про те, як захиститися від будь-якого нападу в майбутньому.

Ця війна «стала тривожним дзвінком для нас, щоб ми поквапилися з нашими придбаннями, щоб сміливіше впроваджували технології, особливо коли ми перебуваємо в технологічних перегонах, були більш агресивними з точки зору того, як ми дбаємо про свою націю, і зміцнювали нашу стійкість», додав він.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Сполучене Королівство рішуче засуджує рішення Росії вийти з Чорноморської зернової ініціативи. Незаконна війна Росії проти України перешкоджає вільному потоку зерна та інших харчових продуктів через Чорне море, спричиняючи страждання у всьому світі. Ми закликаємо Росію знову приєднатися до ініціативи, яка була розроблена ООН у 2022 році та дозволити безперешкодний експорт зерна.

Клеверлі нагадав, що з початку роботи Чорноморської ініціативи на світові ринки було доправлено понад 32 мільйони тонн українського продовольства.

«Росія вже декілька місяців перешкоджає належному функціонуванню угоди. Роблячи це, Росія служить власним інтересам та нехтує потребами усіх людей в усьому світі, зокрема в найбільш вразливих країнах, які в результаті платять вищі ціни на продовольство», – зазначив Клеверлі.

Урядовець зауважив, що на тлі обмежень експорту зерна з України «російський експорт продовольства перебуває на вищому рівні, ніж до вторгнення в Україну».

«Найкращий спосіб для Росії розв'язати проблеми глобальної продовольчої безпеки – це вивести свої війська з України та припинити війну», - додав міністр.

(Укрінформ)

Заступниця речника Міністерства оборони США Сабріна Сінгх:

Думаю, що фокус уваги Контактної групи з питань оборони України завтра насправді зосередиться на контрнаступі.

Вона підкреслила важливість для союзників та партнерів об'єднати зусилля в цьому питанні. Причому, за її словами, всі усвідомлюють, що наразі пріоритетами для України є посилення протиповітряної оборони, а також збільшення можливостей для артилерії.

За її словами, основна увага зосереджуватиметься на тому, «щоби переконатися, що Україна має все потрібне для її контрнаступу», а також на продовженні підтримки в довгостроковій перспективі.

(Укрінформ)

Пошкоджено Керченський міст.

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Що стосується Керченського мосту. Ми стежимо за розвитком цієї ситуації.

При цьому, він підкреслив, що Україна сама вирішує, «як їй вести цю війну та захищати свою територію, свій народ і свою свободу».

(Укрінформ)

Британський міністр закордонних справ Джеймс Клеверлі:

Ми не можемо допустити, щоб ця війна тривала ще 500 днів.

Він нагадав, що Генасамблея ООН неодноразово закликала до миру, заснованого на принципах Статуту ООН, а також спільному переконанні, що сила не дорівнює праву. «План Президента Зеленського з десяти пунктів показав шлях уперед. Україна хоче миру. Ми хочемо миру. Весь світ хоче миру», - зауважив Клеверлі.

Він підкреслив, що справедливий і міцний мир – це те, чого прагне міжнародна спільнота, і Росія має зробити цей вибір вже сьогодні, вивівши всі свої війська з України.

«Пане Путін, поверніть свої війська додому, закінчіть цю війну зараз», - заявив Клеверлі.

(Укрінформ)

Заступниця генерального секретаря ООН з політичних питань Розмарі Дікарло:

Наразі понад 6,3 млн українців - біженці й близько 5,1 млн - внутрішньопереміщені особи.

Вона зазначила, що від початку війни близько 4,75 млн українців повернулися до своїх домівок, в тому числі 1,1 млн - з-за кордону.

«Хоча більшість біженців та внутрішньопереміщених осіб хочуть повернутися до місць свого походження, добровільне безпечне й гідне повернення може для багатьох бути не можливим, зважаючи на чинну безпекову ситуацію», - зауважила дипломат.

Дікарло додала, що Україна «стала однією із найбільш замінованих держав світу», тому ООН надає значну підтримку для очищення території країни від вибухових пристроїв.

(Укрінформ)

Глава Міністерства закордонних справ Німеччини Анналена Бербок, виступаючи на засіданні Ради Безпеки ООН, сказала:

Хочу закликати всіх вас об'єднати зусилля з міжнародними організаціями, українською владою та неурядовими організаціями, щоби розслідувати депортації з Росії та разом знайти способи повернути цих дітей додому.

Вона підкреслила, що попри всі розбіжності у поглядах в міжнародному співтоваристві, це питання не повинно стати предметом обговорення. «Депортовані діти належать своїм батькам. Їх треба повертати додому, в Україну, зараз», - підкреслила Бербок.

Під час виступу в Радбезі вона також звернулася напямучу до Росії: «Ви можете дурити себе, але не можна обдурити світ». Вона наголосила, що за 500 днів світ побачив на власні очі звірства росіян у Бучі, Ірпіні, Харкові, а також почув історії матерів, чиїх дітей украв російський уряд. Однак, за її словами, це лише верхівка айсберга в порівнянні з усіма масштабами війни РФ проти України.

(Укрінформ)

11-12 липня у Вільнюсі відбувся саміт НАТО.

Посол Естонії в НАТО Юрі Луйк:

Дуже чітка червона лінія, яка проходить через увесь цей розділ (про Україну — ред.), — це те, що Україна стане членом НАТО. Одним із

важливих досягнень зустрічі є те, що ця тема обговорювалася і вона також стала спільною для лідерів (Альянсу - ред.).

У цьому контексті він нагадав, що президент США і радник з національної безпеки раніше сумнівалися в перспективах членства України, а після Вільнюса заявили, що Україна стане членом НАТО, і це не підлягає обговоренню.

«На мою думку, це привело до зміни психології та розуміння глав держав. Моя оцінка - ми рухаємося в правильному напрямку», - сказав естонський дипломат.

За його словами, погляди різних країн-членів НАТО щодо членства України все ще розходяться, але Альянс рухається до досягнення консенсусу.

«Крок за кроком ми просуваємось у цьому напрямку. Сьогодні про це пишуть аналітичні центри та журналісти, про це говорять члени Конгресу США - членство України в НАТО стає природною темою», - зазначив посол Естонії.

Луїк підкреслив, що ґрунтовність цієї дискусії та відповідно її повільний поступ зумовлені ще й тим, що йдеться, по суті, про європейську повоєнну систему безпеки. І це також означає гарантії безпеки США, у тому числі надання ядерних гарантій.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

По-перше, я не бачив нічого, що підтверджувало б причинно-наслідковий зв'язок, мовляв, удар по мосту призвів до рішення Путіна не продовжувати («зернової угоди» - ред.).

Представник Білого дому при цьому підкреслив, що Путін уже «публічно схилився до цього (виходу з Чорноморської ініціативи – ред.)». Він зазначив, що росіяни можуть говорити що завгодно, але ці дві події не мають зв'язку між собою.

У відповідь на запитання, чи вважають у США кримський міст легітимною військовою ціллю для ураження, Кірбі підкреслив, що українська сторона визначає це самостійно.

«Вони воюють за свою країну. Крим – це Україна», - підкреслив представник адміністрації США.

(Укрінформ)

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

Просто зараз, як ми говоримо, постійний член Ради безпеки ООН атакує сусідню країну. Російська злочинна війна проти України є трагедією для України та для світу, із руйнівними наслідками для продовольчої безпеки, для цін на енергію та для глобальної економіки.

Переважна більшість країн (світу - ред.) під час Генеральної Асамблеї ООН віддали голоси за резолюції, що засуджують цю злочинну війну. Кожна

країна на цій планеті має перебувати у безпеці. Саме тому Росії не можна дозволити досягти успіху. Це могло б стати рецептом лиха для багатосторонності та для системи, що основана на правилах.

(Укрінформ)

Глава МЗС Польщі Збігнєв Рау:

Росія вирішила розпалити свою імперську війну проти України, відновивши економічну агресію проти найбільш нужденних і вразливих суспільств Глобального Півдня.

Він закликав усі сторони Чорноморської зернової ініціативи продовжувати виконання своїх зобов'язань щодо експорту українського збіжжя.

Рау підкреслив, що проблема експорту українського зерна через дії Росії, як і підрив Каховської ГЕС і загроза, що виникає через окупацію Запорізької АЕС, показує, якими значними є наслідки російської агресії.

«Пам'ятаймо, що в будь-яких зусиллях щодо відновлення миру в Україні ми повинні пропонувати лише законні рішення, оскільки несправедливий мир чи заморожений конфлікт лише продовжать нестабільність, що заохотить (Росію – ред.) до подальшої агресії. (...).

Світ має продовжувати підтримувати Україну, і це правильно. Ми рішуче закликаємо членів Ради безпеки ООН і всю сім'ю ООН продемонструвати рішучість у захисті фундаментальних принципів міжнародного порядку», - наголосив Рау.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Це дійсно дуже погані новини. Це найгірші новини для світу, - той факт, що знову українське зерно не може вивозитися з України. Це означає, що сотні тисяч людей по усьому світу будуть позбавлені базового харчування. Я думаю, це заслуговує певних дій на рівні Генеральної Асамблеї Об'єднаних націй. Ми не можемо просто сидіти та скаржитися. Вони (росіяни – ред.) використовують голод в якості зброї. Це одна із найгірших речей, які Путін міг зробити, - і він це зробив. Тож такі дії потребують рішучої відповіді від міжнародного співтовариства.

(Укрінформ)

Пошкоджено Керченський міст.

Речниця МЗС КНР Мао Нін:

Китай вважає, що відповідні сторони повинні утримуватись від нападу на цивільні об'єкти та інфраструктуру, забезпечувати безпеку цивільних осіб та дотримуватися міжнародного гуманітарного права.

Вона додала, що позиція Китаю стосовно «української кризи» відома і полягає в тому, що всі сторони конфлікту повинні «докласти зусиль для

політичного врегулювання кризи та спільними зусиллями сприяти пом'якшенню ситуації».

Дипломатка відповіла максимально нейтрально і не висловила жодної критики самого удару по незаконній споруді росіян у Керченській протоці, засвідчивши тим самим, що китайська сторона не бачить у цій події підстав для засудження дій українських захисників.

(Укрінформ)

Канцлерка уряду Литви Гедре Бальчитіте:

Маніпулювання Росією міжнародно узгодженими правилами та фактами, порушення Статуту ООН та інших міжнародних угод, зловживання міжнародними структурами, дезінформація за допомогою зброї та застосування грубої сили створили прецедент для майбутніх звірств», – сказала Бальчитіте.

Вона підкреслила: якщо цього разу дії Росії «будуть проігноровані та легітимізовані, майбутнє багатьох країн, які можуть насолоджуватися миром, процвітанням і суверенітетом завдяки заснованому на правилах світовому порядку, опиниться під загрозою».

«Будь-який мирний план для України має перш за все ґрунтуватися на Формулі миру Президента Зеленського, і за Україною має бути останнє слово щодо умов миру», – наголосила канцлерка уряду Литви.

(Укрінформ)

Глава Пентагону Ллойд Остін:

Ми продовжимо робити все можливе й неможливе, щоб Україна отримала все, що їй потрібно.

Остін зауважив, що Україна надихнула світ своєю мужністю та духом в умовах неправомірної російської агресії. Він підкреслив, що українські громадяни проявили стійкість, а ЗСУ продовжують мужньо захищати свою країну. Однак, вкотре повторив він, війна в Україні – це марафон, а не спринт.

«Контрнаступ України є ключовим моментом цієї трагічної війни. ЗСУ перейняли на себе ініціативу з відновлення контролю над своєю суверенною територією», – зауважив глава Пентагону.

Втім, за його словами, агресія Росії продовжує створювати вкрай нестабільну ситуацію. Остін зауважив, що США разом із союзниками й партнерами забезпечили Україну критично важливими можливостями та не опускають рук і надалі. Тому, продовжив він, контактна група у форматі «Рамштайн» знову зібралася разом, щоби відстояти важливі спільні принципи.

«Ми продовжимо забезпечувати навчання, озброєння, а також підтримку ЗСУ, щоби допомогти створити боєздатну й професійну українську армію, яка зможе захистити себе на нинішньому етапі, а також стримати агресію в майбутньому. (...).

Україна бореться за своє життя. Ставки є високими, але ця Контактна група ніколи не ухилялася від цього виклику», - підкреслив міністр оборони США.

«Сполучені Штати підтримуватимуть Україну стільки, скільки потрібно, і ця Контактна група також», - зауважив Остін.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Бомбардуючи дороги, блокуючи порти та встановлюючи міни на зернових полях в Україні, Росія ще більше розпалила полум'я глобальної продовольчої кризи. Сім'ї на всіх континентах намагаються звести кінці з кінцями, а діти щовечора лягають спати голодними. І ось тепер, оголосивши про вихід із Чорноморської зернової ініціативи, Москва загрожує ще більшої кількості людей труднощами та нещастям.

Вона зауважила, що ця ініціатива допомогла знизити світові ціни на продовольство, забезпечивши порятунок для найбільш вразливих і незахищених верств населення світу, а після виходу Росії з зернової угоди ціни на пшеницю миттєво різко зросли.

([Укрінформ](#))

Міністр інвестицій, регіонального розвитку та інформатизації Словаччини Петер Балік:

Словаччина підтримує план Президента Зеленського з 10 пунктів. Ми будемо активно підтримувати його ініціативу. Ми вважаємо, що план відповідає інтересам всеохоплюючого, справедливого та стійкого миру.

Балік вказав на те, що Росія продовжує демонстративно ігнорувати принципи Статуту ООН, включаючи заборону на застосування сили, та «сіє хаос, руйнування, муки та страх вже понад 500 днів», перетворивши життя українських громадян на «пекло на землі». Він додав, що цей насильницький підхід триває ще з російської воєнної кампанії зі спроби окупації Криму та районів Донбасу у 2014 році.

«Словаччина підтримує суверенітет, незалежність та територіальну цілісність України у межах міжнародно визнаних кордонів. Ми не визнаємо та засуджуємо незаконну анексію Росією українських територій, включаючи Крим», - підкреслив міністр.

([Укрінформ](#))

Федеральний міністр з питань ЄС та конституції Австрії Кароліне Едтштадлер:

Я знову закликаю РФ негайно та без будь-яких попередніх умов вивести свої збройні сили з території України у рамках міжнародно визнаних кордонів.

(...). Ніхто з нас не повинен мовчати, коли суверенітет, територіальна цілісність та незалежність держав знаходяться під загрозою та коли відбувається порушення Статуту ООН.

Едтштадлер також вказала на те, що непрямі, але чіткі ядерні погрози з боку РФ ведуть до безвідповідального підвищення неприйнятних ризиків, пов'язаних із застосуванням ядерної зброї. «Зараз треба гарантувати, щоб табу на застосування ядерної зброї продовжувало зберігатися», - заявила вона.

Спікерка нагадала, що війна почалася не у лютому 2022 року і що «РФ порушує Статус ООН з початку незаконної окупації та анексії Криму у 2014 році». Вона, зокрема, вказала на переслідування з того моменту етнічних меншин, таких як кримські татари, на півострові.

«На всіх окупованих територіях України порушення прав людини вийшло на новий рівень. Українські міста, такі як Буча та Маріуполь, стали синонімами невимовних людських страждань – масові звірства, які здійснюються проти цивільного населення, звалтування та тортури, позасудові вбивства», - заявила Едтштадлер.

На цьому тлі вона наголосила, що "мир не є можливим без справедливості та відповідальності", і тому всі ці злочини мають бути розслідувані, а винуватці притягнуті до відповідальності. Едтштадлер запевнила, що Австрія повністю підтримує всі зусилля в цьому напрямку, зокрема з боку Міжнародного кримінального суду.

У своєму виступі австрійська міністерка також закликала Росію «переглянути прийняте вчора рішення та забезпечити продовження Чорноморської зернової ініціативи».

«Україна, як кожна незалежна держава та член ООН, має право на стабільність та безпеку у рамках всеохоплюючого, справедливого та стійкого миру. Миру, який заснований на міжнародному праві та статуті ООН», - підкреслила австрійська урядовиця.

[\(Укрінформ\)](#)

Голова Генеральної Асамблеї ООН Чаба Кереші:

Рада Безпеки не спромоглася ухвалити жодної резолюції, пов'язаної з цим конфліктом. Генеральна Асамблея – рішуча і активна – не дозволила міжнародній спільноті заціпеніти від цієї війни. Ми скликали надзвичайні спеціальні сесії і прийняли шість резолюцій, які засуджують російську агресію і анексію та підтверджують нашу непохитну підтримку суверенітету й територіальної цілісності України.

Якщо бути зовсім відвертим, ця війна зовсім несумісна з реалізацією наших спільних цілей, яких ми сподіваємося досягти, щоб забезпечити виживання людства.

(...). Важливо, щоб усі визнали та погодилися, що Генеральна Асамблея й міжнародне співтовариство знають як істину, що ця війна, як і

решта всіх інших воєн, закінчиться. І закінчиться вона суверенною і незалежною Україною і суверенною і незалежною Росією.

На думку Кереші, Російській Федерації та Україні після цього доведеться «співіснувати як сусідам, як державам-членам однієї багатосторонньої системи».

(Укрінформ)

Представник Чеської Республіки в ООН Якуб Кулганек:

Злочин агресії, скоєний керівництвом Російської Федерації, не повинен залишатися безкарним. Ми твердо віримо, що Спеціальний трибунал з розслідування і переслідування цього злочину є нагально потрібним.

Росія установила репресивний режим беззаконня на окупованих територіях, де чинила систематичні та масові порушення прав людини, включаючи катування, гвалтування і насильницьку депортацію місцевих жителів.

(...). Ми засуджуємо насильницьке «перевиховання» цих дітей відповідно до російської агресивної, націоналістичної, мілітаристської ідеології.

Посол підкреслив, що все це є воєнним злочином.

«Росія повинна негайно, повністю і без умов припинити цю агресію, повністю вивести свої війська та зброю з усієї території України в її міжнародно визнаних кордонах», - підсумував чеський дипломат.

(Укрінформ)

Керівник Постійного представництва ЄС в ООН посол Улоф Скоог:

ЄС підтверджує своє рішуче засудження російської неспровокованої та невинуватої агресивної війни, яка є демонстративним порушенням міжнародного права, включаючи Хартію ООН та резолюції цієї Генеральної Асамблеї. Ці дискусії стосуються не лише України. Вони торкаються всіх та кожної незалежної країни у цьому залі – йдеться про повагу до суверенітету та територіальної цілісності кожної з них.

Протягом минулих 17 місяців Росія ще раз намагалася та ще раз зазнала невдачі у спробі силою змінити міжнародно визнані кордони України. Ми підтверджуємо наше засудження та тверде заперечення незаконної анексії Росією Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей України. Ці незаконні спроби не мають жодної ваги або правової сили в міжнародному праві. Як і у випадку з Кримом та Севастополем, ми не визнаємо і ніколи не визнаватимемо ці протизаконні спроби анексії. Закликаємо членів ООН діяти таким же чином, у відповідності до Хартії ООН та резолюції, що була ухвалена у жовтні переважною більшістю країн.

Шведський дипломат від імені ЄС нагадав, що Росія припустилася кричущих порушень прав людини та воєнних злочинів на тимчасово окупованих територіях України, що підтверджується Моніторинговою місією

ООН з прав людини та Комісією ООН з розслідування. Ці злочини включають невідомі атаки проти мирного населення та цивільних об'єктів, широко поширені та системні позасудові страти, незаконне ув'язнення людей, тортури та негуманне поводження з ув'язненими, гвалтування та інші форми сексуального та гендерного насильства, насильницьке переміщення та депортація мирного населення України, включаючи дітей.

Усі ці вчинки, за словами представника ЄС, є важкими воєнними злочинами, багато з них документально зафіксовані у доповідях ООН. Зокрема, останні доповіді Офісу верховного комісара ООН з прав людини документально фіксують 864 випадки свавільного затримання Росією в Україні цивільних людей, 77 випадків позасудових страт. Ці злочини російської влади, за висновком ООН, набули широкого поширення на окупованих територіях.

«Доповідь генерального секретаря (ООН) щодо ситуації з дітьми визнає російську армію та збройні групи, що її підтримують, винними у важких злочинах проти дітей. Ми рішуче засуджуємо російську незаконну депортацію та перевезення в Росію та в Білорусь українських дітей та інших цивільних. Росія й Білорусь мають негайно забезпечити їх повернення», - зауважив посол ЄС.

(...). Скоог підкреслив: ЄС повністю підтримує зусилля з притягнення Росії до відповідальності за злочин агресії проти України. Першим кроком до цього став початок роботи Міжнародного центру з покарання злочину агресії Росії проти України, що розпочав діяльність в Гаазі. ЄС вітає ухвалення Люблінської та Гаазької конвенцій з міжнародних зусиль у розслідуванні та покаранні злочину геноциду, злочинів проти людства, воєнних злочинів та інших міжнародних злочинів, та закликає інші країни що швидше долучитися до цієї роботи.

«Ми непохитні у підтримці незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів та її невід'ємного права на самооборону проти російської агресії. ЄС буде підтримувати Україну так довго, як це буде необхідним. Він відданий досягненню широкого, справедливого та тривалого миру, відповідно до Хартії ООН та резолюцій цієї Генеральної Асамблеї. Донецьк - це Україна. Луганськ - це Україна. Херсон – це Україна. Запоріжжя – Це Україна. Крим є Україною Світ не прийме російську спробу захопити ці землі, і агресор понесе відповідальність», - заявив представник ЄС.

[\(Укрінформ\)](#)

Держсекретар МЗС Італії Марія Тріподі:

Ми закликаємо усіх членів Генеральної Асамблеї прагнути до стійкого та справедливого миру в Україні. Має бути таке рішення, яке буде гарантувати повний суверенітет та територіальну цілісність України. Італія підтримує українську мирну пропозицію з 10 пунктів, оскільки вона

спрямована саме на таке рішення, без компромісів щодо українських територій.

Держсекретар італійського МЗС також засудила рішення Росії вийти з Чорноморської зернової ініціативи та закликала до активного реагування на це з метою транспортування зерна іншими маршрутами.

«Ми вважаємо, що європейські коридори солідарності залишаються надзвичайно важливими для того, щоб стримати вплив війни на глобальну продовольчу безпеку», - сказала Тріподі.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі:

Канада рішуче засуджує рішення Російської Федерації відкликати свою участь у Чорноморській зернової ініціативи... Це повертає де-факто блокаду чорноморських портів України, суттєво впливаючи на глобальний експорт продовольства й безпеку в Чорному морі.

Очільниця МЗС закликала Росію негайно відновити свою участь в угоді «заради уникнення подальших потрясінь для глобальних продовольчих систем, які вже й так напружені через російську агресивну війну проти України».

«Це - груба ескалація стратегії перетворення голоду на зброю Російською Федерацією, яка раніше вже перешкоджала роботі Ініціативи», - наголосила міністерка.

На думку Жолі, рішення РФ призведе до зростання глобальних цін на продовольство й матиме найбільший вплив на економіки, які розвиваються та залежать від імпорту продуктів харчування.

Жолі запевнила, що Канада продовжить разом із партнерами працювати над «зменшенням впливу російської агресивної війни проти України на глобальні продовольчі системи, надаючи гуманітарну допомогу й сприяючи довготерміновому розвитку сільського господарства та продовольчих систем».

([ЛІГА.Новини](#))

Голова британської розвідки (МІ6) Річард Мур:

Коли Путін вдерся в Україну, китайці дуже чітко підтримали росіян. Вони повністю підтримали росіян дипломатично, вони утрималися під час ключових голосувань в ООН, вони абсолютно цинічно повторювали всі російські прийоми, звинувачуючи НАТО і таке інше.

Водночас Мур відзначив, що така підтримка мала свою ціну для Путіна, і «росіяни почуваються дуже некомфортно через те, що баланс сил з Китаєм змінився не на їхню користь».

Глава розвідки Британії також попередив про загрози, пов'язані з китайськими «пастками даних» та технологічними досягненнями, і сказав,

що МІБ зараз виділяє більше ресурсів на боротьбу з Китаєм, ніж на будь-яку іншу проблему.

([Укрінформ](#))

Шеф британської зовнішньої розвідки (МІБ) Річард Мур:

Сьогодні є багато росіян, які шоковані тим, як їхні збройні сили руйнують українські міста, виганяють невинні родини з їхніх домівок і викрадають тисячі дітей. Вони з жахом спостерігають, як їхні солдати спустошують сусідню країну. У глибині душі вони знають, що аргументація Путіна щодо нападу на сусідній слов'янський народ є брехливою.

Він закликав росіян, які проти цієї війни, шпигувати на користь Британії.

«Я запрошую їх зробити те, що інші вже зробили за останні 18 місяців, і приєднатися до нас. Наші двері завжди відкриті. Ми розглядатимемо їхні пропозиції допомоги з обережністю та професіоналізмом. Їхні секрети завжди будуть у безпеці, і ми разом працюватимемо над тим, щоб припинити кровопролиття. Моя служба керується принципом, що лояльність до наших агентів і наша вдячність їм вічна», - сказав він.

При цьому Мур не назвав, з ким би хотів співпрацювати у МІБ, але, ймовірно, йдеться про незадоволених російських офіцерів розвідки, служби безпеки та військові.

([Укрінформ](#))

Президент Бразилії Луїс Інасіу Лула да Сілва:

Світ починає втомлюватися. Країни починають втомлюватися. Тож настане момент, коли прийде мир. І тоді має бути група країн, здатних розмовляти з Росією та розмовляти з Україною.

Він також розкритикував президента Чилі Габріеля Борича за його позицію щодо Москви. Борич закликав латиноамериканських лідерів чітко засудити війну, стверджуючи, що Росія порушила міжнародне право та і що на місці України в майбутньому може опинитися будь-хто.

Президент Бразилії також уникав називати РФ головним винуватцем конфлікту.

([ЛІГА.Новини](#))

Позафракційний пер Палати лордів, «уславлений лорд Сінгх» Сінгх Вімблдонський заявив у ході парламентських дебатів:

Путіну подобається зображати з себе сильну людину, яка захищає Росію-матінку від уявної загрози з боку НАТО. Якби Захід відкрито запропонував Росії членство в НАТО в обмін на її повний відхід з України, це повністю підірвало б довіру до Путіна і допомогло б покласти край стражданням українського народу та сприяти справі миру у всьому світі.

Заступник глави МЗС лорд Ахмад Вімблдонський відповів на цю пропозицію, сказавши, що «у лорда Сінгха напевно добрі наміри», але

«погодитися з цією пропозицією неможливо», і що «якщо хтось і може зупинити цю війну, то це Путін, і він може зупинити її прямо зараз».

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Польщі Матеуш Моравецький:

Я хочу чітко сказати тут, у Міністерстві сільського господарства Польщі: ми не відкриємо кордон. Або Єврокомісія погодиться спільно розробити правила, які продовжать цю заборону (на імпорту збіжжя з України – ред.), або ми зробимо це самі.

Він додав, що Польща це зробить самостійно або разом із партнерами.

Глава польського уряду також зазначив, що з'являються сигнали щодо дестабілізації ситуації на польському ринку з огляду на потік інших сільськогосподарських продуктів. Він додав, що Польща «також заблокує їх наплив», уточнивши, що йдеться про м'які і тверді фрукти з України.

([ЛІГА.Новини](#))

Пентагон оголосив про надання нового пакету оборонної допомоги Україні.

Речниця Білого дому Карін Жан-П'єр на брифінгу розповіла про загальний зміст нового оборонного пакета США для України та особливо наголосила на наданні обладнання, яке допоможе українцям захищати свої порти. «Важливість цих можливостей зростатиме, особливо зараз, коли Росія вийшла із зернової угоди та відновила атаки на портові міста, які ми побачили за останні два дні», – зазначила представниця Білого дому.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Окрім морських шляхів, ми маємо ці «коридори солідарності», які дозволяють нам перевозити багато зерна з портів на Чорному морі та спрямовувати їх через кордони країн-членів, які є сусідами України. Оскільки морський шлях є закритим, ми маємо збільшити спроможності експорту українського зерна через наші порти, що означає більші зусилля у допомозі Україні.

Ми маємо робити більше для того, щоб відкрити наші кордони та спростити транспортне сполучення, з метою перевезення українського зерна з чорноморських портів. Це буде потребувати від країн-членів більшого долучення. Ми вже зробили багато, але ми маємо зробити більше.

([Укрінформ](#))

Росія обстріляла Одеський порт.

Гуманітарна координаторка ООН в Україні Деніз Браун:

Цей цивільний порт, життєво важливий для України та найбідніших людей у світі, які залежать від українського зерна, зазнає серйозних

пошкоджень внаслідок масованих ударів. Це негуманно та суперечить міжнародному гуманітарному праву. Удари по цивільній інфраструктурі мають негайно припинитися.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Ми разом з міжнародними партнерами працюємо над тим, щоби українське збіжжя найближчими тижнями не згнило в елеваторах, а дійшло до людей, які його негайно потребують.

Партнери, за словами Бербок, будуть наполегливо працювати над тим, аби збільшити транспортування через «коридори солідарності».

Міністр назвала важливим і правильним, що європейські партнери ми від самого початку працювали над посиленням транзиту збіжжя наземним транспортом паралельно з Чорноморською морською ініціативою.

Останні дії Москви глава МЗС Німеччини назвала новою жорстокою ескалацією з боку російського президента проти України. Те, що Путін вийшов із зернової угоди та бомбить Одесу, за її словами, є «не лише новою атакою на Україну, це також є нападом на найбільш вразливих жителів планети, ... проти міжнародної системи співіснування». З неприйнятністю такої ситуації, за словами дипломата, погоджуються усі, хто виступав на заходах в ООН у Нью-Йорку раніше цього тижня.

«Тому є неймовірний тиск і чіткі слова, ... що ми не дозволимо себе шантажувати», – підкреслила політик. Вона зазначила, що мільйони людей потребують нагально українське зерно.

(Укрінформ)

Росія оголосила про вихід із «зернової угоди».

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг:

Відверто кажучи, я повинен сказати, що цинізм російської сторони не має собі рівних. Це – діаметральне протиріччя з тим наративом, який вони поширюють. Це – ляпас країнам Африки та інших регіонів, які залежать від цього зерна.

За його словами, Євросоюз робив російській стороні ряд пропозицій з метою задоволення її «легітимних вимог», однак Москва не пішла назустріч.

«Була можливість, була гнучкість, але не з російського боку... Я думаю, що цілком зрозуміло, що ми маємо ситуацію, коли Москва цинічно використовує голод як зброю, а також бомбардує головні порти – це реакція», - заявив австрійський міністр.

(Укрінформ)

Заступниця речника Білого дому Олівія Делтон:

Наразі ми спостерігаємо, як третій день поспіль відбуваються російські атаки ракетами й безпілотниками на портові міста., що є частиною нападів

на Україну та спроб, по суті, відновити блокаду українських чорноморських портів. .

Вона підкреслила, що це «серйозно вплине» на продовольчу безпеку.

Крім того, за її словами, у Сполучених Штатах не виключають, що Росія може атакувати цивільні вантажні судна.

«Ми бачили ознаки того, що вони... готуються до потенційних атак проти цивільних суден, які перевозять зерно Чорним морем», - зазначила Делтон. Вона нагадала про заяву російського Міноборони, що вони розглядатимуть будь-яке цивільне судно в Чорному морі як таке, що перевозить військовий вантаж.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Росія вийшла з Чорноморської зернової ініціативи, і світ знову постає перед штучно створеною проблемою продовольчої безпеки. Путін використовує голод як зброю навіть проти людей у тих країнах, які все ще вагаються у засудженні розв'язаного ним злочинного кровопролиття в Україні.

Росія незаконно блокує експорт українського зерна. Вона нищить українські поля та розкрадає українську сільськогосподарську продукцію. Всупереч власним заявам Росія отримує добрий прибуток від експорту зерна і матиме навіть більшу вигоду зараз, коли ціни знову зростають, після того, як вона вбила (Чорноморську зернову – ред.) угоду та зруйнувала склади в українських портах. Ми переконані, що міжнародна спільнота має рішуче відповісти на цю навмисну спробу Путіна заморити голодом населення світу з метою отримати більше грошей або щоб продовжувати свою злочинну війну.

([Українська правда](#))

Координатор зі стратегічних комунікацій Білого дому Джон Кірбі

на брифінгу сказав, що українці використовують касетні боеприпаси належним чином, і ті впливають на російські оборонні угруповання і оборонне маневрування росіян:

Ми отримали деякі початкові відгуки від українців, і вони використовують їх досить ефективно.

([Укрінформ](#))

Президентка Молдови Мая Санду на зустрічі з громадянами сказала:

Ми обговорили ціни на енергоносії та чому важливо більше не залежати від російського газу. Ми говорили про те, що мир важливіший за ціну на газ, і що ми ніколи не будемо на боці агресорів.

Президентка додала, що Молдова може, попри кризи, залишатися разом з демократичними країнами.

«Ми можемо подолати кризи, з якими стикаємося, залишаючись на добрій стороні світу разом з демократичними країнами і слідуючи інтеграції до ЄС», - зазначила вона.

([Українська правда](#))

Координатор зі стратегічних комунікацій Білого дому Джон Кірбі:

F-16 надійдуть в Україну, швидше за все, до кінця року. Але ми не вважаємо, що лише F-16 зможуть змінити ситуацію (на полі бою – ред.).

Кірбі додав, що зараз Україна потребує більше артилерійських снарядів.

([Українська правда](#))

Директор Центрального розвідувального управління США Вільям Бернс вважає, що Росія страждає від деяких значних «структурних недоліків». Ці слабкі сторони включають низький моральний дух, погане командування та «безлад» серед політичного і військового керівництва, наголосив він.

«Це буде важке завдання, але ми зробимо все можливе, як розвідувальне агентство, щоб забезпечити таку підтримку та обмін розвідданими, які допоможуть українцям досягти прогресу», – сказав Бернс.

([Укрінформ](#))

Уповноважений ряду Польщі з питань безпеки інформаційного простору, речник міністра – координатора з питань спецслужб РП Станіслав Жарин:

У світлі останніх даних тези, які з'являються в багатьох публікаціях і коментарях, про те, що війна проти України – це «війна Путіна», є абсолютно безглуздими. Війну веде Росія, а злочинну політику підтримує російська еліта та суспільство.

Він зауважив, що попри жорстоку війну проти України, масштаби російських злочинів і навіть втрати на фронті, «російська армія все ще є популярною серед росіян».

([Українська правда](#))

Радник президента Франції Еммануель Бонн на питання, чи Захід має якісь докази того, що Китай передає Росії військову допомогу для війни проти України, відповів:

«Так, є ознаки того, що вони роблять речі, які ми хотіли би, щоб вони не робили», – відповів Бонн.

На уточнювальне запитання, чи йдеться про зброю, радник сказав, що відомі факти «масштабного постачання військових спроможностей».

Згодом французькі посадовці уточнили, що Бонн мав на увазі технології подвійного призначення та нелетальну військову допомогу, як шоломи та броня.

На додаткове питання про те, що союзники хотіли б, щоб Китай не робив, радник сказав, що це і військова, і економічна допомога Росії.

«Нам найбільше потрібно, щоби Китай утримався. Щоб вони розуміли, що війна в Україні – це конфлікт глобальної магнітуди, і ми не можемо допустити програшу України як з принципу, так і з інших причин. Для нас на кону в Україні набагато більше, ніж її суверенітет. Значною мірою йдеться про стабільність у світі», – сказав Еммануель Бонн.

([Українська правда](#))

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган:

Припинення Чорноморської зернової ініціативи матиме цілу низку негативних наслідків, зокрема зростання світових цін на продовольство, голод і нова хвиля міграції.

Ми продовжимо брати на себе ініціативу, щоб запобігти подібному збігу обставин. Вірю, що переговори з паном Путіним допоможуть забезпечити продовження цієї гуманітарної ініціативи. У нього також є певні очікування від західних країн, і ті, своєю чергою, мають вжити відповідних заходів.

([Укрінформ](#))

Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд:

Давайте будемо відвертими, Росія не має жодних законних підстав для призупинення участі в цій угоді. Вони хочуть, аби ви повірили, що санкції заблокували їхній експорт, але це дуже далеко від істини – вони експортували більше зерна, ніж будь-коли раніше, і за вищими цінами.

Представниця США підкреслила, що Росія використовує Чорноморську ініціативу для шантажу: «Вона грає в політичні ігри, тримає людство в заручниках».

Томас-Грінфілд нагадала, що ООН, Туреччина й Україна публічно заявили, що прагнуть продовження зернової угоди.

«Світ явно прагне, щоби ця домовленість тривала. Тепер всі очі світу спрямовані на вас, на Росію», – звернулася представниця США до російської делегації в залі.

([Укрінформ](#))

Росія оголосила про намір завдати ударів по всіх суднах, які виходять з або прямують до українських портів.

Постійний представник ЄС при ООН Олаф Скоог:

Постійний член Ради Безпеки погрожує атакувати будь-який човен, що входить до частин Чорного моря, незалежно від його вантажу чи прапора. Тобто тепер усі ми - потенційні мішені російської агресії.

Росія бомбардує склади із зерном та іншу інфраструктуру в українських портах, які є ключовими для глобальної продовольчої безпеки.

Вона завдала удару по Чорноморській зерновій ініціативі. Все ж вона стверджує, що переймається глобальною продовольчою безпекою.

Проста правда полягає у тому, що Росія зробила цинічний розрахунок: заблокувавши експорт з України, вона заробить більше на своєму експорті.

За його словами, протягом року Росія експортувала рекордну кількість зерна та майже повернула свій довоєнний ринок добрив.

«Ми закликаємо Росію припинити використовувати їжу як зброю та повернутися до Чорноморської зернової ініціативи. ЄС продовжить відстоювати продовольчу безпеку. Їжу не можна використовувати як політичний засіб. Ми залишаємося відкритими до спільного з ООН пошуку рішень, які сприятимуть відновленню зернової угоди», - підсумував представник ЄС.

Реакція представників української громадськості

18000 і Хамаза збирають 2 мільйони гривень на ЗСУ ([18000](#)).

Редакція 18000 та Вікторія Хамаза відкривають масштабний збір на допомогу Збройним силам. Наша мета – 2 мільйони гривень.

Так, сума велика, але і кількість потреб у бійців зростає. Наш наступ – у розпалі. Вірогідно – це один з ключових етапів війни за нашу незалежність.

Ми плануємо зібрати 2 мільйони гривень, щоб допомогти нашим воїнам вирішити два завдання: «Знайти і знищити ворога».

Половина цієї суми (1 мільйон гривень) буде спрямована на придбання запчастин та складання ударних FPV-дронів.

Їх виготовляють у Черкасах. Цим займаються люди на чолі керівником Черкаського інституту міста Іваном Подоляном. Вони готові виготовити для наших воїнів півсотні ударних дронів, які потім будуть передані спеціалістам із Третьої штурмової бригади для знищення живої сили та техніки окупантів.

Друга половина піде на вже традиційну закупівлю квадрокоптерів Mavic 3 Fly More Combo, які ми вже брали раніше.

Бійці кажуть, така техніка дуже потрібна на фронті і завжди актуальна. А тому треба допомогти із їх придбанням. Кожен такий дрон береже життя наших воїнів і полегшує їх пекельно складу роботу.

Зі свого боку 18000 вже традиційно обіцяє:

Передати техніку воїнам з Черкащини і відзвітувати;

Інформувати про топ-донаторів кожного дня;

Після збору повідомити про всіх ключових помічників.

Вистава «Шантрапа» у Черкасах збрала 24 тисячі гривень на ЗСУ ([Супільне.Новини](#)).

24 тисячі гривень на ЗСУ збрали організатори благодійного показу вистави «Шантрапа» у Черкаському обласному драматичному театрі. Розповіла режисерка Наталія Вігран (...).

Випускники з Буковини влаштували свято, де збрали кошти на ЗСУ ([Глузд](#)).

Одинадцятикласники Недобоївського ліцею імені Григорія Томіна вирішили відзначити закінчення школи під гаслом «Донатйте на ЗСУ, щоб перемога України стала ближчою!».

Діти зробили скриньку, куди кожен охочий міг кинути кошти, повідомляє Чернівецька обласна рада.

У результаті, випускникам вдалося придбати «Старлінк», зарядну станцію, сонячну панель, генератор. Військові вже отримали техніку і дещо з неї навіть встигли випробувати у бойових умовах.

У Василькові похвалилися тим, скільки коштів громада виділила на ЗСУ ([Хроніки Обухова](#)).

Вчора, 19 липня, на позачерговій сесії Васильківської міської ради ухвалили рішення про чергову допомогу на 670 тисяч для військових.

Про це розповіла очільниця міста Н. Баласинович (...).

Син загиблого захисника віддав свої заощадження на ЗСУ. «Ці гроші подарував мені тато» ([Україна](#)).

Волонтерка Катерина Українцева:

Мені писали сотні людей і просили не віддавати ті 50 доларів на ЗСУ, а залишити хлопчикові як пам'ять про тата. Владика, твій батько на небесах пишається тобою.

На Івано-Франківщині молодята попросили гостей донатити на ЗСУ замість того, щоб купувати їм букети ([Суспільне.Новини](#)).

У Коломиї, що на Івано-Франківщині, Вікторія і Юрій Семчишини у запрошеннях на весілля попросили гостей не купувати квіти, а пожертвувати гроші на підтримку українських військових. Таким чином вдалося зібрати 11,5 тис. грн, розповіла Вікторія Семчишин.

(...) Вікторія розповіла, що їхня родина волонтерить від початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Її батьки — Оксана і Андрій Козорізи — допомагають волонтерському центру «Нескорена нація» в Коломиї, який очолює Галина Беля.

Сюди ж молодята й віддали суму, яку вони зібрали на своєму весіллі. Ці гроші, каже Галина Беля, витратили на закупівлю тканин й фурнітури для пошиття плитоносок (...).

Чернівецький блогер зібрав понад 8 мільйонів гривень для ГУР ([Укрінформ](#)).

Чернівецький блогер Михайло Лебіга під час стріму на платформі Twitch зібрав понад 8 мільйонів гривень на безпілотники "Сич" для розвідки.

Блогер Михайло Лебіга:

Ми зібрали загалом понад 8 мільйонів, ми побили рекорд глядачів, таких зборів я не робив ніколи. Я ніколи не підберу слів, щоб віддячити вам. Ви даєте мені більше, ніж я заслуговую. Це нереально.

Спочатку хлопець планував зібрати 2 658 000 гривень на один безпілотник. Але зібраної суми має вистачити на купівлю аж трьох безпілотників «Сич».

За перші 60 хвилин глядачі задонатили на дрони для ГУР понад 3 мільйони. І на той момент стрім уже вийшов на першу позицію у Twitch не тільки в Україні, а й у світі. Збір тривав усю ніч і завершився вже під ранок.

За даними Streams Charts, трансляція чернівецького блогера набрала понад 141 600 годин перегляду. Середня кількість глядачів під час стріму сягнула позначки 34 800 глядачів. Це найкращий результат серед усіх україномовних стрімерів Twitch.

В Козятині байкери зібрали більше п'яти тисяч гривень на ЗСУ (20хвилини).

В Козятині Анатолій Луцков з родиною ініціювали пробіг більше сотні любителів мото-спорту та справжніх байкерів.

Байкери з Житомира, Бердичева, Вінниці та Києва підкорювали Козятин та збирали кошти на ЗСУ.

Мото-пробіг розпочався від міського скверу Козятина та продовжився по великому колу міста. Охочі мали можливість сфотографуватись біля будь-якого байку та прокататись на ньому: вартість квитка довільна й дорівнювала донату для ЗСУ.

Найбільше козятинчан на своїх залізних конях прокатили Анастасія Мельничук, Владислав Борисюк та Андрій Шафранський. А найбільший донат на мотопробіг зробив Микола Грузденко — чоловік дав 500 гривень.

За час мото-пробігу байкери зібрали загалом 5343 грн. Кожен учасник мото-пробігу отримав пам'ятні значки, наліпки, подяки та смачну каву.

Староста з Шацької громади передав на ЗСУ свою автівку (Район.Шацьк).

Петро Мегель, староста Піщанського старостинського округу, передав власний транспортний засіб на потреби 53 батальйону 100-ї бригади (...).

Староста передав транспортний засіб 4 відділу РТЦК та СП, а звідти його доставлять захисникам на передову.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Міськрада Маріуполя підписала Декларацію співпраці з Асоціацією польських міст ([Укрінформ](#)).

«Маріуполь підписав Декларацію співпраці з Асоціацією Польських Міст... Польська делегація також відвідала центр «ЯМаріуполь» (Кривий Ріг). Вони позитивно оцінили підтримку, яка надається маріупольцям», - йдеться у повідомленні Маріупольської міської ради.

Заступник мера польського міста Гданськ Пьотр Гжеляк:

Хочу вам подякувати за те, що ця війна не лише за вашу свободу, ця війна і за нашу свободу. Ми пишаємось тим, що наш уряд підтримує Україну, але ми впевнені, що також польські міста мають допомагати українським містам. Ми хотіли зробити комплексну координовану систему.

Гжеляк вважає, що підписаний сьогодні документ виведе відносини між українськими та польськими містами на новий рівень. Він подякував українцям, що вони в цій війні виборюють не тільки свободу для своєї країни, але і для Польщі.

Перший заступник мера Маріуполя Михайло Когут:

Для нас дуже важлива така підтримка та можливість залучення кращих практик для відбудови Маріуполя після визволення. Адже під керівництвом мера Вадима Бойченка ми вже вивчаємо досвід післявоєнної відбудови польських міст та формуємо План відродження Mariupol Reborn.

У Варшаві відбудеться благодійний мініфестиваль «З Україною в серці» ([Укрінформ](#)).

У Варшаві 22 липня відбудеться благодійний мініфестиваль «З Україною в серці», на який запрошують всіх жителів польської столиці.

Відвідувачі заходу зможуть відвідати ярмарок речей ручної роботи та з українсько-польською символікою, взяти участь у майстер-класі з українських народних танців, розвагах та створенні аквагриму для дітей, розмалювати разом з дітьми пряники для Збройних сил України, долучитися до майстер-класу з плетіння сітки для ЗСУ.

Головною подією мініфестивалю стане концерт відомого в Польщі українського інді-рок гурту «ІЗІ».

Родич загиблих рейсу МН17: Рішення ЄСПЛ дає підстави сказати світові – «Будьте обережні з РФ» ([Укрінформ](#)).

Європейський суд з прав людини (ЄСПЛ) у справі «Росія проти України» ухвалив рішення.

Член правління нідерландського фонду «Авіакатастрофа», що представляє велику групу родичів жертв трагедії МН17, Антон Котте, який у катастрофі МН17 втратив старшого сина, невістку та шестирічного онука:

Ми можемо сказати, що офіційний суд ухвалив рішення. Це дає нам підставу розповісти про це усьому світу, сказати всім світовим лідерам: «Будьте обережні, коли маєте справу з Росією, тому що це може бути небезпечно для вас». І це наш шанс вкотре сказати всьому світу: «Вони не хочуть брати на себе відповідальність за те, що вони роблять. Тому будьте обережні, коли щось робите з РФ».

Котте також зазначив, що під час розслідування трагедії МН17 інформація, яку надавала Росія, була неправдивою, не відповідала дійсності.

«Ми маємо багато прикладів того, що все, про що ми просили РФ надати нам з метою співпраці, було неправдою - фальсифікацією або неправдивою інформацією», - наголосив Котте.

В Україні уже працюють 16 радарів, придбаних на пожертви литовців ([Укрінформ](#)).

Усі 16 радарів, які були куплені на пожертвуванні литовцями 14 млн євро під час акції Radarom!, уже працюють в Україні, 17-ий радар найближчим часом буде відправлений в Україну.

Засновник організації Blue/Yellow Йонас Охман:

Ми купили радары в Ізраїлі, відправили їх до Литви, а потім окремими етапами в Україну... Ми також купили деяке програмне забезпечення для радарів, яке дозволяє розширити їхні можливості - працює система захисту від дронів, а також є можливість бачити артилерійські та мінометні снаряди, ракети.

За його словами, місця розташування радарів не розголошуються, оскільки вони охоронятимуть важливі об'єкти критичної інфраструктури.

Під час акції Radarom! було зібрано 14 млн євро, на які купили 16 радарів для України. Кампанія тривала з кінця січня до 24 лютого, вона була організована литовським мовником LRT та організаціями Mėlyna/Gelona (Blue/Yellow), Laisvės TV, 1K Fund та Strong Together.

Кампанія Radarom! була найбільшою в Литві акцією підтримки.

У Литві почали збір на купівлю 500 дронів для України ([Укрінформ](#)).

Литовська організація «Maži, bet stiprūs / Малі, але сильні» дала старт акції «Пісні дронів», яка триватиме до 24 серпня з метою зібрати 300 тис. євро для купівлі 500 дронів-камікадзе типу FPV.

Засновник «Maži, bet stiprūs» Раймундас Алекнавічюс:

Війна в Україні увійде у світову воєнну історію як війна постійно еволюціонуючих технологій дронів. Поряд з бойовими Bayraktar,

комерційними ДП та різними безпілотниками з нерухомим крилом, у війні України та Росії наразі все більшого значення набувають дрони-камікадзе типу FPV.

За його словами, започаткована акція особливо важлива з урахуванням того, що «Росія нещодавно закупила тисячі безпілотників, які завдають величезної шкоди захисникам України».

У ході акції підтримки України «Пісні дронів» планують зібрати 300 тис. євро, на які закупили 500 одиниць безпілотних дронів-камікадзе TORO типу FPV. Вони розроблені українськими та литовськими експертами та вважаються одними із найкращих дронів-камікадзе у своєму класі.

«Рій із 500 дронів, переданий Литвою з нагоди Дня Незалежності України, буде найкращим подарунком, який ми зараз їй можемо зробити», - підсумував ініціатор акції.

FPV-дрони, First Person View («вид від першої особи») - це безпілотники із функцією передачі відео в реальному часі з камери на самому БПЛА.

Фінське місто скасувало дозвіл консульству РФ на безкоштовну дачу ([Укрінформ](#)).

Мер фінського міста Турку Мінна Арве скасувала право генконсульства Росії на безкоштовну експлуатацію літнього котеджу на острові Какскерта.

За словами Арве, лист про розірвання договору про використання дачі буде надіслано росіянам негайно.

Досі місто Турку оплачувало орендну плату котеджу, що становила близько 10 000 євро на рік.

За даними фінської газети Helsingin Sanomat, співробітники російського консульства користувалися ним безкоштовно протягом десятиліть.

Експертні оцінки

(Фокус)

Військовий експерт Олександр Коваленко:

Починає промальовуватись мета російських ударів по Одесі. Зрозуміло, цей терор пов'язаний із розривом «Зернової угоди», але в чому суть ударів по місту, яке було основним зерновим хабом? Суть проста – відновлення зернового діалогу, але на умовах Росії.

Причому не просто на умовах Росії, а за безпосереднього прямого контакту Києва та Москви. Адже "Зернова угода", як така, полягала між Україною, Туреччиною та ООН. У цьому трикутнику місця Росії не було. Так, вона там теж щось підписувала з ООН і Туреччиною, але юридично російський статус в угоді був номінальним.

Тепер же Росія хоче іншого статусу в цій угоді і намагається домогтися її ув'язнення єдиним їй відомим методом – терором. Але й це насправді ще не кінцева мета терористів.

По суті, якщо Росії вдасться примусити Україну піти на таку угоду, через двосторонній контакт, нехай і за участю ООН і Туреччини, для Москви це стане першим кроком у спробі примусити Київ до діалогу про «перемир'я», так критично необхідного російським окупаційним військам.

Тобто багатоходівка Кремля гранично зрозуміла – через терор змусити Україну піти на першу, здавалося б, не стільки критично важливу угоду, а через неї, примусити до того, якої окупанти домагаються з 2022 року, щоб у період паузи відновити та накопичити сили.

Безперечно, ні на які переговори з окупантами не можна йти. Вони слабшають і відчувають це, пауза їм критично потрібна і не маючи змоги змусити світ безпосередньо, вони шукають обхідні шляхи. Але ці обхідні шляхи і терор лише підкреслюють плачевність і конвульсивність становища терористів.

(Укрінформ)

Колишній спеціальний радник Головнокомандуючого Збройними Силами України генерала Валерія Залужного, президент Американського університету Київ Ден Райс:

(...). Ми у США, на щастя, ніколи не планували вести велику війну, передусім із використанням високопотужних осколково-фугасних снарядів, тому в нас їх було не так вже й багато. А наразі ця війна настільки затягнулася, що у нас почали закінчуватися... снаряди нижчої потужності. І це вплинуло на політиків і змусило їх погодитися з нашим аргументом: якщо у нас закінчатся фугасні снаряди і ми не дамо DPICM (вдосконалені звичайні боєприпаси подвійного призначення), то Україна залишиться без

артилерійських боєприпасів, і їй кінець. Це змусило політиків сказати "так" касетним боєприпасам. І слава Богу, що ми не виготовили свого часу надто багато фугасних боєприпасів у минулому, інакше зараз ми б застрягли на їхньому подальшому використанні сьогодні!

Голова Комітету в закордонних справах Палати представників Конгресу США Джон Маккол дуже допоміг, коли ще у березні направив листа нашому Президенту. Найбільша зміна, перелом, на мою думку, відбулася, коли генерал Девід Петреус приїхав до Києва і виступив перед студентами Американського університету Київ (де я був призначений президентом 1 березня цього року).

Генерал Петреус – один з найповажніших наших генералів, він командував двома війнами й очолював ЦРУ. Під час лекції він розповідав про необхідність касетних боєприпасів для України (а у нас ще й велася відеотрансляція), і репортажі допомогли переконати людей та залучитися підтримкою політиків середньої ланки у США. Таким чином, невдовзі після його виступу рішення про касетні боєприпаси було схвалено обома партіями і Президентом.

Бути частиною цього процесу – цінний життєвий досвід, і я сподіваюся, що наша справа допоможе Україні. Зрозуміло, що я бажав би, щоби це сталося на рік раніше, але, тим не менш, я радий, що ми схвалили це рішення.

(...). У 2008 році в Осло зібралася група доброзичливих, але наївних лідерів країн, які ніколи не воювали. Хто зна, може вони навіть були залучені до якоїсь російської операції? Існує навіть такий термін, це не я його придумав, «корисні ідіоти»... Їх «аргументація» була переконливою і пристрасною – касетні боєприпаси можуть вбивати дітей і жінок ще довго після закінчення війни. Кому це потрібно? Це ж жахливо! То ж ці тези змогли забезпечити підтримку багатьох лідерів, що не є військовими, не є професіоналами у цій сфері, здебільшого з далеких від Росії країн.

Про що не сказала тоді Росія, так це про те, що без касетних боєприпасів більшість країн була б завойована Росією, і вони були б не лише завойовані, але й мали б по всій своїй території нерозірвані звичайні боєприпаси протягом наступних 100 років... вбиваючи невинних жінок і дітей. Саме тому країни, які межують з Росією – агресором, якого всі на той час боялися, через якого й був створений оборонний блок під назвою НАТО, не підписали цю безглузду конвенцію. До цих країн відносяться Фінляндія, Естонія, Латвія, Польща, Україна, а також Сполучені Штати. Розуміючи, що зброєю №1, за стандартами Заходу, проти російської агресії завжди були артилерійські касетні боєприпаси. І Конвенція про касетні боєприпаси забирає можливість використовувати цю зброю для захисту України, Польщі, Естонії чи Фінляндії. І чому Беліз, Фіджі, Сент-Кітс, Філіппіни, чи, скажімо, Ісландія мають вирішувати, якою саме зброєю Європа має захищатись від російського вторгнення?

Отже, нарешті ми відправляємо касетні боєприпаси, які мали б відправити ще роки тому, щоб запобігти російському вторгненню, не кажучи вже про захист від нього. Майте на увазі, що Китай і Північна Корея спостерігатимуть за тим, наскільки ефективною є DPICM. І це вже відбувається. На мою думку, вони у 50 разів більш ефективні, ніж бризантні вибухові речовини. І це, на мою думку, змінює правила гри.

А саме те, що росіяни без розбору скидають касетні боєприпаси на міста з цивільним населенням, має бути зафіксованим воєнним злочином. І вони мають бути притягнуті до відповідальності, і таких випадків тисячі. Використання США чи Україною високоточних артилерійських касетних боєприпасів проти затверджених ворожих цілей, з наведенням "очима" безпілотників на цілі, не є військовим злочином. Це шлях до перемоги України.

Касетні боєприпаси завжди були складовою планової оборонної концепції США і НАТО проти чисельно переважаючої артилерії (чи то російського, чи то китайського, чи то північнокорейського потенційного супротивника – бо всі вони мають доктрини з переважаючими силами артилерії). Якби США воювали з російською армією, я на 100% упевнений, що ми б негайно застосували касетні боєприпаси. Це легальна зброя в нашому арсеналі. Це морально допустима зброя. Вона не суперечить Женевській конвенції. Наказ на застосування касетних боєприпасів делегується бойовому командирю, як правило, генералу з трьома або чотирма зірками, відповідно до інструкцій, розроблених нещодавно, у березні 2022 року. Такою була б наша політика і наша доктрина, якби американські солдати воювали безпосередньо з росіянами. Чому для українських солдатів, які воюють з російськими окупаційними військами, мало б бути по-іншому? Це було моїм занепокоєнням і позицією весь цей час: не повинно бути жодної різниці! Українські солдати заслуговують на можливість використовувати касетні боєприпаси DPICM. І я радий, що ми їх отримали – з нетерпінням чекаю на них, коли наші українські великі гармати заревуть з DPICM!

(...). Дві основні артилерійські платформи, що постачаються в Україну з літа минулого року, – це 155-мм гаубиці (американські, французькі, німецькі та інші) і пускові установки HIMARS M140/M270. Обидва типи відстрілюють звичайні снаряди/ракети, і також працюють із касетними боєприпасами. 155-мм гаубиці працюють із касетними артилерійськими снарядами з 88 суббоєприпасами з дальністю пострілу 25 км. Реактивні системи залпового вогню здатні відстрілювати 518 суббоєприпасів на 45 км (M26A1). І ось жодна з цих систем з минулого літа не була забезпечена найбільш ефективними – касетними – боєприпасами.

Якби обидві системи були забезпечені касетними боєприпасами з самого початку, я вважаю, що війна вже була б виграна. Настільки вони потужні.

(...). На мою думку, головна мета Путіна – навіть не завоювати Україну. Його метою є фрагментація підтримки НАТО. Останній саміт у Рамштайні показав, що йому не вдається досягти того, що він намагається зробити. НАТО сильне як ніколи.

Також значна частина нещодавньої зустрічі в Рамштайні була присвячена питанню розмінування. На жаль, не існує жодного англійського чи українського слова, яке б повністю описало величезну проблему, що існує – не лише для України, а й для всього світу. Росія навмисно знищує найбільш родючі землі у світі. А старі методи ручного розмінування не спрацюють на 2,5 мільйона гектарів.

Протягом наступного року ми побачимо еволюцію накопичених за останнє сторіччя рішень у сфері розробки, розгортання та застосування засобів очищення великих територій від вибухівки, а також маркування безпечних земель та водних територій (що рівнозначно важливо). Ми побачимо технології, яких ще не бачив світ, у великому обсязі.

Взагалі, дві мої найбільші пристрасті в цій війні – це отримання Україною касетних боєприпасів і масована міжнародна підтримка зусиль із розмінування. Вони можуть здаватися діаметрально протилежними ідеями. Одна – про боєприпаси, що не вибухнули, а інша – про їхнє знешкодження. Багато хто виступає проти касетних боєприпасів саме через нерозірвані боєприпаси. Але ці проблеми взаємопов'язані. Третина території України має величезну проблему з виявленням боєприпасів, що не вибухнули. 100% провини за це лежить на росіянах. Ми не можемо очистити територію від росіян без касетних боєприпасів. Як очистимо, аж тоді ми зможемо розмінувати. Але для Збройних Сил України, які ведуть наступ, необхідно не тільки використовувати касетні боєприпаси, щоб очистити територію від росіян, але й одночасно проводити розмінування, щоб очистити територію для підрозділів підкріплення.

(...). Я солдат, а це переважно сухопутна війна. Із сучасними БПЛА, засобами радіоелектронної боротьби, високоточними зенітно-ракетними комплексами – я не вважаю, що F-16 можуть «змінити правила гри». Безумовно, їх «добре мати», але не «необхідно мати». Я б зробив більший акцент на артилерії. Тепер, коли ми отримуємо касетні боєприпаси для 155-мм гаубиць, наступним кроком має бути отримання касетних боєприпасів для пускових установок HIMARS і M270. Зі збільшеною дальністю стрільби і з 518 суббоєприпасами проти 88 суббоєприпасів – вони стають основною стратегічною зброєю проти російських батальйонів на передовій.

Нам потрібні дрони, штучний інтелект, промисловість, урядові й неурядові організації, які об'єднуються в небачених раніше масштабах.

Росія випустила щонайменше 30 мільйонів снарядів, 20% з яких не розірвалися. Вся земля, на якій вони лежать, забруднена.

І дехто на Заході вважає безвідповідальним звільняти землю, стріляючи невеликою кількістю касетних боєприпасів, які мають 3% ймовірності збою.

Моральна дилема полягає в тому, що Конвенція про касетні боєприпаси не розуміє ані сутності боєприпасів, ані математики.

Нам потрібно звільнити окуповані землі. Для цього потрібні касетні боєприпаси. Крапка.

(...). Моя перша думка: "Кого хвилює, що думає Путін?" А відповідь тут проста: треба вбивати або захоплювати в полон кожного загарбника, аж поки Україна не відновить кордони 1991 року. Інакше, за що воюють українські війська? Якщо якийсь політик на Заході надмірно стурбований тим, що робитиме Путін, якщо він програє війну, яку сам же й розпочав, то цьому політику потрібно переглянути рід своїх занять. Справжніх лідерів не має залякати агресор із ядерною зброєю. Інакше майбутнє визначене: гноблення. Захід був надмірно стурбований реакцією Путіна на кожне рішення і турбувався про «ескалацію». І зрозуміло, хто тут агресор. А всі агресори повинні боятися, що реакція Заходу буде надзвичайно потужною, допоки загарбник не буде вигнаний.

[\(Громадське радіо\)](#)

Видання Mehr, з посиланням на заяву міністра енергетики Ірану, повідомило, що Росія та Іран планують обмін електричною енергією за посередництва Азербайджану.

Директор енергетичних програм Центру Разумкова Володимир Омельченко:

Цей проєкт не новий, він розглядався ще у сімдесяті роки минулого століття, коли планувалось експортувати до Ірану електроенергію з Радянського Союзу.

З 2018 року цей проєкт почав відроджуватись. Були укладені відповідні угоди між Азербайджаном, Росією та Іраном щодо створення енергетичного коридору. Цей енергетичний коридор доповнює інший транспортний коридор з Росії, через Азербайджан, Іран, до інших країн Близького Сходу, в тому числі до Туреччини.

Була обрана консалтингова компанія, яка розробляла техніко-економічне обґрунтування цього проєкту. Сьогодні він потроху розвивається.

Важко сказати, на якій стадії проєкт знаходиться, але зрозуміла його мета. По-перше, підтримати основний транспортний коридор з Росії до Ірану та інших країн Близького Сходу. По-друге, підтримати енергетичну галузь Ірану, яка має певні проблеми через добову нерівномірність енергоспоживання Ірану й сезонні коливання.

Цей енергетичний міст вигідний для Азербайджану, як для країни, що може заробляти на транзиті електричної енергії. Тобто цей проєкт важливий для Росії не так з економічної точки зору, як з політичної.

Росія за допомогою електроенергії може розраховуватися за підсанкційні товари з Ірану, уникаючи переведень коштів через банківські

системи. Електроенергія Ірану також потрібна для функціонування заводів з виготовлення дронів.

Таке співробітництво Ірану й Росії підкреслює, що між цими країнами, на жаль, поглиблюється зв'язок, і це не на користь Україні. Крім того, до цього проєкту підключений Азербайджан, а в перспективі очікується, що до проєкту буде підключена Вірменія, але важко сказати, чи це відбудеться, чи ні.

Якщо говорити про перспективи, то Росія розраховує, що ця лінія електропередач може піти й на Іран, й на Сирію. Це масштабний проєкт, невідомо, чи він реалізується, але такі плани дійсно існують.

Але в останні тижні відносини між Іраном та Росією загострились.

Це насамперед через те, що РФ разом з Китаєм стала на бік ОАЕ щодо спірних островів у Перській затоці, на які претендує Іран.

Це серйозний політичний конфлікт між Іраном та Росією, який може вплинути на реалізацію їх спільного енергетичного проєкту.

(...). Проблема енергетичної системи України сьогодні — дефіцит енергетичних потужностей, адже значна частина цих потужностей знаходиться в зоні окупації. Це, в першу чергу, стосується ЗАЕС. Також частина енергетичних потужностей пошкоджена — не тільки про об'єкти генерації, а й про системи енергопередач, насамперед підстанції.

Але, не зважаючи на всі складнощі, ідуть достатньо продуктивні ремонтні роботи на всіх підприємствах енергетичної галузі. Наші міжнародні партнери постачають як обладнання, так і фінансові ресурси.

Проте, на мій погляд, сьогодні, все ж таки, головною проблемою для підвищення надійності роботи енергетичної системи й нормального проходження опалювального сезону залишається фінансова нестійкість наших підприємств.

На мій погляд, майже всі енергетичні підприємства України працюють з великими збитками. Модель ринку електроенергії, яка сьогодні існує, далека від досконалості. Вона, замість того, щоб продукувати ефективність і фінансову стійкість, продукує збитки. А з великими збитками дуже важко забезпечити надійність енергетичної системи й проходження осінньо-зимового періоду.

Але останнім часом були зроблені певні кроки з відновлення фінансової стійкості енергетичної системи. Насамперед це стосується наближення до ринкового рівня оплати населення за електричну енергію, а також підвищення рівня прайскепів для промисловості.

Ці заходи можуть спричинити додаткове надходження фінансів й покращити можливості проведення ремонтних робіт, закупівлі палива, підготовки до осінньо-зимової кампанії.

При оцінці того, як пройде наступна осінньо-зимова кампанія, багато експертів панікують і кажуть, що будуть блекауті. Але я вважаю, що це не так.

З великою ймовірністю, якщо буде нормально працювати модель ринку електричної енергії та буде достатньо фінансових ресурсів, то з великою ймовірністю наша енергетична система спрацює набагато краще, ніж торік.

(Європейська правда)

Голова комітету Сейму Литви у закордонних справах Жигімантас Павільоніс:

Почну з того, що відбувалося рік тому, коли ми лобіювали для України кандидатський статус у Європейському Союзі.

Ми вже тоді говорили колегам у Європі: «Давайте не тільки про ЄС, а й про членство України в НАТО». Тоді відповідь була: «Ні, навіть не починай!». Але робота над рішенням про кандидатство привела до психологічного перелому в головах і серцях європейських політиків – навіть тих, хто не завжди був за Україну.

А Вашингтон тоді залишився осторонь, адже він не в Євросоюзі й не був причетний до того процесу – тому в США зрушення не сталося.

Що ж, з грудня минулого року ми почали їздити до Вашингтона, зокрема з українськими політиками, з Олександром Мережком. Ми також збирали офіційну підтримку парламентів країн-членів НАТО, і 26 парламентів підтримали те, що Україну треба запросити до членства. Не було тільки офіційної підтримки парламентів Угорщини, Туреччини, Греції, Іспанії – і США.

Точніше, половина Конгресу в мене була. Республіканці виступили за, але підтримку демократів отримати так і не вдалося.

І це вже тоді сигналізувало: щось погано у Вашингтоні.

А потім Байден, ще не доїхавши до Вільнюса, сказав те, що, по суті, говорив Путін у своїй мюнхенській промові у 2007 році: мовляв, "не можна розширювати НАТО, тому що війна". Але ж це російська брехня і пропаганда! Путін так вам сказав, і ви повірили.

Чому в Литві зараз немає російських танків і російських солдатів? Саме тому, що Альянс розширився на балтійські країни. Хоча Росія перед нашим вступом таку саму брехню говорила – що буде війна, якщо це станеться. Але президент Буш не повірив, і 21 рік тому Литва та інші країни Балтії отримали запрошення до НАТО.

Але якби тоді Альянс не знайшов сміливості прийняти те рішення, сьогодні ми були б окуповані.

Загалом після Вільнюса вже очевидно, що наша найбільша проблема в питанні вступу України до НАТО – не Франція чи Німеччина, а нинішня адміністрація США.

Але не впадайте у відчай.

У вас це тільки перший саміт після того, як ви подали в НАТО заявку про вступ. До того ж саміт вирішив, що Україні не треба проходити План дій

щодо членства (ПДЧ) – а отже, у вас є квиток на той самий швидкісний поїзд, яким їхали Фінляндія, Швеція.

(...). Де-факто ви вже більший член НАТО, ніж ми, тому що у вас усього є більше. У вас сильна армія, ППО, танки.

Так, є також питання демократичного контролю, системних реформ, усілякі більш бюрократичні справи.

Але ж ми, коли живемо на межі екзистенції, існування нації, і без того готові до реформ. Ми постійно реформуємося. Тож і вам зараз треба аплодувати тому, що НАТО і ЄС контролюють ваші реформи. Без цього – застій! Тож радійте, що ви маєте програми, які роблять вас ще кращими.

Нам, щоб вижити на кордоні (між Європою і Росією. – ЄП), недостатньо бути нормальними, звичайними. Ми повинні бути ідеальними!

І все те, що робить НАТО для вашої підготовки – це дуже добре. За однієї умови – що ви станете членом нашої сім'ї.

(...). Я не можу сказати, що Німеччина не хоче (вступу України до НАТО, – ред.).

Чотири головні німецькі партії – за. Голова комітету Бундестагу із закордонних справ Міхаель Рот воює за ваше членство в НАТО – пише листи, статті. Але ж це соціал-демократ, член партії Шольца! ХДС/ХСС, ліберали і зелені – також за вас. Німецьке МЗС теж із вами.

На жаль, є проблеми у відомстві канцлера Олафа Шольца, але вони зникнуть у той момент, коли ми переконаємо Вашингтон.

Шольц дивиться на Вашингтон, його політика спрямована на США.

І тут що ще важливо: Німеччина на саміті сказала, що її оборонний бюджет буде 2% ВВП. Враховуючи розмір економіки Німеччини, це зробить її військовий бюджет третім за розміром у світі. Уявляєте, стільки це означає "Леопардів" і всього іншого? Тож у Вільнюсі почала народжуватися нова військова сила.

А ви напевно знаєте: німці довго збираються, але якщо вже наважуються, то потяг їде з такою швидкістю і силою, що його не зупинити.

(...). Знаєте, чому Байден не підтримав запрошення України до НАТО? Чому він так заявляє те, що ми від нього чуємо? Чому він нагадує перші роки Обама, коли той проводив «перезавантаження» у відносинах із Росією?

Нині особливу вагу має Джейк Салліван, який саме тоді, в період Reset, працював на Обаму.

Крім того, наближаються вибори, а американські політики перед виборами завжди починають шукати голоси у крайньому лівому і крайньому правому секторах. Для нас це погано, наша опора – центр. А з радикалами працює Росія – з її допомогою крайні праві та ліві зливаються в одну теплу радикальну фашистську сім'ю.

Що ж, це означає, що Україна також змушена працювати і з цими секторами політики. Вам треба битися за підтримку кожного кандидата (на виборах президента і в Конгрес. – ЄП), кожного сенатора. Тут важливо, що

більшість американських think tank, мозкових центрів, уже на вашому боці. Тож треба працювати з ними, щоб вони показували американським виборцям, що аргументи проти України в НАТО – це російська брехня і пропаганда.

Ви маєте почати кампанію у Вашингтоні за ваше членство. Ваше посольство має стати центром війни за ваше членство.

І запам'ятайте, якщо ви при цьому будете тільки "фліртувати", підлещуватися до Байдена, то і на Вашингтонському саміті 2024 року нічого не доб'єтеся.

У США поважають правду, аргументи, і поважають жорсткість, лють. І нерідко ухвалюють рішення серцем.

(...). Я теж був такий лютий (як Зеленський під час саміту у Вільнюсі, – ред.) у 2010 році, коли приїхав до Вашингтона послом Литви в США.

Обама тоді любив Путіна, мріяв змінити Росію, відкрити ринки, дати Росії технології, не розуміючи, що Путін – це злодій, собака і криміналітет.

Тоді я теж казав правду, і мене за це дуже не любили. Були моменти, коли мене, посла, просили вийти з Держдепу. Але я не зупинявся і був для них чорною вівцею, посилав їх так, як ви шлете російській корабель. Але потім, коли Росія взяла Крим, мене покликала на зустріч Вікторія Нуланд і попросила вибачення, визнавши, що я завжди казав правду.

Тож не бійтеся своєї жорсткості.

Якби Зеленський був американцем і пішов там на вибори – він би переміг. Його зараз підтримують 70-80% американців.

Зеленський – це ваша сила, яку потрібно використовувати.

Тож їдьте в Америку, навіть коли у вас немає підтвердженої зустрічі з Байденом. Їдьте на великі конференції, йдіть до бізнесменів, до наших громад – польської, єврейської, литовської.

Не намагайтеся грати тільки з Байденом. Йдіть до Трампа, до всіх кандидатів у президенти!

Тому що вам наплювати, хто переможе на виборах в Америці. Вам важливо, щоб він був за Україну, за ваше запрошення в НАТО і ваше членство. Грайте так само цинічно, як вони. А в Америці політичні бої жорсткі, як ніде більше!

Вам треба, щоб Україна була головним питанням політичної боротьби. Як у Канаді, де партії змагаються, хто з них більше любить Україну. І ваше посольство має стати центром цієї роботи.

(...). Так, у Вільнюсі у відповідь на вашу жорсткість був удар – ну й нічого. Американці поважають того, хто встає після удару і йде – як ви.

Насправді війна не зупиниться, навіть коли ви візьмете Крим. Війна не зупиниться, коли ви відвоюєте свої території.

Росія вас ненавидить і буде ненавидіти вічно, тож війна триватиме до того моменту, поки Путін і його пригожини не усвідомлять: гра не варта свічок.

Це розуміння їм може дати тільки Захід. Західні політики повинні показати: «Товариші росіяни, ви вже догралися на півночі до того, що фіни і шведи вступили в НАТО, і тепер наша стратегія – членство України. Чи ви думаєте залякати нас ядерною зброєю? Та якщо ви хоч одну кнопку натиснете, від вас не залишиться нічого, тому що у нас є плани і на цей випадок».

Мізки Вашингтона вже на вашому боці. Аналітичні центри з вами. І вам разом із ними треба їхати в Америку і публічно знищувати аргументи противників вашого членства.

Зеленський це робить дуже добре. Я взагалі вважаю, що Зеленський – це Черчилль нашого часу. А Черчилль свого часу сказав: «Американці завжди знаходять єдине правильне рішення – після того, як перепробують усі інші».

Є ще одне, більш специфічне прислів'я: «У Вашингтоні вже сказано все, але ще не всіма». Річ у тім, що у Вашингтоні є всі можливі думки, і всі стежать за популярністю. І так само вони оцінюють ситуацію в НАТО. Там дивляться: «Ага, вже 80 відсотків за НАТО, але це Литва, нічого... Ого, дивіться, Макрон уже теж за... І Британія... І Канада... Ой-ой-ой, вже й у Берліні говорять за Україну...»

І нам треба, щоб усі ці голоси було чути у Вашингтоні. Щоб вони зрозуміли, що залишаються останніми. Що вибір простий: або вони за Україну, або за Росію.

Зрозумійте, Байден зараз може виграти вибори тільки з українським голосом. Якщо він не зробить цього на Вашингтонському саміті НАТО – то він програє, і демократи програють вибори.

А вам що? А вам по барабану, аби тільки він ставив на Україну. Адже якщо він не поставить – то республіканці поставлять. І можна буде сказати з певністю 100%, що мільйони литовців, поляків, українців, євреїв голосуватимуть на виборах не за президента Байдена.

А йому ці наші голоси дуже потрібні. А якщо його запідозрять у грі з Росією, то його зовсім викреслять з історії.

(...). Та нас (Литву, – ред) теж ніхто не хотів – ні в Євросоюзі, ні в НАТО. Росія тоді яку тільки брехню не котила на нас! Казала, "якщо Литва стане членом НАТО, це ізолює Калінінград" – і теж погрожувала ядерною війною. Нас теж не хотів Берлін, теж не хотів Вашингтон. Ми все подолали.

Те, що ви сьогодні у Вільнюсі отримали обіцянку стати членом НАТО без ПДЧ – це ви вже половину барикад знесли, половину тих бетонних брил, які зачиняли двері до НАТО, що їх на словах вам відчинили на саміті в Бухаресті.

Залишається тільки увійти і взяти запрошення. Тож Україна обов'язково буде членом НАТО.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №432/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

ТКАЧУКА Романа Валерійовича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

СТЕПЧУКА Василя Миколайовича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ГАДАЧА Віталія Миколайовича — майора

ДОВГЕНКА Сергія Віталійовича (помертньо) — лейтенанта

СНІСАРЕНКА Максима Олеговича (помертньо) — молодшого лейтенанта

СТЕЦЮКА Ігоря Олеговича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” I ступеня

ЛАСКАРЖЕВСЬКОГО Василя Ігоровича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЗБУДОВСЬКОГО Василя Леонідовича (помертньо) — солдата

ОДНОВОЛА Євгенія Анатолійовича — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АВРУНОВА Дмитра Васильовича (помертньо) — старшого солдата

АДРОВА Антона Миколайовича — молодшого сержанта

АЛЕКСЄЄВА Олександра Михайловича — старшого солдата

АНТОНЮКА Михайла Борисовича — старшого лейтенанта

БАБІЄВСЬКОГО Олексія Вікторовича (помертньо) — старшого солдата

БАБІЙЧУКА Дмитра Петровича — штаб-сержанта

БАНДУРУ Олександра Івановича (помертньо) — солдата

БЕКЕРУКА Василя Володимировича (помертньо) — сержанта

БЕРКАНЯ Віктора Володимировича — штаб-сержанта

БОГУЦЬКОГО Володимира Миколайовича (помертньо) — солдата

БОЙЧУКА Олександра Петровича — старшого солдата

БОНДАРЕНКА Іллю Сергійовича — молодшого сержанта

ВАКАЛЮКА Сергія Васильовича (помертньо) — солдата

ВЛАДА Юрія Юрійовича — солдата

ВОВЧЕНКА Вячеслава Борисовича — штаб-сержанта

ВОЛОХА Руслана Олександровича (помертньо) — старшого солдата

ВОЛОШИНА Олександра Андрійовича (помертньо) — солдата

ГАЛИША Романа Миколайовича (помертньо) — солдата

ГЛАДУША Сергія Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ГНАТЮКА Олександра Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта
ГОРЩИНСЬКОГО Дмитра Миколайовича — лейтенанта
ГРИБА Андрія Григоровича (помертно) — солдата
ГРИГОР'ЄВА Ігоря Івановича (помертно) — старшого солдата
ГРУБОГО Владислава Миколайовича — головного сержанта
ГУНЬКА Вадима Васильовича (помертно) — солдата
ДЕМЧЕНКА Петра Васильовича (помертно) — солдата
ДІДЕНКА Костянтина Миколайовича (помертно) — солдата
ДМИТРУКА Андрія Анатолійовича (помертно) — солдата
ДОВМАТА Юрія Михайловича (помертно) — старшого сержанта
ДОЛЬНИКОВА Олександра Олександровича — солдата
ДОРОШЕНКА Ігоря Володимировича (помертно) — солдата
ДОРОШЕНКА Олексія Михайловича (помертно) — солдата
ДУМ'ЯКА Володимира Михайловича — солдата
ЕРСТЕНЮКА Юрія Андрійовича — старшого солдата
ЄРОШЕНКА Володимира Миколайовича (помертно) — сержанта
ЗЕНЦА Вячеслава Борисовича (помертно) — солдата
ЗОЛОТОРУЧКА Юрія Михайловича — молодшого сержанта
ЩУНА Руслана Миколайовича — старшого сержанта
КАКАЛЮКА Володимира Івановича (помертно) — штаб-сержанта
КАРАЛЮСА Івана Ігоровича — молодшого сержанта
КІРЧИКА Максима Володимировича (помертно) — солдата
КОБЗАРЯ Андрія Миколайовича — молодшого сержанта
КОВАЛЕНКОВА Юрія Васильовича (помертно) — старшого солдата
КОЖЕВНІКОВА Максима Миколайовича (помертно) — солдата
КОЗЕНКА Вадима Івановича (помертно) — солдата
КОМАРОВА Антона Володимировича (помертно) — солдата
КОРНІЄНКА Анатолія Анатолійовича (помертно) — солдата
КОСУХІНА Максима Анатолійовича (помертно) — солдата
КУТУЄВА Анатолія Агзамовича — сержанта
ЛЕВЧУКА Дмитра Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
ЛИТВИНЕНКА Олега Валерійовича (помертно) — солдата
ЛІВАКА Миколу Леонтійовича (помертно) — солдата
ЛУЧЕЧКА Ігоря Теодоровича (помертно) — солдата
ЛУЧКУ Віталія Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта
МАКСИМОВА Петра Валерійовича (помертно) — солдата
МАРКЕВИЧА Віктора Михайловича (помертно) — солдата
МАЦЮКА Івана Васильовича (помертно) — сержанта
МЕЛЬНИКА Дмитра Валентиновича — солдата
МИХАЛЬЧУКА Андрія Григоровича (помертно) — солдата
МИХАЛЬЧУКА Михайла Михайловича (помертно) — солдата
МУДРЯКА Максима Володимировича (помертно) — молодшого сержанта

МУСИХІНА Євгена Володимировича — старшого солдата
НАДТОЧІЯ Романа Сергійовича — молодшого сержанта
НАКОНЕЧНОГО Сергія Сергійовича (помертньо) — штаб-сержанта
ОЛАСЮКА Миколу Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
ПАНЧЕНКА Павла Івановича (помертньо) — солдата
ПИВОВАРЧУКА Анатолія Михайловича (помертньо) — солдата
ПОЛОСЕНКА Олега Миколайовича — сержанта
ПРОКОПЦЯ Віталія Івановича (помертньо) — солдата
ПРОЦЬКОГО Андрія Віталійовича — майора
РИБАЛКІНА Олександра Вячеславовича (помертньо) — молодшого сержанта
САВИЦЬКОГО Дмитра Володимировича (помертньо) — солдата
СЕМЕНЮКА Тараса Володимировича (помертньо) — молодшого сержанта
СЕРГАЧОВА Романа Ігоровича — старшого солдата
СЕРДЮКА Олександра Івановича (помертньо) — старшого сержанта
СИДОРУКА Олександра Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
СИРОТЮКА Олександра Петровича (помертньо) — солдата
СТЕФАНОВСЬКОГО Олександра Богдановича (помертньо) — солдата
СТРЕЛЬНИКОВА Миколу Михайловича — молодшого сержанта
СУБОТІНА Дмитра Борисовича — солдата
СУХОГО Віталія Андрійовича (помертньо) — солдата
ТЕРТИШНОГО Владислава Юрійовича (помертньо) — солдата
ТУЛАЙДАНА Віталія Руслановича — старшого сержанта
ТУНІКА Василя Леонідовича (помертньо) — солдата
ФЕДЧУКА Павла Петровича (помертньо) — старшого солдата
ФЕДЬКА Владислава Олександровича (помертньо) — молодшого сержанта
ХІЛІНСЬКОГО Владислава Вячеславовича — старшого солдата
ЦЮЛЮПУ Романа Степановича — солдата
ЧИЖИКА Дмитра Всеволодовича (помертньо) — сержанта
ШАБАТА Михайла Васильовича — солдата
ШИМКІВА Дмитра Володимировича — молодшого сержанта
ЩЕРБАНЮКА Дениса Петровича — молодшого сержанта
ЮДІНЦЕВА Олександра Сергійовича — штаб-сержанта
ЮР'ЄВА Миколу Петровича — солдата
ЮХИМЧУКА Олександра Васильовича (помертньо) — старшого солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ВАСИЛЕЦЬКОГО Володимира Анатолійовича — молодшого сержанта
ВОЛОШИНА Олексія Володимировича — солдата
ГОРОЖИНА Данила Олександровича — солдата
ГРЕЧАНЮКА Андрія Юрійовича — майора
ДІДЕНКА Дмитра Володимировича — молодшого сержанта
ДОЛНЕРА Владислава Юрійовича — солдата
ДРАГАНА Олександра Ігоровича — молодшого сержанта

ДРАЧЕНКА Дмитра Олеговича — молодшого сержанта
ЗАЙЧКА Віктора Олександровича — старшого лейтенанта
ЗИБИНА Артема Ігоровича — солдата
ЗУБАХУ Анатолія Григоровича — майора
КАХНІАШВІЛІ Вахтанга Важовича — солдата
КОЗЛОВУ Вікторію Олександрівну — молодшого сержанта
ЛАЗАРЕВА Олександра Олександровича — молодшого сержанта
ЛАПІНА Григорія Миколайовича — молодшого сержанта
ЛЕСІВА Володимира Михайловича — солдата
МЕЛЬНИКА Євгенія Володимировича — солдата
НЕСТЕРЕНКА Віталія Олександровича — солдата
ОГНИВОГО Костянтина Володимировича — молодшого сержанта
ОРЛОВСЬКОГО Олександра Миколайовича — майора медичної служби
ОСТРИКОВА Михайла Валентиновича — молодшого сержанта
ПАНКРАТОВА Івана Петровича — солдата
ПАРЦИК'ЯНА Владислава Вартановича — старшого солдата
ПЕТЯКА Михайла Михайловича — старшого солдата
ПІДГОРНОГО Олександра Михайловича — старшого лейтенанта
ПОКОТИЛЬСЬКОГО Олександра Валерійовича — молодшого сержанта
ПОРОХНЮКА Олексія Володимировича — старшого лейтенанта
РОМАНЮКА Василя Ігоровича — старшого солдата
РОМАСЯ Віталія Олександровича — молодшого сержанта
СЛОБОДЯНЮКА Назара Володимировича — молодшого сержанта
СТРОКАНЯ Євгена Владиславовича — молодшого лейтенанта
ТИМОШИНА Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
ФАЛЬКА Олександра Олександровича — молодшого сержанта
ЧЕРНИША В'ячеслава Івановича — старшого солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ГОРБУЛІЧА Дмитра Сергійовича (посмертно) — солдата
КРИВОГО Костянтина Борисовича (посмертно) — капітана
ЛОЗОВСЬКОГО Олександра Валерійовича (посмертно) — солдата
ЧЕРНІЄНКА Володимира Анатолійовича (посмертно) — солдата
ШАБЛІЯ Дениса Валентиновича (посмертно) — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
ГОЛОВАЧА Василя Миколайовича — солдата
ДУБОВСЬКОГО Ігоря Івановича — старшого сержанта
КУРИЛЯКА Валерія Григоровича — капітана медичної служби
СУПРУНОВИЧА Дениса Володимировича — сержанта
ТОКАРЧУКА Олега Володимировича — капітана медичної служби
ФУФАЛЬКА Олега Михайловича — солдата
ШУТЕНКО Вікторію Миколаївну — солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
18 липня 2023 року

Додаток 2

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №433/2023

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ЯНКОВСЬКОГО Олександра Сергійовича (помертно) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ГОМОНЮКА Євгенія Володимировича (помертно) — капітана

КОСТОМАРОВА Володимира Анатолійовича (помертно) — старшого лейтенанта

КУХАРА Богдана Дмитровича (помертно) — капітана

ОЛІЙНИКА Андрія Володимировича (помертно) — старшого лейтенанта

СОКОЛОВА Олександра Сергійовича (помертно) — майора

СОМОВА Євгена Васильовича (помертно) — лейтенанта

СТРАТАНА Сергія Івановича (помертно) — старшого лейтенанта

ЧЕРНЯКА Костянтина Володимировича (помертно) — лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БОНДАРЕНКА Дмитра Сергійовича (помертно) — солдата

ВИГРІВАЧА Дмитра Володимировича (помертно) — молодшого сержанта

ДЕНИСЮКА Олександра Юрійовича (помертно) — старшого солдата

ДРОБОТА Олександра Віталійовича (помертно) — молодшого сержанта

КУКОАРУ Юрія Юрійовича (помертно) — сержанта

ЛАПТЄВА Валерія Івановича (помертно) — молодшого сержанта

МАЛЮКА Руслана Валерійовича (помертно) — молодшого сержанта

ЧЕРНЄЯ Андрія Леонідовича (помертно) — солдата

ШКУРНОВА Дмитра Олександровича (помертно) — головного сержанта

ЯКУБЕНКА Гліба Олександровича (помертно) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АБРАМЮКА Михайла Володимировича (помертно) — солдата

АГНЯНІКОВА Юхима Володимировича (помертно) — солдата

АЛАГІРУ Руслана Сергійовича (помертно) — солдата

АЛЕКСАНДРОВА Юрія Дмитровича (помертно) — сержанта

АМБРОСОВА Бориса Анатолійовича (помертно) — солдата

АНДРОЩУКА Олега Володимировича (помертно) — сержанта

АНТИНЕСКУЛА Андрія Олександровича (помертно) — солдата

АРАПОВА Андрія Юрійовича (помертно) — солдата

АХНАЗАРОВА Олексія Вячеславовича (помертно) — солдата

БАБИЧА Віктора Миколайовича (помертно) — солдата

БАБИЧА Олексія Олександровича (помертно) — солдата
БАЛАШИНА Павла Івановича (помертно) — молодшого сержанта
БАННІКОВА Андрія Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
БАРКАРА Рустама Сергійовича (помертно) — солдата
БАРЛАДИМА Володимира Васильовича (помертно) — штаб-сержанта
БЕРЕЗОВСЬКОГО Володимира Петровича (помертно) — сержанта
БІЛОКОБИЛЬСЬКОГО Віталія Михайловича (помертно) — солдата
БІЛОУСА Олександра Сергійовича (помертно) — солдата
БОБОЛЯ Олександра Івановича (помертно) — солдата
БОГАРА Ігоря Андрійовича (помертно) — солдата
БОДНАРЮКА Сергія Васильовича (помертно) — солдата
БОДНЮ Євгенія Олександровича (помертно) — солдата
БОЙКА Андрія Анатолійовича (помертно) — солдата
БОЙКА Максима Петровича (помертно) — солдата
БОНДАРА Василя Володимировича (помертно) — солдата
БОНДАРА Ігоря Володимировича (помертно) — солдата
БОРОДІНА Віталія Борисовича (помертно) — солдата
БОРЦОВА Олексія Миколайовича (помертно) — штаб-сержанта
БУГАЄНКА Дмитра Івановича (помертно) — старшого солдата
БУРДЮГА Олександра Валерійовича (помертно) — молодшого сержанта
БУРЛАЧЕНКА Тараса Миколайовича (помертно) — старшого солдата
ВАКІВА Олега Васильовича (помертно) — старшого солдата
ВАЛЬКОВЦЯ Станіслава Сергійовича (помертно) — солдата
ВЕНГЕРА Миколу Олеговича (помертно) — солдата
ВЕРБИЦЬКОГО Антона Олександровича (помертно) — солдата
ВЕРНИГОРУ Олександра Михайловича (помертно) — штаб-сержанта
ВИШНЕВСЬКОГО Сергія Олександровича (помертно) — солдата
ВОЙТОВИЧА Романа Володимировича (помертно) — солдата
ВОРОНІНА Олександра Семеновича (помертно) — старшого солдата
ВОРОХА Миколу Миколайовича (помертно) — старшого сержанта
ГАВРИЛІВА Андрія Володимировича (помертно) — солдата
ГАВРИЛЮКА Леоніда Миколайовича (помертно) — солдата
ГАЖІЄНКА Віталія Анатолійовича (помертно) — солдата
ГАЛУНГУ Миколу Володимировича (помертно) — старшого солдата
ГАРАЩЕНКА Ігоря Валерійовича (помертно) — молодшого сержанта
ГЕРАСИМЕНКА Вадима Олеговича (помертно) — головного сержанта
ГІБАДУЛЛІНА Максима Ілліча (помертно) — солдата
ГІНКУЛА Валерія Михайловича (помертно) — солдата
ГЛАВАЦЬКОГО Сергія Георгійовича (помертно) — солдата
ГОЯ Сергія Михайловича (помертно) — солдата
ГОКОВА Валерія Івановича (помертно) — старшого солдата
ГОЛОТУ Володимира Петровича (помертно) — старшого сержанта
ГОНЧАРА Руслана Миколайовича (помертно) — солдата

ГОРБАТЮКА Олексія Івановича (помертньо) — сержанта
ГРИЦЕНКА Віталія Анатолійовича (помертньо) — матроса
ГРИШУ Миколу Миколайовича (помертньо) — солдата
ГРИЦЕНКА Романа Володимировича (помертньо) — солдата
ГУСАКА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
ГУСТІЛІНА Руслана Руслановича (помертньо) — солдата
ДАРМОГРАЯ Анатолія Михайловича (помертньо) — молодшого сержанта
ДАЩЕНКА Віталія Юрійовича (помертньо) — солдата
ДЕЙНАКА Олександра Сергійовича (помертньо) — сержанта
ДЕМКІВА Володимира Сергійовича (помертньо) — солдата
ДЕМ'ЯЧНЧУКА Романа Леонідовича (помертньо) — старшого солдата
ДЖУМАЧУКА Володимира Григоровича (помертньо) — солдата
ДЗЕНЯ Руслана Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
ДЗЮБЕНКА Андрія Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
ДОЛЬМЕНКА Тимура Сергійовича (помертньо) — солдата
ДОРОГАНЯ Сергія Йосиповича (помертньо) — солдата
ДРОЗДОВА Романа Вікторовича (помертньо) — солдата
ДУБКА Дмитра Ігоровича (помертньо) — солдата
ДУБРОВКУ Ореста Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ДЯЧУКА Миколу Віталійовича (помертньо) — солдата
ЄВЧЕНКА Володимира Володимировича (помертньо) — сержанта
ЄФІМОВА Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
ЖИДКИХ Олексія Миколайовича (помертньо) — солдата
ЖИДКОВА Сергія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ЗАБРОДУ Олексія Дмитровича (помертньо) — старшого солдата
ЗАБУНОВА Івана Сергійовича (помертньо) — солдата
ЗАВІРЮХУ Євгенія Євгенійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЗАГОРУЙКА Антона Володимировича (помертньо) — сержанта
ЗАЙЦЕВА Віктора Володимировича (помертньо) — солдата
ЗАРІЧНЮКА Олександра Дмитровича (помертньо) — солдата
ЗАХАРОВА Василя Валерійовича (помертньо) — солдата
ЗІНЧЕНКА Віталія Вікторовича (помертньо) — старшого солдата
ЗУБРИКА Ігоря Олександровича (помертньо) — солдата
ІВАНЧЕНКА Дмитра Ігоровича (помертньо) — солдата
ІЛЬЧИШИНА Степана Володимировича (помертньо) — солдата
ІСТОМІНА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
КАЗАКОВА Івана Вікторовича (помертньо) — солдата
КАЛАШНИКА Олександра Вячеславовича (помертньо) — солдата
КАЛІНЧУКА Артура Михайловича (помертньо) — солдата
КАПУСТУ Олександра Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта
КАРАСЬОВА Олександра Миколайовича (помертньо) — солдата
КАРПЛЯКА Олександра Васильовича (помертньо) — старшого солдата
КАШУ Кирила Володимировича (помертньо) — старшого сержанта

КИРИЛОВИЧА Олександра Юрійовича (помертно) — солдата
КИРИЧЕНКА Дмитра Сергійовича (помертно) — солдата
КИРКУША Івана Васильовича (помертно) — солдата
КІНКОВИЧА Ігоря Олеговича (помертно) — солдата
КЛЕЦА Романа Васильовича (помертно) — солдата
КОБЗАРА Антона Борисовича (помертно) — солдата
КОВАЛЕНКА Євгена Федоровича (помертно) — солдата
КОВАЛЕНКА Сергія Володимировича (помертно) — солдата
КОВРИГУ Ігоря Валентиновича (помертно) — сержанта
КОВТУНА Максима Володимировича (помертно) — солдата
КОГУТА Геннадія Володимировича (помертно) — старшого сержанта
КОЗАКЕВИЧА Олександра Аркадійовича (помертно) — солдата
КОКЛЕВА Василя Михайловича (помертно) — солдата
КОЛЕСНИКА Андрія Васильовича (помертно) — солдата
КОМОЛЬЦЕВА Сергія Миколайовича (помертно) — старшого солдата
КОНДРАТЮКА Олександра Володимировича (помертно) — штаб-сержанта
КОНОНЕНКА Романа Вадимовича (помертно) — солдата
КОНТЕРУКА Микола Федоровича (помертно) — штаб-сержанта
КОНЦЕДАЙЛА Сергія Миколайовича (помертно) — солдата
КОСЕНКА Віктора Вікторовича (помертно) — солдата
КОСТЮЧЕНКА Олександра Леонідовича (помертно) — старшого солдата
КОШЛАНСЬКОГО Олександра Олександровича (помертно) — солдата
КРАВЧЕНКА Микиту Олександровича (помертно) — солдата
КРАВЧУКА Євгенія Дмитровича (помертно) — солдата
КРАХМАЛЬНОГО Дмитра Володимировича (помертно) — солдата
КРИЖАНІВСЬКОГО Валентина Ігоровича (помертно) — солдата
КРИШТАЛЯ Вадима Григоровича (помертно) — солдата
КРИЩУКА Романа Івановича (помертно) — солдата
КРУША Юрія Тарасовича (помертно) — солдата
КУЛАКОВА Івана Васильовича (помертно) — солдата
КУЛИКА Андрія Леонідовича (помертно) — штаб-сержанта
КУЛЬЧИЦЬКОГО Василя Юрійовича (помертно) — солдата
КУПЦЯ Богдана Сергійовича (помертно) — солдата
КУРИЛЯКА Артема Васильовича (помертно) — солдата
КУШНЕРУКА Андрія Володимировича (помертно) — солдата
ЛАГАНОВСЬКОГО Івана Руслановича (помертно) — солдата
ЛАЗАРЧУКА Юрія Дмитровича (помертно) — сержанта
ЛАШТУ Олександра Максимовича (помертно) — головного сержанта
ЛЕВЧЕНКА Івана Олеговича (помертно) — молодшого сержанта
ЛЕВЧУКА Володимира Вікторовича (помертно) — солдата
ЛЕЛЕКА Вадима Сергійовича (помертно) — солдата
ЛИСКА Дмитра Івановича (помертно) — солдата
ЛИТВІНЕНКА Дмитра Володимировича (помертно) — старшого солдата

ЛИТВИНЮКА Сергія Васильовича (помертньо) — головного сержанта
ЛПЕЯ Віктора Леонідовича (помертньо) — солдата
ЛІТВИНОВА Андрія Івановича (помертньо) — солдата
ЛІТВИНОВА Олександра Юрійовича (помертньо) — старшого сержанта
ЛЩУКА Ігоря Анатолійовича (помертньо) — солдата
ЛОМПАСА Михайла Михайловича (помертньо) — солдата
МАЗУРА Володимира Васильовича (помертньо) — старшого сержанта
МАКАЙДУ Станіслава Олександровича (помертньо) — солдата
МАЛЬОВАНОГО Олександра Івановича (помертньо) — молодшого сержанта
МАРКОВИЧА Романа Степановича (помертньо) — солдата
МАРТИНЕНКА Володимира Івановича (помертньо) — солдата
МАРТИНЧЕНКА Валентина Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
МАТВЄЄВА Романа Миколайовича (помертньо) — солдата
МАЦЬКІВА Ростислава Ігоровича (помертньо) — солдата
МАЧУЛІНА Руслана Анатолійовича (помертньо) — солдата
МЕЛІСА Тараса Петровича (помертньо) — солдата
МЕЛЬНИКА Віталія Михайловича (помертньо) — солдата
МЕЛЬНИКА Олександра Анатолійовича (помертньо) — солдата
МЕЛЬНИКОВИЧА Романа Богдановича (помертньо) — солдата
МЕРЗЛОВА Євгена Сергійовича (помертньо) — солдата
МИКІЛЬЧЕНКА Ігоря Валерійовича (помертньо) — солдата
МИРОШНИЧЕНКА Данила Олексійовича (помертньо) — солдата
МИСИКА Даніла Володимировича (помертньо) — старшого солдата
МИХАЙЛОВА Сергія Руслановича (помертньо) — солдата
МИХАЛОЧКІНА Віталія Васильовича (помертньо) — солдата
МІТЮКОВА Олександра Анатолійовича (помертньо) — солдата
МІЩЕНКА Андрія Юрійовича (помертньо) — солдата
МОГИЛУ Віталія Івановича (помертньо) — старшого солдата
МОРАРА Максима Захаровича (помертньо) — солдата
МОРГУНА Євгенія Олександровича (помертньо) — солдата
МОРОЗА Сергія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
МУХУ Віталія Олеговича (помертньо) — солдата
НАЗАРІЯ Олександра Тарасовича (помертньо) — старшого сержанта
НЕГОДЕНКА Василя Леонтійовича (помертньо) — штаб-сержанта
НЕЧАЄВА Дмитра Олексійовича (помертньо) — солдата
НЕЩАДІМЕНКА Андрія Лукича (помертньо) — старшого солдата
НІКОЛЕНКА Дмитра Сергійовича (помертньо) — солдата
НОВІКОВА Валерія Миколайовича (помертньо) — солдата
НОСІКА Володимира Олександровича (помертньо) — солдата
ОГУРНОГО Станіслава Петровича (помертньо) — старшого сержанта
ОНИЩЕНКА Дмитра Валерійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ОПАЙЦЯ Олега Костянтиновича (помертньо) — солдата
ОЦЕНКА Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
ПАВЛЕНКА Олександра Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ПАВЛІЧЕНКА Віталія Олеговича (помертньо) — солдата
ПАЗЮКА Володимира Васильовича (помертньо) — старшого солдата
ПАЛАДІ Олександра Андрійовича (помертньо) — солдата
ПАЛЮХА Віталія Петровича (помертньо) — старшого солдата
ПАНАСЮГІНА Сергія Михайловича (помертньо) — сержанта
ПАНЬКА Романа Миколайовича (помертньо) — сержанта
ПАСТЕРНАКА Дмитра Івановича (помертньо) — старшого солдата
ПАСЮРУ Віталія Васильовича (помертньо) — солдата
ПЕТЛЬОВАНОВОГО Даниїла Григоровича (помертньо) — солдата
ПІДАНА Юрія Олександровича (помертньо) — солдата
ПІСКУНА Богдана Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ПІТОНЮ Володимира Олеговича (помертньо) — старшого солдата
ПЛУЖНИКА Володимира Валентиновича (помертньо) — старшого солдата
ПОЛОВОГО Олексія Леонідовича (помертньо) — солдата
ПОЛОЖІЯ Назара Івановича (помертньо) — солдата
ПОЛОНСЬКОГО Віктора Євгенійовича (помертньо) — солдата
ПОЛЯКОВА Сергія Олександровича (помертньо) — солдата
ПОТАКУЄВА Олега Володимировича (помертньо) — солдата
ПОТИНГУ Василя Васильовича (помертньо) — солдата
ПОХИЛУ Сергія Борисовича (помертньо) — штаб-сержанта
ПРІДЬМУ Анатолія Григоровича (помертньо) — солдата
ПРОМОВИЧА Віталія Ігоровича (помертньо) — солдата
РЕВДУ Анатолія Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
РИБАЛКА Євгена Едуардовича (помертньо) — солдата
РОГОЗЯНСЬКОГО Олега Анатолійовича (помертньо) — солдата
РОМАНЮКА Юрія Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
РОТУ Ігоря Дмитровича (помертньо) — молодшого сержанта
РОШКУ Руслана Георгійовича (помертньо) — сержанта
РУДЕНКА Михайла Михайловича (помертньо) — солдата
РЯБОШТАНА Ігоря Вікторовича (помертньо) — солдата
САВЧЕНКА Максима Віталійовича (помертньо) — молодшого сержанта
САВЧУКА Андрія Миколайовича (помертньо) — солдата
САВЧУКА Віталія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
САМСОНОВА Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
САРИЧЕВА Олександра Олександровича (помертньо) — старшого солдата
САФРОНЮКА Віталія Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
СИВАЧЕНКА Віталія Володимировича (помертньо) — солдата
СИДОРЧУКА Олексія Михайловича (помертньо) — солдата
СИРОВЕТНИКА Андрія Володимировича (помертньо) — солдата
СИРОТУ Михайла Юрійовича (помертньо) — молодшого сержанта

СИТНИКА Сергія Григоровича (помертньо) — солдата
СИЧЕВСЬКОГО Олександра Олександровича (помертньо) — солдата
СКОРИКА Олексія Миколайовича (помертньо) — солдата
СКУРТОЛА Дениса Михайловича (помертньо) — солдата
СМЕТАНКУ Дмитра Петровича (помертньо) — солдата
СМОЛЯРА Максима Олеговича (помертньо) — солдата
СНІГУРА Олександра Ярославовича (помертньо) — молодшого сержанта
СОЛОХУ Антона Юрійовича (помертньо) — солдата
СОЛЯНИКА Дмитра Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта
СТЕРХАЛЮКА Романа Ігоровича (помертньо) — солдата
СТЕЦЯ Станіслава Васильовича (помертньо) — старшого солдата
СТЯГЛЮКА Юрія Васильовича (помертньо) — солдата
СЬОМКУ Дениса Сергійовича (помертньо) — солдата
ТАКУНА Дмитра Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
ТЕБЯКІНА Анатолія Миколайовича (помертньо) — солдата
ТЕРЛЕЦЬКОГО Ростислава Любомировича (помертньо) — солдата
ТЕСЕЛЬКА Георгія Вікторовича (помертньо) — солдата
ТЕСЛЮ Андрія Олександровича (помертньо) — старшого солдата
ТИМОЩУКА Олександра Володимировича (помертньо) — солдата
ТШАКОВА Максима Миколайовича (помертньо) — солдата
ТКАЧА Анатолія Миколайовича (помертньо) — солдата
ТОЛОЧИКА Андрія Володимировича (помертньо) — молодшого сержанта
ТОПАЛОВА Сергія Сергійовича (помертньо) — сержанта
ТОЦЬКОГО Петра Миколайовича (помертньо) — солдата
ТРОФІМОВА Романа Євгеновича (помертньо) — старшого солдата
ТРУБИЧА Михайла Олексійовича (помертньо) — штаб-сержанта
УРБАНА Дениса Костянтинівича (помертньо) — молодшого сержанта
УСАТЕНКА Максима Григоровича (помертньо) — солдата
УСТЕНЮКА Станіслава Павловича (помертньо) — сержанта
УШКАЛА Артема Івановича (помертньо) — солдата
ФЕДШІНА Дениса Олександровича (помертньо) — солдата
ФЕДЧЕНКА Віктора Борисовича (помертньо) — майстер-сержанта
ФЛАТОВА Владислава Олексійовича (помертньо) — солдата
ФЛОНОВА Дмитра Юрійовича (помертньо) — солдата
ФІЛЯ Олександра Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
ФУТИМСЬКОГО Олексія Леонідовича (помертньо) — солдата
ХОМУТОВСЬКОГО Сергія Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
ХРИСТЕНКА Сергія Юрійовича (помертньо) — солдата
ЦУКАНОВА Юрія Геннадійовича (помертньо) — солдата
ЧЕРНЕГУ Андрія Вікторовича (помертньо) — солдата
ЧЕЧИЛА Володимира Васильовича (помертньо) — солдата
ЧУПРІЄНКА Іллю Вікторовича (помертньо) — солдата

ШАКУЛУ Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ШВЕДА Андрія Ярославовича (помертно) — солдата
ШЕВЦОВА Євгена Валерійовича (помертно) — старшого солдата
ШИНКАРУКА Сергія Леонідовича (помертно) — солдата
ШУЛЬГУ Дмитра Сергійовича (помертно) — солдата
ШУМЄЄВА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
ЩЕРБІНІНА Дмитра Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ЮРАЩУКА Мирослава Васильовича (помертно) — солдата
ЯНИЦЬКОГО Олександра Ігоровича (помертно) — солдата
ЯРМОСЮКА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
ЯРОШЕНКА Леоніда Валерійовича (помертно) — солдата
ЯЦЕНКА Олексія Валентиновича (помертно) — солдата
ЯЦЕНТЮКА Романа Євгенійовича (помертно) — солдата
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БАЛЬБУХА Михайла Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта
БЕРЕЖНОГО Євгенія Сергійовича (помертно) — солдата
БОРОДІНА Артема Олександровича (помертно) — солдата
БОСЕНКА Романа Володимировича (помертно) — солдата
ВАГЕРИЧА Артема Михайловича (помертно) — солдата
ВАСИЛЕНКА Олександра Володимировича (помертно) — солдата
ВЕДМЕДЕНКА Володимира Тахировича (помертно) — солдата
ВОЛОЩЕНКА Віталія Вадимовича (помертно) — старшого солдата
ГИРЖЕУ Дмитра Петровича (помертно) — солдата
ГОРДЄЯ Володимира Сергійовича (помертно) — солдата
ГУЛАКА Сергія Сергійовича (помертно) — солдата
ГУМЕНЮКА Ярослава Володимировича (помертно) — солдата
ЄВТУШЕНКА Яна Васильовича (помертно) — солдата
ІСЛАМОВА Мадамінбека Камулжановича (помертно) — солдата
КАРМАНОВА Олександра Артемовича (помертно) — солдата
КЮСАКА Юрія Станіславовича (помертно) — старшого солдата
КІШБЕЯ Володимира Емериховича (помертно) — солдата
КОРОЛЯ Миколу Вікторовича (помертно) — солдата
КОСЕНКА Миколу Миколайовича (помертно) — солдата
КОТА Олега Миколайовича (помертно) — солдата
КРАВЦЯ Андрія Володимировича (помертно) — старшого солдата
КРИВОВЯЩУКА Василя Васильовича (помертно) — солдата
КУЗЬМЕНКА Віктора Григоровича (помертно) — молодшого сержанта
ЛИТВИНЕНКА Олега Ігоровича (помертно) — солдата
ЛУК’ЯНОВА Анатолія Анатолійовича (помертно) — солдата
НАДТОЧІЯ Олександра Івановича (помертно) — солдата
НІКОЛАЙКА Назара Романовича (помертно) — старшого сержанта
ОЛЬШАНОВСЬКОГО Сергія Йосиповича (помертно) — солдата
ОРІХОВСЬКОГО Дмитра Олександровича (помертно) — сержанта

ОТРУБЯННИКОВА Олега Валерійовича (помертно) — старшого солдата
ПІЧКУ Олександра Анатолійовича (помертно) — солдата
ПОГАСІЯ Ігоря Олександровича (помертно) — солдата
РАДІКА Валерія Вікторовича (помертно) — солдата
РУДНИЦЬКОГО Владислава Сергійовича (помертно) — солдата
СЕЙТЯГЄВА Ісмета Сейта-Ібрамовича (помертно) — солдата
СІРЧЕНКА Івана Олеговича (помертно) — солдата
ХВАЛЬКА Юрія Михайловича (помертно) — солдата
ХОМИЧА Сергія Федосійовича (помертно) — головного сержанта
ЧЕБРУЧАНА Антона Анатолійовича (помертно) — солдата
ШЕВЧЕНКА Олександра Миколайовича (помертно) — старшого солдата
ШЕВЧУКА Миколу Вікторовича (помертно) — солдата
ШИРЯЄВА Владислава Сергійовича (помертно) — солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
18 липня 2023 року

Додаток 3

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №434/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ВОЙТЮКА Володимира Івановича (помертно) — старшого лейтенанта

Д'ЯЧЕНКА Нікіту Володимировича (помертно) — лейтенанта

ПАВЛОВА Вадима Олексійовича (помертно) — лейтенанта

ХОЛОДА Романа Олексійовича (помертно) — капітана

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ДЕРКАЧА Ігоря Олександровича (помертно) — солдата

РИЖКОВА Владислава Олександровича (помертно) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАБАКА Олександра Вадимовича (помертно) — старшого солдата

БЕЗИМУ Анатолія Анатолійовича (помертно) — солдата

БОДАКА Івана Вікторовича (помертно) — старшого сержанта

БОНДАРЯ Олександра Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта

ВОРОБКАЛА Станіслава Григоровича — старшого сержанта

ВОРОТНОГО Тараса Григоровича (помертно) — молодшого сержанта

ГАЛАШЕВСЬКОГО Віктора Валерійовича (помертно) — солдата

ГНІТЕЦЬКОГО Миколу Руслановича — старшого солдата

ГУРЗУ Сергія Олександровича — сержанта

ДАВИДЮКА Олега Олександровича (помертно) — солдата

ДЕПУТАТА Максима Вадимовича (помертно) — старшого солдата

ДРОГОВОЗА Тараса Григоровича (помертно) — сержанта

ДУХОВЕНКА Олександра Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЄРМОЛЕНКА Ярослава Олександровича (помертньо) — солдата
ЄРПЕЛОВА Дмитра Васильовича (помертньо) — лейтенанта
ЗАПРІЯ Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
ЗЄНІНА Олександра Леонідовича (помертньо) — старшого сержанта
ЗОЗУЛЮ Володимира Олександровича — солдата
КАЛАШНІКОВА Володимира Вячеславовича (помертньо) — солдата
КАЛІНКУ Антона Ігоровича (помертньо) — солдата
КАСЯНЕНКА Владислава Анатолійовича — солдата
КАТЕРИНЮКА Сергія Петровича (помертньо) — старшого солдата
КЛІМУКА Павла Анатолійовича — старшого солдата
КОЗЯТИНСЬКОГО Сергія Васильовича — головного сержанта
КОЛОМІЙЧУКА Василя Петровича (помертньо) — солдата
КОНАКОВА Сергія Васильовича (помертньо) — сержанта
КРАВЦЯ Дмитра Володимировича (помертньо) — старшого сержанта
КУРГАНА Руслана Юрійовича (помертньо) — солдата
КУЧМАСОВА Ігоря Сергійовича (помертньо) — солдата
ЛАСЬКОГО Артема Ігоровича (помертньо) — старшого солдата
ЛІСОГОРА Михайла Олександровича (помертньо) — молодшого сержанта
МАЛОГО Ігоря Васильовича (помертньо) — старшого солдата
МІХЄЄВА Володимира Валерійовича (помертньо) — старшого сержанта
МІЩЕНКА Антона Миколайовича — сержанта
МОРОХІНА Олександра Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ОЛАГА Олега В'ячеславовича — молодшого сержанта
ОХОТІНА Андрія Володимировича (помертньо) — головного сержанта
ПАВЛОВА Михайла Михайловича (помертньо) — молодшого сержанта
ПЕТУХОВА Олексія Сергійовича (помертньо) — солдата
ПОВАРА Олександра Валерійовича (помертньо) — старшого солдата
ПРОСМУШКІНА Данила Степановича (помертньо) — солдата
РУДЕНКА Івана Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
РУСТАМОВА Руслана Махіра огли (помертньо) — старшого сержанта
РЯБКУ Артема Олександровича (помертньо) — старшого солдата
САВИЦЬКОГО Сергія Альфредовича (помертньо) — старшого солдата
СЕРДЮКА Олексія Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
СЛОБОДЯНА Богдана Руслановича (помертньо) — солдата
ТЄЛЄПНЄВА Олександра Івановича (помертньо) — старшого солдата
ТИХЕНКА Володимира Володимировича (помертньо) — солдата
ТУРЧАНЕНКА Євгена Аркадійовича (помертньо) — солдата
ХРАМЦОВА Дмитра Романовича (помертньо) — солдата
ЦИГАНЕНКА Анатолія Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЧИЖА Андрія Ярославовича — молодшого сержанта
ШПЕТНОГО Володимира Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта

ЯСІНЧУКА Володимира Івановича — молодшого сержанта
Нагородити орденом Данила Галицького
КРИВОБОКА Олексія Володимировича — капітана
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БАЗЮКА Руслана Богдановича — солдата
БІЛОУСА Василя Степановича — молодшого сержанта
ГАЙДУ Святослава Олеговича — солдата
ГЛАДКОГО Ігоря Стефановича — солдата
КАЛЮЖНОГО Івана Сергійовича — старшого солдата
КОЗУБА Владислава Анатолійовича — старшого солдата
КРУЦЬКА Степана Андрійовича — старшого солдата
КУШНІРА Степана Владиславовича — солдата
НІКОЛЕНКА Івана Григоровича — солдата
РАКОВЦЕВА Олександра Миколайовича — головного сержанта
РЕБІКА Андрія Євстафійовича — старшого солдата
САВИЧА Дмитра Миколайовича — солдата
СІКОЦІНСЬКОГО Назара Романовича — солдата
СУРМАЧЕВСЬКОГО Ігоря Вікторовича — солдата
ЧЕРНИПКА Олександра Анатолійовича — старшого солдата
ШОПІНА Олександра Володимировича — солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
АВРАМЕНКА Миколу Миколайовича — головного сержанта
БІЛЕЦЬКОГО Ігоря Вікторовича — солдата
БРАВІРА Валентина Геннадійовича — солдата
БРУСЄНЦЕВА Юрія Миколайовича — солдата
БУГЕРА Вадима Дмитровича — молодшого сержанта
БУЛАСА Олега Миколайовича — старшого солдата
ГАННИЧА Олександра Григоровича — старшого солдата
ГОНЧАРУКА Володимира Васильовича — солдата
ГОРОДЬКА Євгена Сергійовича — солдата
ДЕМИДЕНКА Миколу Миколайовича — солдата
ДЖУГАНА Івана Васильовича — молодшого сержанта
ДОРОНІНА Вячеслава Євгеновича — солдата
ДУБИНКУ В’ячеслава Сергійовича — молодшого сержанта
ЄРЕМЕНКА Анатолія Миколайовича — солдата
ЗУБИКА Вадима Юрійовича — старшого солдата
ІМАНУІЛОВА Олега Вячеславовича — сержанта
ІСИЧКА Андрія Володимировича — солдата
КОВАЛЕНКА Івана Миколайовича — головного сержанта
КОВАЛЕНКА Олександра Павловича — солдата
КОНЮШЕНКА Володимира Петровича — сержанта
КОСТЕНКА Андрія Миколайовича — молодшого сержанта
КОСТЕНКА Артема Олександровича — солдата

КОСТЮКА Вадима Михайловича — старшого солдата
КОШЕЛЯ Нікиту Олександровича — солдата
КУКІНА Сергія Григоровича — солдата
ЛЕГКОСТУПА Олексія Ігоровича — солдата
ЛЄСНІЦУ Анатолія Миколайовича — головного сержанта
ЛОЛИНА Павла Михайловича — солдата
МАКАРОВА Вадима Андрійовича — солдата
МАКАРЯНА Євгена Олеговича — солдата
МАЛОГО Юрія Вікторовича — старшого лейтенанта
МАЦНЄВА Василя Сергійовича — сержанта
МОРДІНА Костянтина Олександровича — старшого солдата
НЕЛПУ Олександра Костянтиновича — солдата
ПЕРЕПЕЛИЦЮ Олександра Анатолійовича — солдата
ПЕТРУКА Владислава Миколайовича — солдата
ПОДОЛЬНОГО Миколу Миколайовича — солдата
ПОЛТАВСЬКОГО Михайла Миколайовича — молодшого сержанта
ПРОКОПАЛА Олексія Олександровича — старшого солдата
РЕШЕТНЯКА Костянтина Олеговича — солдата
РУДЯ Олександра Михайловича — солдата
САПОНЕНКА Ігоря Петровича — солдата
САМОЙЛЕНКА Дмитра Вікторовича — солдата
САМОЙЛОВА Євгенія Олександровича — солдата
СКЛЯРОВА Олександра Володимировича — сержанта
СТЕПАНЕНКА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта
ФЕДОРОВА Антона Олеговича — солдата
ХРЕБТА Олексія Павловича — старшого солдата
ЦИНГАРЕЛЛІ Дениса Олеговича — солдата
ШВАРОВА Станіслава Васильовича — солдата
ШВЕЦЯ Віталія Леонідовича — солдата
ШЕВЧЕНКА Дмитра Сергійовича — солдата
ШЕКЕРУ Дениса Олександровича — старшого сержанта.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
18 липня 2023 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №435/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

КОРИТІНА Сергія Анатолійовича — старшого солдата

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

КОВАЛЕНКА Ігоря Вікторовича — сержанта
КОЛОДНИЦЬКОГО Олега Сергійовича — солдата
КОРОВКУ Євгена Олександровича — старшого солдата
КУЧЕРЕНКА Артема Миколайовича — старшого солдата
ПОЛЯКОВА Максима Олександровича — солдата
РЕВУ Андрія Леонідовича — солдата
СВІТЛАКОВА Артема Олександровича — старшого солдата
ШЕПТУХІНА Олександра Павловича — солдата
ЮРІНА Кирила Олександровича — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АВРАМЕНКА Андрія Миколайовича — старшого лейтенанта медичної служби

АКСЬОНЕНКА Олександра Вікторовича — солдата
АНІСІМОВА Олександра Юрійовича — солдата
БАДЛА Івана Володимировича — солдата
БАРДАДИМА Павла Сергійовича — солдата
БЕСЕДУ Олега Руслановича — солдата
БІЛОГО Ігоря Олександровича — солдата
БОНДАРЕНКА Вадима Володимировича — солдата
БОНДАРЕНКА Максима Вікторовича — солдата
БУЙВОЛА Олександра Віталійовича — солдата
БУРДАСТИХ Сергія Володимировича — старшого сержанта
БУСАРЄВА Дмитра Сергійовича — солдата
ВАЙЛА Григорія Анатолійовича — солдата
ВЕЛІЄВА Аділя Шаріна Огли — солдата
ВРУБЛЬОВСЬКОГО Володимира Володимировича — солдата
ГОЛИКА Володимира Михайловича — солдата
ГОЛУБЕНКА Юрія Олександровича — старшого солдата
ГОНТАРА Геннадія Сергійовича — старшого солдата
ГОРБИЛЄВА Арсена Миколайовича — солдата
ГОРСЬКИХ Олексія Євгеновича — солдата
ГУЦАЛА Володимира Михайловича — солдата
ДЕРЕКТОРЕНКА Владислава Андрійовича — молодшого сержанта
ДІДЕНКА Іллю Олександровича — старшого солдата
ДОБРОГОРСЬКОГО Сергія Миколайовича — старшого солдата
ЖИРКА Костянтина Володимировича — солдата
ЗАГУТУ Ігоря Вікторовича — капітана медичної служби
ЗГУРСЬКОГО Олександра Сергійовича — старшого солдата
ЗЕЛЕНЕНКА Євгена Руслановича — солдата
ЗІМУ Юлію Станіславівну — солдата
ЗІНЧУКА Руслана Володимировича — солдата
ЗІНЬКОВСЬКОГО Сергія Олеговича — солдата

ЗОСИМОВА Володимира Федоровича — сержанта
ЗУРНАЧІДІ Івана Дмитрійовича — старшого лейтенанта медичної служби
ІВАНІНУ Юрія Івановича — солдата
ІЛЮХІНА Володимира Сергійовича — солдата
КАЗАНКА Олександра Віталійовича — солдата
КАЛЕПЧЕНКА Миколу Івановича — старшого сержанта
КАЛЮЖНОГО Олександра Олеговича — солдата
КАРТАНОВА Романа Едуардовича — солдата
КОЛЕСНИКА Тимофія Павловича — старшого лейтенанта
КОРНІЄНКА Василя Сергійовича — солдата
КОРОБКУ Віталія Олександровича — солдата
КОРОВКА Віталія Сергійовича — солдата
КОРОТКОВА Ярослава Вікторовича — солдата
КОРШАКА Максима Михайловича — старшого солдата
КРИВОХАТЬКА Олексія Володимировича — солдата
КРИВОШЕЄВА Олександра Івановича — лейтенанта
КРИКУНА Сергія Валерійовича — молодшого сержанта
КУЛЬБАКУ Павла Миколайовича — солдата
КУЦЕНКА Бориса Борисовича — солдата
КУЩА Андрія Івановича — старшого солдата
ЛАПУ Євгена Івановича — молодшого сержанта
ЛИТВИНЕНКА Сергія Михайловича — старшого сержанта
ЛУЦЕНКА Володимира Івановича — старшого солдата
ЛЯПШЕВА Андрія Івановича — головного сержанта
МАЙОРОВА Анатолія Івановича — солдата
МАМЧУРА Володимира Івановича — солдата
МОСКАЛЬСЬКОГО Дмитра Станіславовича — солдата
МУЗИЧУКА Юрія Анатолійовича — старшого солдата
НАЗАРЕНКА Юрія Юрійовича — солдата
НАЗАРОВА Сергія Вікторовича — сержанта
НАЙДЮКА Валерія Олексійовича — солдата
ОДОРОДЬКА Олексія Михайловича — солдата
ОТРУБ'ЯННІКОВА Олександра Олександровича — солдата
ОХОТУ Олександра Вікторовича — сержанта
ПАВЛЮКА Дмитра Олексійовича — солдата
ПАНІКАРЕВИЧА Леоніда Григоровича — солдата
ПЕЛІПАСА Андрія Вікторовича — молодшого сержанта
ПЕТРАША Вячеслава Валерійовича — солдата
ПОЛЯКОВА Владислава Олександровича — солдата
ПРИСЯЖНЮКА Володимира Григоровича — старшого сержанта
ПРОДАНА Геннадія Миколайовича — солдата
ПРОКОПОВИЧА Петра Андрійовича — сержанта
РАЙНГАРДА-ТРОЙНЯКА Станіслава Ігоровича — солдата

РЕВУ Антона Олександровича — солдата
СВІЩА Андрія Анатолійовича — солдата
СЕРБІНА Сергія Володимировича — солдата
СЛОБОДУ Олександра Йосиповича — солдата
СМОКВІНА Євгена Вікторовича — солдата
СОКОЛЮКА Олександра Петровича — капітана медичної служби
СОЛОВЙОВА Данила Васильовича — солдата
СТАСОВСЬКОГО Івана Івановича — солдата
СУПРУНЕНКА Володимира Анатолійовича — солдата
СУХОРУКОВА Михайла Георгійовича — молодшого сержанта
СЬОМИКА Віталія Вікторовича — солдата
ТАРАНА Євгена Олександровича — старшого солдата
ТЕРЕЩЕНКА Сергія Анатолійовича — старшого сержанта
ТИМОЩЕНКА Ігоря Станіславовича — сержанта
ТОВСТОГАНА Віталія Сергійовича — солдата
ТОЛСТОГО Сергія Олеговича — старшого солдата
ТОПОЛЯ Романа Вікторовича — солдата
ТРОЦЬКОГО Андрія Анатолійовича — солдата
ТЯСКА Романа Вікторовича — солдата
УХАНЯ Дениса Олексійовича — солдата
ФЕДОРОВА Віталія Віталійовича — солдата
ФЕДОРОВА В'ячеслава Володимировича — солдата
ХОРУНЖОГО Артема Сергійовича — солдата
ЧАЩИХІНА Євгенія Олександровича — молодшого сержанта
ЧЕПКА Євгена Володимировича — солдата
ЧЕРЕМІСІНА Сергія Юрійовича — солдата
ЧЕРНЯВСЬКОГО Олексія Сергійовича — сержанта
ЧМУЛЯ Олександра Анатолійовича — сержанта
ШАПОВАЛА Анатолія Васильовича — молодшого сержанта
ШЕВЧУКА Віталія Євгеновича — молодшого сержанта
ШОЛОМИЦЬКОГО Віктора Михайловича — солдата
ШТЕПУ Дмитра Юрійовича — солдата
ЩЕРБИНУ Руслана Валентиновича — солдата
ЮДІНА Олександра Андрійовича — старшого солдата
ЮРЧЕНКА Миколу Сергійовича — солдата
ЯКОВЕНКА Дмитра Володимировича — солдата
ЯРОВОГО Валерія Валентиновича — солдата
ЯЦКОВА Руслана Володимировича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
18 липня 2023 року

Додаток 5**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №436/2023****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

КАПІЖА Олександра Петровича (помертно) — сержанта

САМАНЮКА Юрія Юрійовича (помертно) — молодшого сержанта

СТЕЛЬМАХА Владислава Георгійовича (помертно) — старшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АКОСТАКІОАЄ Себастьяна Руслановича (помертно) — старшого солдата

БАБІЯ Михайла Миколайовича (помертно) — молодшого сержанта

БАЛАЦЬКОГО Володимира Васильовича (помертно) — солдата

БАРИЛЮКА Андрія Михайловича (помертно) — старшого солдата

БЕРКУТУ Віталія Олександровича (помертно) — солдата

БИЧКОВА Сергія Олександровича (помертно) — солдата

БІЛОШИЦЬКОГО Дениса Дмитровича (помертно) — старшого солдата

БОЙКА Артема Васильовича (помертно) — старшого сержанта

БОРОДІЯ Валентина Володимировича (помертно) — солдата

БОРУЧЕКА Романа Руслановича (помертно) — старшого солдата

БУДЕВИЧА Юрія Ігоровича (помертно) — солдата

БУРДУЖУ Ігоря Валентиновича (помертно) — молодшого сержанта

ВАСИЛЕЧКА Івана Богдановича (помертно) — молодшого сержанта

ВЕРЕЩИНСЬКОГО Богдана Станіславовича (помертно) — солдата

ВИЧІВСЬКОГО Степана Івановича (помертно) — старшого солдата

ВОЙТЮКА Василя Васильовича (помертно) — солдата

ВОЛОСЯНЧУКА Миколу Михайловича (помертно) — солдата

ВОЛОШАНЮКА Олексія Миколайовича (помертно) — солдата

ГАВУРУ Сергія Миколайовича (помертно) — солдата

ГАЙДАМАКА Дмитра Вікторовича (помертно) — молодшого сержанта

ГІРНИКА Володимира Ігоровича (помертно) — солдата

ГЛАДКОГО Сергія Володимировича (помертно) — солдата

ГОЛОДРИГУ Артура Васильовича (помертно) — солдата

ГОРБАШЕВСЬКОГО Ярослава Олександровича (помертно) — солдата

ГРАМУ Василя Івановича (помертно) — солдата

ГРИЦИХІНА Валерія Володимировича (помертно) — старшого лейтенанта

ГРИЦЮКА Василя Мирославовича (помертно) — солдата

ГРІДЖАКА Віталія Івановича (помертно) — солдата

ДАНЧУКА Олександра Миколайовича (помертно) — старшого солдата

ДЕМБОВСЬКОГО Ігоря Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта

ДЕРИПАСА Миколу Юрійовича (помертно) — солдата

ДЖУРАЄВА Романа Валентиновича (помертно) — солдата
ДОЛГОБОРОДОВА Станіслава Станіславовича (помертно) — старшого солдата
ДОЛИБ'ЯНИКА Василя Дмитровича (помертно) — солдата
ДОЛИНСЬКОГО Володимира Володимировича (помертно) — старшого солдата
ДРУМУ Валерія Валерійовича (помертно) — солдата
ДУШКУ Ігоря Олеговича (помертно) — старшого лейтенанта
ДЯГІЛЕВА Миколу Володимировича (помертно) — солдата
ЄРЕМІЮ Максима Ністоровича (помертно) — солдата
ЄФІМОВА Дмитра Валентиновича (помертно) — старшого солдата
ЖДАНЮКА Василя Миколайовича (помертно) — сержанта
ЗАГАРУКА Василя Васильовича (помертно) — солдата
ЗАГИНАЙКА Володимира Васильовича (помертно) — головного сержанта
ЗАЇКУ Юрія Михайловича (помертно) — старшого солдата
ЗОБКІВА Петра Казимировича (помертно) — солдата
ІВАНИЦЬКОГО Віктора Олександровича (помертно) — солдата
ІВАЩЕНКА Геннадія Юрійовича (помертно) — старшину
ІЩЕНКА Володимира Вікторовича (помертно) — старшого солдата
КАВУ Миколу Романовича (помертно) — сержанта
КАЛЕНЮКА Володимира Романовича (помертно) — солдата
КАЛИМБАЄВА Раджа Садвахасовича (помертно) — сержанта
КАЛИНИЧА Віталія Юрійовича (помертно) — солдата
КАМЕННОГО Олексія Георгійовича (помертно) — сержанта
КАМІННОГО Миколу Миколайовича (помертно) — сержанта
КАЧАНОВА Сергія Васильовича (помертно) — капітана
КЕПЕЩУКА Івана Васильовича (помертно) — солдата
КЕРБУТА Володимира Вікторовича (помертно) — майстер-сержанта
КОБИЛЯНСЬКОГО Володимира Васильовича (помертно) — солдата
КОВАЛЕНКА Василя Миколайовича (помертно) — солдата
КОВАЛЯ Андрія Анатолійовича (помертно) — солдата
КОВАЛЬЧУКА Романа Васильовича (помертно) — сержанта
КОЛЯНА Володимира Володимировича (помертно) — старшого солдата
КОНОНЮКА Романа Вікторовича (помертно) — солдата
КОРЧАКА Ігоря Валерійовича (помертно) — старшого солдата
КОСТИШИНА Дмитра Богдановича (помертно) — молодшого сержанта
КОСТИВА Романа Володимировича (помертно) — сержанта
КРАВЧУКА Михайла Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
КРИШТАЛЯ Валерія Вільгельмовича (помертно) — солдата
КРУЧАКА Богдана Богдановича (помертно) — старшого солдата
КУДЕНЬЧУКА Сергія Володимировича (помертно) — старшого сержанта
КУЗЕНКА Миколу Олексійовича (помертно) — старшого сержанта
КУЗЬМИЧА Миколу Васильовича (помертно) — солдата

КУЧЕРА Івана Йосиповича (померло) — старшого сержанта
КУШНІРЧУКА Володимира Миколайовича (померло) — старшого солдата
ЛЕМШЕВСЬКОГО Василя Васильовича (померло) — старшого солдата
ЛЕОНЕНКА Віталія Васильовича (померло) — солдата
ЛЕОНОВА Сергія Олександровича (померло) — солдата
ЛЄПНА Олексія Юрійовича (померло) — молодшого сержанта
ЛИСАКА Ігоря Анатолійовича (померло) — солдата
ЛУЦІВА Дмитра Романовича (померло) — молодшого сержанта
МАЗУРА Михайла Володимировича (померло) — солдата
МАЗУРАКА Олександра Михайловича (померло) — солдата
МАЛЯРЕНКА Юрія Володимировича (померло) — молодшого сержанта
МАРЧАКА Ігоря Васильовича (померло) — солдата
МАРЧИКА Бориса Григоровича (померло) — солдата
МАТВІЇВА Василя Степановича (померло) — солдата
МЕДВЕДЄВА Івана Сергійовича (померло) — солдата
МЕЛЬНИЧУКА Юрія Сергійовича (померло) — солдата
МОЙСЮКА Миколу Івановича (померло) — солдата
МОРОЗА Ярослава Миколайовича (померло) — солдата
НИДОКУСА Сергія Петровича (померло) — солдата
НІКІТЮКА Іллю Павловича (померло) — солдата
НОВОСІЛЕЦЬКОГО Олександра Петровича (померло) — солдата
НУКУ Геннадія Юрійовича (померло) — старшого солдата
ОВЕРЧУКА Матвія Сергійовича (померло) — старшого солдата
ОВЧАРЕНКА Юрія Олександровича (померло) — старшого сержанта
ОМЕЛЬЧУКА Антона Анатолійовича (померло) — солдата
ОРЛОВСЬКОГО Назара Вікторовича (померло) — лейтенанта
ПАВЛЮКА Володимира Степановича (померло) — солдата
ПАЛІЯ Віталія Володимировича (померло) — старшого солдата
ПАСТЕРНАКА Вадима Валерійовича (померло) — солдата
ПОГОРЕЛКІНА Геннадія Михайловича (померло) — солдата
ПОГОРЕЦЬКОГО Віктора Львовича (померло) — сержанта
ПОЛЩУКА Романа Петровича (померло) — солдата
ПОЛЩУКА Сергія Сергійовича (померло) — сержанта
ПОПОВА В'ячеслава Вікторовича (померло) — солдата
ПОПОВИЧА Івана Петровича (померло) — молодшого сержанта
ПОТАПЕНКА Олександра Олександровича (померло) — солдата
ПРОКОПИШИНА Миколу Дмитровича (померло) — старшого солдата
ПУКАЛЮКА Володимира Володимировича (померло) — солдата
РИЖОГО Валерія Михайловича (померло) — сержанта
РОГАТИНСЬКОГО Олега Остаповича (померло) — солдата
РОЖКА Дмитра Богдановича (померло) — солдата
РОМАНЮКА Олега Івановича (померло) — сержанта
САВЧУКА Сергія Миколайовича (померло) — головного сержанта

СЕНЧАКА Дмитра Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
СИГЛЯКА Миколу Луковича (помертньо) — сержанта
СИНЮКА Олега Костянтиновича (помертньо) — старшого солдата
СІВОВА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата
СКИЦКА Ігоря Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
СКІПОРА Тодора Івановича (помертньо) — солдата
СНІГУРА Михайла Івановича (помертньо) — старшого солдата
СТРАЖНИКА Володимира Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта

ТАРАСА Мар'яна Івановича (помертньо) — солдата
ТИМОШЕНКА Сергія Івановича (помертньо) — солдата
ТІТА Василя Івановича (помертньо) — старшого сержанта
ТКАЧУКА Олександра Петровича (помертньо) — солдата
ТКАЧУКА Романа Дмитровича (помертньо) — солдата
ТУЗКОВА Олександра Геннадійовича (помертньо) — солдата
УЛАНОВА Олега Павловича (помертньо) — молодшого сержанта
ФУФАЛЬКА Сергія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ХИМИЧА Андрія Вячеславовича (помертньо) — солдата
ХОЦЬКОГО Віталія Валентиновича (помертньо) — солдата
ЦИМБАЛЮКА Олега Леонідовича (помертньо) — солдата
ЧАШНИКОВА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата
ЧОБОТАНА Ігоря Миколайовича (помертньо) — капітана
ЧОРНЕНЬКОГО Сергія Миколайовича (помертньо) — солдата
ЧУБАКА Василя Івановича (помертньо) — сержанта
ШАЛЯПІНА Ігоря Віталійовича (помертньо) — солдата
ШИЛІВСЬКОГО Миколу Петровича (помертньо) — солдата
ШТАНЬКА Дмитра Володимировича (помертньо) — солдата
ШТЕФУРЯКА Сергія Ауреловича (помертньо) — солдата
ШТОЙКА Ігоря Степановича (помертньо) — головного сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АНТОНЮКА Андрія Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
БАРДАДИМА Владислава Івановича (помертньо) — молодшого сержанта
БАРИЛЮКА Дмитра Анатолійовича (помертньо) — сержанта
БУГАЯ Олега Івановича (помертньо) — солдата
ВОЛИЦЬКОГО Віталія Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ГАВРУСА Андрія Вікторовича (помертньо) — солдата
ГІСА Віктора Дмитровича (помертньо) — солдата
ГРІНЧУКА Андрія Олександровича (помертньо) — солдата
ГУЛЕЧКА Степана Сергійовича (помертньо) — солдата
ДАНИЛЮКА Віктора Михайловича (помертньо) — солдата
ДЕМЧУКА Сергія Ярославовича (помертньо) — солдата
ІЗОВА Сергія Григоровича (помертньо) — солдата
КАЛМИКОВА Кирила Артемовича (помертньо) — лейтенанта

КИРЧЕНКА Василя Віталійовича (помертньо) — солдата
КОВБАРА Сергія Михайловича (помертньо) — старшого солдата
КОЛІСНИКА Олександра Юрійовича (помертньо) — головного сержанта
КОРШАКА Олега Івановича (помертньо) — старшого солдата
КУЦАНА Олега Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
ЛОСКОРІХА Юрія Георгійовича (помертньо) — солдата
ЛЯНГА Юрія Михайловича (помертньо) — солдата
МАЗУРЕНКА Олега Олександровича (помертньо) — сержанта
МАКСИМУКА В'ячеслава Миколайовича (помертньо) — старшого сержанта
МАЛИШКА Івана Миколайовича (помертньо) — солдата
МАРИНЧУКА Ігоря Михайловича (помертньо) — солдата
МОКРИНЧУКА Олександра Віталійовича (помертньо) — солдата
НАТЯГУ Петра Юрійовича (помертньо) — солдата
НЕЗНАМОВА Ігоря Олексійовича (помертньо) — солдата
ОВОДОВА Андрія Миколайовича (помертньо) — солдата
ОЧЕРЕТНЮКА Олега Миколайовича (помертньо) — солдата
ПОПОВИЧА Василя Васильовича (помертньо) — солдата
САВЧУКА Василя Леонідовича (помертньо) — сержанта
СУПРУНА Сергія Анатолійовича (помертньо) — сержанта
ШВЕДА Миколу Андрійовича (помертньо) — солдата
ШВИРИДА Валерія Васильовича (помертньо) — солдата
ЩЕРБИНУ Олега Миколайовича (помертньо) — солдата
ЯКОБЧУКА Анатолія Миколайовича (помертньо) — сержанта
ЯЦКОВА Сергія Івановича (помертньо) — солдата

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

БАРДАХОВСЬКОГО Павла Васильовича (помертньо) — старшого солдата
БЕРЕЗОВСЬКОГО Олександра Сергійовича (помертньо) — старшого солдата
БОДНАРЮКА Андрія Михайловича (помертньо) — солдата
ВЕЙЦМАНА Родіона Миколайовича (помертньо) — солдата
ВОВНЕНКА Сергія Володимировича (помертньо) — солдата
ВОЙЧИШЕНА Миколу Васильовича (помертньо) — солдата
ГОРОДИСЬКОГО Володимира Сергійовича (помертньо) — солдата
ГРАМУШНЯКА Олега Володимировича (помертньо) — старшого сержанта
ГРАФОВА Дениса Анатолійовича (помертньо) — старшого солдата
ГУМЕННОГО Олега Антоновича (помертньо) — солдата
ДЕЛІТУ Олега Миколайовича (помертньо) — солдата
ЗАГОРОДНЮКА Євгена Володимировича (помертньо) — солдата
ЗАХАРЧЕНКА Андрія Павловича (помертньо) — солдата
КОМИШАНА Володимира Анатолійовича (помертньо) — солдата
КРАВЧУКА Сергія Андрійовича (помертньо) — солдата
КРИВДУ Валерія Петровича (помертньо) — молодшого сержанта
КУЛАЯ Василя Григоровича (помертньо) — сержанта

ЛІХТЕНШТАЙНА Карла Карловича (помертньо) — солдата
МАЛИША Віктора Мірчовича (помертньо) — солдата
МАНЬКОВСЬКОГО Михайла Анатолійовича (помертньо) — солдата
МУСІЄВСЬКОГО Володимира Романовича (помертньо) — солдата
ПАЛІЯ Володимира Олександровича (помертньо) — солдата
ПОПОВИЧА Дениса Миколайовича (помертньо) — солдата
ПРИСЯЖНОГО Віталія Анатолійовича (помертньо) — солдата
РУДЕЙЧУКА Віктора Васильовича (помертньо) — солдата
САВЦЬКОГО Олега Ярославовича (помертньо) — солдата
СИГИДИНА Василя Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ТРОХІНА Віталія Васильовича (помертньо) — сержанта
ФАНТАЛІНА Сергія Олександровича (помертньо) — сержанта
ХОЛЯВЧУКА Олега Івановича (помертньо) — солдата
ШКУТУ Петра Олексійовича (помертньо) — солдата
ЯРОВОГО Олександра Івановича (помертньо) — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

18 липня 2023 року

Додаток 6

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №437/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

СТЕЦЯ Сергія Олеговича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БУДЗУЛЯКА Сергія Івановича — старшого лейтенанта

БУРДУНА Станіслава Євгенійовича — старшого лейтенанта

ВОЙЦЕХОВСЬКОГО Андрія Степановича — майора

ГВОЗДЕЦЬКОГО Олександра Сергійовича — капітана

ДЕГТЯРЬОВА Артема Олександровича — підполковника

ДЕРМАНСЬКОГО Віктора Миколайовича — майора

КАПАНЮКА Максима Дмитровича — капітана

КЛУШИНА Олексія Вікторовича — капітана медичної служби

КОВАЛЕНКА Андрія Сергійовича — лейтенанта

КОВАЛЬЧУКА Ярослава Вячеславовича — капітана

КОЗИРЯ Володимира Леонідовича — старшого лейтенанта

КОНКУЛЬОВСЬКОГО Ігоря Степановича — старшого лейтенанта

КОРОЛЮКА Владислава Ігоровича — старшого лейтенанта

ЛЯШУКА Юрія Михайловича — підполковника

МАКСИМОВА Михайла Євгеновича — лейтенанта

РУДЕНКА Владислава Володимировича — лейтенанта
СИНЯВСЬКОГО Ігоря Анатолійовича — підполковника
ФЕДУРУКА Владислава Володимировича — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БАРКОВА Ярослава Андрійовича — старшого сержанта
БЕЗВЕРХОГО Руслана Романовича — головного сержанта
БЄЛІКОВА Олексія Олександровича — молодшого сержанта
БУТОЛІНА Максима Леонідовича — старшого сержанта
КАЛЮЖНУ Пелагію Сергіївну — молодшого сержанта
КОВАЛЕНКА Антона Ростиславовича — молодшого сержанта
КРАВЧУКА Максима Леонідовича — головного сержанта
МЕНКЛЕБЕЯ Віталія Олександровича — молодшого сержанта
ПАНЬКІВА Едуарда Олеговича — старшого солдата
ПТУШКА Ігоря Володимировича — старшого солдата
ШШОЛУ Андрія Андрійовича — старшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АБРАМЕНКА Ігоря Петровича — солдата
АМІРХАНЯНА Олександра Юліановича — старшого солдата
АНТОХІНА Едуарда Сергійовича — солдата
БАБЕНКА Дениса Вадимовича — майора
БАРАНОВА В’ячеслава Юрійовича — молодшого сержанта
БЕЗРУКАВОГО Віталія Андрійовича — головного сержанта
БЕЛЬЧЕНКОВА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта
БЕРЕЖНУ Карину Сергіївну — солдата
БЕРЕЖНОГО Євгена Валентиновича — старшого солдата
БЕРЕЖНОГО Ярослава Сергійовича — солдата
БЄЛІКОВА Андрія Володимировича — молодшого сержанта
БЄЛУЩЕНКА Дениса Петровича — старшого солдата
БОЙКА Максима Михайловича — молодшого сержанта
БОЛГАРОВА Євгенія Вікторовича — солдата
БОЛОГА Людвика Людвиковича — старшого солдата
ГОЛОВІНОВА Дениса Олександровича — старшого лейтенанта
ДАУДРІХА Андрія Володимировича — молодшого сержанта
ДУДАРЯ Руслана Ігоровича — сержанта
ЗІНЧЕНКА Владислава Едуардовича — молодшого сержанта
ЗУСНКА Антона Юрійовича — старшого солдата
ІВАНЧЕНКА Дмитра Сергійовича — старшого солдата
ІВЖЕНКО Валентину Миколаївну — солдата
КАЛАШНИКОВА Юрія Олександровича — солдата
КАПРАЛЕНКА Олексія Павловича — старшого солдата
КАПУСТУ Андрія Андрійовича — солдата
КАРТАШЕВУ Аліну Валеріївну — головного сержанта

КАЦАНЕНКА Богдана Анатолійовича — старшого солдата
КИЛИМИНЧУКА Максима Олеговича — старшого солдата
КИРИЧЕНКА Владислава Юрійовича — солдата
КІРПІКА Євгена Анатолійовича — капітана
КОБЕРНИКА Андрія Сергійовича — лейтенанта
КОЛІСНИКА Романа Михайловича — старшого лейтенанта
КОРНЄЄНКА Андрія Олександровича — молодшого сержанта
КОРНІЄНКА Дмитра Дмитровича — сержанта
КОРЧАГІНА Ігоря Павловича — майора
КРАСІКОВА Андрія Володимировича — сержанта
КРИЖАНСЬКОГО Родіона Миколайовича (помертньо) — старшого солдата
МАЙСТРЕНКА Павла Миколайовича — солдата
МАЛЬСЬКОГО Володимира Миколайовича — молодшого сержанта
ОСТАПЕНКА Дмитра Анатолійовича — молодшого сержанта
ОЧЕРЕТЯНОГО Віталія Григоровича — старшого сержанта
ПАВЛЕНКА Леоніда Миколайовича — солдата
ПАВЛОВА Олександра Олексійовича — солдата
ПАВЛУШКА Юрія Петровича — старшого солдата
ПАЛЬКА Романа Ярославовича — солдата
ПАНФІЛОВА Олександра Андрійовича — головного сержанта
ПАСТУШНОГО Віталія Олександровича — старшого сержанта
ПАСТУШКА Ігоря Васильовича — старшого солдата
ПЕТРЕНКА Богдана Михайловича — старшого лейтенанта
ПЕТРИШИНА Максима Андрійовича — старшого сержанта
ПЕТРІШКА Даніеля Васильовича — старшого лейтенанта
ПИРКОВСЬКОГО Тимура Віталійовича — солдата
ПОГОРЄЛОВА Євгена Євгеновича — солдата
ПОЛАМАРЧУКА Романа Миколайовича — солдата
ПОЛЯКОВА Руслана Юрійовича — солдата
ПОЛЯНСЬКОГО Микиту Юрійовича — молодшого сержанта
ПОПЛАВКУ Івана Івановича — солдата
ПСЬОЛА Віталія Анатолійовича — сержанта
ПУЦАНКОВА Дмитра Миколайовича — солдата
РАДЮКОВА Олександра Івановича — лейтенанта
РЕЗУНОВА Данила Геннадійовича — солдата
РИБАЛКА Сергія Петровича — старшого солдата
РИБКУ Костянтина Юрійовича — сержанта
РОМАНЕНКА Володимира Валентиновича — сержанта
РОМАНОВИЧА Ростислава Григоровича — солдата
САЛЬНІКА Артема Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта
СВСЖЕНЦЕВА Павла Павловича — солдата
СЕМЬОНОВА Дмитра Ігоровича — солдата
СЕРЕБРЯНИКОВУ Ганну Олександрівну — солдата

СІЛЕНКА Андрія Олександровича — молодшого сержанта
СКОРОБАГАТЬКА Олега Миколайовича — старшого солдата
ТІТОВА Артура Альбертовича — солдата
ТРОЦКОВЦЯ Ігоря Олександровича — старшого лейтенанта
ТУМАНОВСЬКОГО Олексія Олеговича — солдата
УСТІЧА Федора Олеговича — старшого солдата
ФУРСА Руслана Івановича — головного сержанта
ХОМЕНКА Максима Олександровича — молодшого сержанта
ХОХУЛЮ Ігоря Володимировича — капітана
ХРУСТАЛЬОВА Валерія Валерійовича — солдата
ЧАЙКОВСЬКОГО Олега Ігоровича — лейтенанта
ЧАПЛИНСЬКОГО Дмитра Леонідовича — старшого солдата
ЧЕБОТАРЕНКА Олександра Вікторовича — солдата
ЧЕРНОЖУКОВУ Олену Олександрівну — старшого лейтенанта
ЧИРКОВА Дмитра Сергійовича — старшого лейтенанта
ЧУВАЛЬСЬКОГО Назара Петровича — солдата
ШЕЛЕСТА Михайла Олександровича — солдата
ШИКАРІ Миколу Рустамовича — сержанта
ШИРОКОВА Ігоря Миколайовича — солдата
ШУТЬКА Сергія Анатолійовича — молодшого сержанта
ЮРЧЕНКА Вадима Анатолійовича — полковника
ЯСЬКА Дениса Валерійовича — солдата
ЯШНІКОВА Олексія Олексійовича — лейтенанта
ЯШНОГО Андрія Сергійовича — старшого лейтенанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АЛХІМОВА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта
БОГАЧОВА Олександра Сергійовича — сержанта
БОГАЧОВА Романа Сергійовича — молодшого сержанта
БОЖКА Антона Анатолійовича — солдата
ВАРЕННЮ Миколу Васильовича — солдата
ВАСИЛЬЄВА Руслана Станіславовича — старшого солдата
ВАСИЛЬЧЕНКОВА Сергія Васильовича — солдата
ВЕНГЕРУКА Леоніда Олександровича — солдата
ВЛАЩУКА Юрія Сергійовича — солдата
ГАЛДІНА Станіслава Вадимовича — солдата
ГЕТЬМАНЦЯ Сергія Володимировича — старшого солдата
ГУРЖІЯ Павла Миколайовича — солдата
ЖДАНЮКА Євгена Миколайовича — старшого солдата
ЗАДВОРНОГО Володимира Олександровича — молодшого сержанта
ЗАЛЕВСЬКОГО Антона Леонідовича — сержанта
ЗЕМЛЯНСЬКОГО Михайла Михайловича — молодшого сержанта
ІВАСИШИНА Івана Івановича — молодшого лейтенанта
КРЮКОВА Івана Сергійовича — старшого лейтенанта

КУКОВЯНУ Миколу Афанасійовича — молодшого сержанта
ЛЬВОВИЧА Дениса Григоровича — солдата
ЛЯШЕНКА Михайла Анатолійовича — головного сержанта
МАТЛАХА Сергія Володимировича — підполковника
МЕШКОВА Богдана Олександровича — старшого солдата
МИХАЛОЧКІНА Руслана Володимировича — старшого солдата
МУРЗІНА Андрія Анатолійовича — молодшого сержанта
НЕДВИГУ Олександра Миколайовича — солдата
НІКІТЕНКА Івана Олександровича — солдата
НУЖНОГО Віталія Анатолійовича — молодшого сержанта
ПОРХУНА Богдана Анатолійовича — старшого солдата
ТУРКОТА Олега Юрійовича — солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
НЕЧИПОРУКА Дениса Андрійовича — старшого солдата.
Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ
18 липня 2023 року

Додаток 7

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №438/2023](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

МАТІЇВА Василя Васильовича — підполковника

ШУБІНА Андрія Володимировича — полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

КАМІНСЬКОГО Сергія Олександровича — майора

КАШТЕЛЯНСЬКОГО Віктора Володимировича (посмертно) — старшого лейтенанта

МАНЗЮКА Євгенія Олександровича (посмертно) — молодшого лейтенанта

ПОТЯКА Степана Івановича (посмертно) — старшого лейтенанта

ПРУЦКОВА Олега Олександровича (посмертно) — старшого лейтенанта

РЕШЕТАРА Івана Івановича (посмертно) — капітана

ШКВАРКА Максима Юрійовича (посмертно) — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ГОЦАКА Андрія Геннадійовича — капітана

РАДЧЕНКА Михайла Володимировича — старшого сержанта

ЧЕРНОВА Сергія Сергійовича (посмертно) — солдата

ШУРМАНА Геннадія Михайловича (посмертно) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АВРАМЧУКА Івана Юрійовича — старшого солдата
АМІРДЖАНЯНА Гранта Володимировича (помертньо) — солдата
АСМАТОВА Артема Андрійовича (помертньо) — солдата
АТАЖАНОВА Артема Раїмбергановича (помертньо) — солдата
БАБИЧА Володимира Олександровича (помертньо) — солдата
БАНДЕЛЮКА Ігоря Юрійовича (помертньо) — солдата
БАРЛАЯ Юрія Васильовича — старшого солдата
БЕДРАТЕНКА Віталія Миколайовича (помертньо) — молодшого сержанта
БЕЗСМЕРТНОГО Євгенія Анатолійовича — солдата
БЕНІЦЬКОГО Івана Володимировича (помертньо) — солдата
БЕРЕЗЮКА Андрія Геннадійовича — солдата
БЕТЕНІНА Руслана Олексійовича (помертньо) — солдата
БЕШАНОВА Руслана Фарходовича — молодшого сержанта
БІЛОКУРА Назарія Васильовича (помертньо) — солдата
БОЙКА Олександра Івановича (помертньо) — молодшого сержанта
БОНДАРЕНКА Руслана Володимировича (помертньо) — солдата
БОРИСОВА Михайла Валерійовича (помертньо) — солдата
БРЕЗІЦЬКОГО Петра Івановича — старшого сержанта
БУБЛИКА Романа Євгеновича — молодшого сержанта
БУЧИНСЬКОГО Миколу Антоновича — сержанта
ВАРАВУ Романа Сергійовича (помертньо) — солдата
ВАСИЛЬЧУКА Івана Антоновича (помертньо) — солдата
ВАЩЕНКА Віктора Григоровича — солдата
ВЕЛІГОШУ Олексія Володимировича (помертньо) — солдата
ВЕШНЕВЕЦЬКОГО Ростислава Сергійовича (помертньо) — солдата
ВІНТОНІКА Дмитра Степановича — старшого сержанта
ВОЙНАЛОВИЧА Павла Віталійовича (помертньо) — солдата
ВОРОБЕЯ Дмитра Валерійовича — лейтенанта
ВОРОНЦОВА Романа Олеговича — солдата
ГАВРИЛЬЧУКА Максима Володимировича — сержанта
ГЕРАСИМЧУКА Івана Васильовича (помертньо) — старшого сержанта
ГИМПЛЮКА Олексія Прокопійовича (помертньо) — солдата
ГІРНОГО Владислава Романовича — солдата
ГЛАГОЛЮКА Володимира Степановича (помертньо) — солдата
ГНІДАША Ігоря Сергійовича (помертньо) — солдата
ГУСАРОВА Олександра Валерійовича (помертньо) — солдата
ДРЕВАЛЯ Володимира Володимировича (помертньо) — солдата
ДУБОВОГО Сергія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ДЯЧЕНКА Миколу Миколайовича (помертньо) — сержанта
ЕРСТЕНЮКА Назарія Васильовича — солдата
ЖОЛОНДИКА Андрія Ігоровича (помертньо) — молодшого сержанта
ЖУКА Романа Степановича (помертньо) — молодшого сержанта

ЖУРАВЛЬОВА Артема Ігоровича (помертно) — солдата
ЖУЧКА Володимира Сергійовича (помертно) — солдата
ЗАЙЦЕВА Дмитра Миколайовича (помертно) — майстер-сержанта
ЗARУЦЬКОГО Арсена Петровича (помертно) — солдата
ЗАЯЦЯ Павла Володимировича (помертно) — старшого солдата
ЗІЗЯВУ Олександра Володимировича — старшого солдата
КАГАДЄЯ Андрія Анатолійовича — солдата
КАДУКОВА Дмитра Сергійовича (помертно) — старшого солдата
КАЙГОРОДОВА Юрія Володимировича (помертно) — солдата
КАПІТОНЕНКА Віктора Вікторовича — старшого лейтенанта
КАПУСТІНА Володимира Сергійовича (помертно) — солдата
КАЧУРУ Юрія Миколайовича — головного сержанта
КАШПУРА Валентина Григоровича — майстер-сержанта
КИРГИЗА Миколу Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
КІЯНИЧЕНКА Сергія Анатолійовича (помертно) — солдата
КЛИМЕНКОВА Антона Ігоровича — молодшого сержанта
КОБИЛЯНСЬКОГО Андрія Георгійовича (помертно) — солдата
КОВАЛЯ Сергія Володимировича (помертно) — солдата
КОНДРАТЕНКА Сергія Геннадійовича (помертно) — солдата
КОНОШКІНА Юрія Васильовича (помертно) — солдата
КОПАЧІВСЬКОГО Тараса Володимировича — старшого солдата
КОСТИВА Юрія Степановича (помертно) — старшого солдата
КРАВЧУКА Андрія Івановича — сержанта
КРАСНОЖОНА Володимира Федоровича — майстер-сержанта
КУЛЯША Валентина Івановича — молодшого сержанта
КУРТУ Олександра Валерійовича (помертно) — солдата
ЛАГОДУ Дмитра Геннадійовича — солдата
ЛЕПКАША Владислава Ігоровича — старшого солдата
ЛІБА Руслана Георгійовича (помертно) — старшого солдата
ЛІТВІНЧУКА Мирослава Васильовича — молодшого сержанта
ЛУК'ЯНОВА Дмитра Євгенійовича (помертно) — молодшого сержанта
ЛУЦЕНКА Микиту Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ЛЬВОВА Дмитра Володимировича — молодшого сержанта
МАГЛИЧА Сергія Сергійовича (помертно) — солдата
МАРЧУКА Романа Олександровича — солдата
МЕДВЕДЄВА Олега Олеговича — солдата
МЕЛЬНИЧКА Дем'яна Мар'яновича — сержанта
МИРНОГО Дмитра Анатолійовича (помертно) — старшого солдата
МОВЧАНА Віталія Ігоровича — старшого лейтенанта
МУСІЄНКА Сергія Сергійовича (помертно) — сержанта
НАРТОВСЬКОГО Марка Юрійовича — молодшого сержанта
НАУМИЧА Владислава Леонідовича (помертно) — солдата
НЕЧИПОРУКА Івана Сергійовича — молодшого сержанта

НІКІТІНА Миколу Андрійовича (помертньо) — старшого солдата
НІКІТІНА Олександра Юрійовича (помертньо) — солдата
НІЧОГУ Сергія Валентиновича (помертньо) — солдата
ОЛЕЙНИКОВА Сергія Сергійовича (помертньо) — солдата
ОЛЬШАНСЬКОГО Ростислава Олеговича (помертньо) — старшого сержанта
ОНІСКОВЦЯ Миколу Стефановича (помертньо) — старшого солдата
ОСИПЕНКА Віталія Григоровича (помертньо) — солдата
ПАНИНА Андрія Юрійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ПІДВИСОЦЬКОГО Віктора Юрійовича — майстер-сержанта
ПЛАТА Василя Володимировича (помертньо) — солдата
ПОЙДУ Ярослава Михайловича (помертньо) — солдата
ПОЛЩУКА Анатолія Васильовича (помертньо) — молодшого сержанта
РОМАНЮКА Романа Володимировича (помертньо) — солдата
САЛОМОНА Андрія Вікторовича (помертньо) — солдата
САМОЙЛОВА Романа Борисовича (помертньо) — старшого солдата
САМСОНА Степана Степановича (помертньо) — солдата
СЕРКОВА Олександра Олександровича — старшого солдата
СЛУГІНА Романа Володимировича (помертньо) — солдата
СМАГУ Владіслава Станіславовича — солдата
СМЕТАНУ Віталія Геннадійовича (помертньо) — старшого солдата
ТКАЧЕНКА Андрія Васильовича (помертньо) — солдата
ТКАЧУКА Павла Олександровича (помертньо) — солдата
ТОКАРЄВА Олександра Анатолійовича (помертньо) — солдата
ФЕДОРОВА Олега Борисовича (помертньо) — сержанта
ФРОЛОВА Вадима Володимировича — старшого лейтенанта
ХОЛЯВКА Олександра Валерійовича — сержанта
ЧЕПЖНОГО Дениса Миколайовича (помертньо) — солдата
ШАХСІНОВА Андрія Анатолійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ШИШКІНА Миколу Віталійовича (помертньо) — солдата
ШМИГЕЛЬСЬКОГО Віталія Ігоровича (помертньо) — солдата
ШУТЯ Юрія Яковича (помертньо) — солдата
ЮВЧЕНКА Олександра Вікторовича (помертньо) — старшого солдата
ЮТУ Павла Павловича — молодшого сержанта
ЯРОЩУКА Миколу Анатолійовича — лейтенанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ВОРОНЧУКА Віктора Васильовича — майора
ГРИБЕНКА Романа Васильовича — підполковника
ГРИГОРЦЯ Дмитра Михайловича — старшого солдата
ПОДОЛЯКА Віктора Валентиновича (помертньо) — майора
СЄРИХ Олексія Леонідовича — майора
СПИРИДОНОВА Андрія Михайловича — солдата
ЦУКАНОВА Миколу Анатолійовича — капітана
ЧУМАКА Михайла Володимировича — майстер-сержанта

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

КУЛИНИЧА Юрія Миколайовича (помертно) — солдата

Нагородити медаллю “За врятоване життя”

ЧЕРНЕНКА Миколу Миколайовича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

18 липня 2023 року

Додаток 8[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №440/2023](#)**Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ВАХОВСЬКОГО Миколу Володимировича — капітана

КАРПЕНКА Євгена Віталійовича — майора

САВИЦЬКОГО Руслана Анатолійовича — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АНДРІЄВСЬКОГО Олександра Михайловича — старшого лейтенанта

БОЧАРОВА Юрія Валерійовича — підполковника

ДУШКІНА Сергія Сергійовича — молодшого лейтенанта

ЗОЗУЛЮ Владислава Ярославовича (помертно) — старшого лейтенанта

КРИЖАНОВСЬКОГО Володимира Васильовича — старшого лейтенанта

КУБРАКА Антона Сергійовича — старшого лейтенанта

МАЗУРЕНКА Віктора Петровича — старшого лейтенанта

ОЛІЙНИКА Ігоря Богдановича (помертно) — лейтенанта

ОСІПОВА Анатолія Сергійовича — капітана

ПІРІЄНКА Ігоря Васильовича — майора

ПОПЕЛЬНЮКА Андрія Юрійовича — майора

ПРИЙМАЧЕНКА Віктора Євгеновича — старшого лейтенанта

РУМ'ЯНЦЕВА Віктора Сергійовича — капітана

САВЧЕНКА Анатолія Олексійовича — старшого лейтенанта

СЕРДЮКА Володимира Володимировича — полковника

СОРОКУ Олексія Павловича (помертно) — лейтенанта

ТЕЩИНСЬКОГО Олександра Сергійовича — капітана

ХАРИТОНОВА Миколу Анатолійовича — майора

ЧИЛЯКОВА Владислава Сергійовича — старшого лейтенанта

ШЕМЧУКА Олександра Олександровича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

АХМИЛОВА Романа Олександровича — капітана

ЗАВОРОТНЬОГО Анатолія Олександровича — майора

СТЕПАНЮКА Олега Сергійовича — старшого лейтенанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАБИЧА Дмитра Вікторовича (помертно) — солдата
БІЛЯШЕВИЧА Олександра Степановича (помертно) — солдата
БОНДАРЯ Романа Володимировича (помертно) — солдата
БОНДАРУКА Миколу Дмитровича (помертно) — солдата
БОРТНИКА Романа Анатолійовича — старшого солдата
БРАТІШКА Олександра Олександровича — солдата
БУЛЕНКА Анатолія Вікторовича — старшого солдата
БУЧКА Тараса Васильовича (помертно) — солдата
ГАЙДАРА Валерія Івановича (помертно) — солдата
ГАМКАЛА Михайла Зеноновича (помертно) — старшого лейтенанта
ГЛУХОВА Олега Володимировича (помертно) — солдата
ГОГОЛЯ Володимира Ярославовича (помертно) — солдата
ГОЛОВЬОВА Віктора Вікторовича (помертно) — солдата
ГОНЧАРУКА Михайла Володимировича — старшого лейтенанта
ГРИБАНОВА Віталія Юрійовича (помертно) — старшого солдата
ДАНИША Тараса Тарасовича (помертно) — солдата
ДЕРКАЧА Олександра Олександровича — солдата
ДОБРОВЕЦЬКОГО Андрія Ігоровича (помертно) — старшого солдата
ДОБРОВОЛЬСЬКОГО Віталія Віталійовича — молодшого сержанта
ДОЛИНСЬКОГО Богдана Миколайовича — старшого лейтенанта
ДУНАСА Тараса Володимировича (помертно) — молодшого сержанта
ЄГОРОВА Олександра Ігоровича (помертно) — старшого сержанта
ЄСТЕФЕРОВА Василя Миколайовича (помертно) — солдата
ЗАВІЗІОНА Григорія Андрійовича — майстер-сержанта
ЗАГОРУЙКА Віктора Володимировича — молодшого сержанта
ІВКОВА Станіслава Едуардовича — старшого солдата
КАВУ Тараса Михайловича (помертно) — солдата
КАЧАНА Романа Юрійовича — лейтенанта
КОТІНОВА Володимира Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
КУЦЯ Сергія Сергійовича (помертно) — капітана
ЛУГАНСЬКОГО Дениса Юрійовича — майора
ЛУКАВЕНКА Сергія Степановича — старшого лейтенанта
МАРИЧА Бориса Івановича (помертно) — солдата
МАСЛОВА Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
МІТУСОВА Михайла Сергійовича (помертно) — молодшого сержанта
МУНТЯНА Павла Васильовича (помертно) — старшого лейтенанта
НІКОЛАЄВА Владислава Давидовича (помертно) — лейтенанта
НІТИЧУКА Володимира Вікторовича (помертно) — солдата
ПАСІЧНИКА Павла Олеговича — старшого лейтенанта
ПЕДЧЕНКА Степана Дмитровича (помертно) — головного сержанта
ПЕТРИШИНА Юрія Івановича (помертно) — солдата

ПЕТРУСЯ Володимира Ігоровича — старшого лейтенанта
ПІСАРЄВА Рустама Олександровича (помертно) — солдата
ПЛУЖНИКА Романа Олександровича — старшого лейтенанта
ПОЛЬЧЕНКА Євгена Володимировича (помертно) — солдата
РЕЗНІКА Сергія Олександровича — старшого солдата
РУДНЄВА В'ячеслава Євгеновича — солдата
САКА Богдана Анатолійовича (помертно) — солдата
САККЕРА Вячеслава Андрійовича — старшого лейтенанта
СЛАБИКА Михайла Степановича — капітана
СТАРОСТИНА Володимира Анатолійовича (помертно) — сержанта
СТЕШАКА Олексія Сергійовича — молодшого сержанта
ТЕРЕЩЕНКА Дмитра Костянтинівича — старшого солдата
ТРОФІМЕНКА Ігоря Володимировича — старшого солдата
ТЮТЮННИКА Віталія Геннадійовича — солдата
УРЖЕНКА Павла Петровича — солдата
УСТИМЕНКА Сергія Сергійовича (помертно) — старшого солдата
ФЕРКА Євгена Михайловича — старшого лейтенанта
ФІЛМОНЕНКА Анатолія Олександровича — старшого солдата
ХИЖКОВОГО В'ячеслава Григоровича (помертно) — солдата
ХОДАКІВСЬКОГО Віктора Олександровича — солдата
ЦУКАНОВА Володимира Володимировича (помертно) — солдата
ЧІКІНА Іллю Ігоровича — старшого лейтенанта
ЯВІРА Артема Васильовича (помертно) — молодшого сержанта

Нагородити орденом Данила Галицького
МЕЛЬНИК Наталію Миколаївну — підполковника
ПУХКОГО Володимира Івановича — майора
СУСЛОВЦЯ Антона Олександровича — полковника
ХАРЧЕНКА Володимира Миколайовича — майора

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
ГИЩИНУ Максима Анатолійовича — старшого солдата
МЕЛЬНИКА Андрія Віталійовича — старшого лейтенанта
НОВІКОВА Максима Олександровича — солдата
ПАВЛЮЧЕНКА Руслана Руслановича — старшого солдата
ПИЛИПЮКА Вадима Вікторовича — старшого солдата
ПИСАНСЬКОГО Олега Вячеславовича — старшого лейтенанта
ПІНЧУКА Миколу Олександровича — сержанта
ПРИСТУПКА Максима Олександровича — солдата
САГУНА Віктора Сергійовича — старшого солдата
СЕМІДОЛІНА Дениса Ігоровича — молодшого сержанта
СОБОЛЯ Олексія Володимировича — солдата
СПІРКІНА Івана Вікторовича — капітана
ФІГОЛЯ Ігоря Петровича — старшого сержанта
ШМАЛЬКА Ігоря Васильовича — сержанта

ЧУБИНСЬКОГО Валерія Віталійовича — сержанта
ЯЗЛОВЕЦЬКОГО Олександра Володимировича — старшого солдата

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

БРИЖАТОГО Миколу Євгенійовича — старшого солдата

ДЖОДЖІШВІЛІ Романа Давидовича — старшого солдата

КУТА Володимира Юрійовича — майора

ПІДГОРБУНСЬКОГО Миколу Анатолійовича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

19 липня 2023 року